

link til [astralt tilstede ved "kjærestens utroskap"-i ep.4, side 9](#)

Dette er utdrag av en snart 50år gml. utsolgt bok som fortsatt er aktuell- *ja, mer aktuell enn noensinne*, i denne tid da folk gradvis våkner opp til å forstå en større virkelighet, en større verden ut fra et 'nytt', åndelig, helhetlig, verdensbilde. Dette er utdrag fra norske Thomas L.Aall's bok:

'FRA EN UKJENT VERDEN'

Cappelen Forlag

Forfatteren ble født tidlig i forrige århundre, men han samlet en tidløs bok i denne:

"Uten at jeg får se...."

Baksiden på omslaget har teksten (og altså ikke koplet til bildene over):

Forfatteren av denne boken er 67 år. (f.1909) Allerede som femåring hadde han oversanselige opplevelser, og senere har det vi kaller uforklarlige fenomener, fulgt ham opp gjennom livet og blitt en del av hans hverdag. Han har hatt varsler, hørt stemmer, mennesker har vist seg for ham, han har opplevd gjengangere og hendinger som burde stride mot de mest fastspikrede naturlover.

I denne boken forteller han nøkternt og presist om endel av de fenomener han har gjennomlevd og forsøker å analysere dem. Begrunnelsen for å skrive boken angir han i innledningen:

”Det kom for meg at egentlig er det synd om alle disse fenomen-episoder skal gå i graven med meg. Det kunne jo være at den vitenskap som *faglig* beskjeftiger seg med dem, kunne ha noen nytte av en kaldt nøyaktig beskrivelse og analyse.”

Bilder innsatt her var ikke i den opprinnelig trykte boken, og kunstnerne brukt her er bl a Gilbert Williams, som med de 2 over.

Innhold:

FORORD av Waldemar Brøgger

INNLEDNING

GRUPPE I: KLARSYN

Episode 1-	Skorstenen som falt ned
” 2-	Oppløpet og halshuggingen
” 3-	Brevet som ikke ble sendt
” 4-	Et uvanlig besøk hos legen

GRUPPE II: VARSLER Høres

Episode 5 -	Stemmen
” 6 -	Dødsbudskapet som ikke stemte
” 7 -	Dødsbudskapet - som stemte
” 8 -	Brannvarselet i bussen
” 9 -	Ordren

GRUPPE II: VISUELLE Dødsbudskap OG Dødsvarsler

Episode 10	-Damen bak forhenget
” 11	-Mens han satt og bøtte garn
” 12	-Direktøren som syntes omskapt til ”dekorasjon”
” 13	-Hans siste fisketur . .
” 14	-Et kirkebesøk med perspektiver

GRUPPE IV: UT OVER Døden? ..

Episode 15	-”Du skal ikke kjøre videre i kveld”
” 16	-Min mor går igjen
” 17	-De ble drevet ut av huset
” 18	-Møtet i trappen
” 19	-Graven uten urne
” 20	-Sporene i sneen
” 21	-Spøkelset som levde
” 22	-Møtet i haven

GRUPPE V: ”GJENGANGERE”

Episode 23	- Skikkelsene i åkeren
” 24	-Skikkelsene i veien
” 25	-Kvinneskikkelsen i nattkjole
” 26	-Mannen i den rutete dressen
” 27	-”Den lille hvite mann”
” 28	-Mannen med grensetvisten

GRUPPE VI: TROEN SOM FAKTOR I LIVET

GRUPPE VII: Bønnens KRAFT

Episode 29	- Helbredet over natten
” 30	- På dødens terskel
” 31	- Det var siste operasjon
” 32	- Treet som trosset tyngdekraften

ETTERSKRIFT

Forord

Når man hører om såkalt overnaturlige fenomener, spør man seg straks om fenomenene virkelig er overnaturlige, eller om de har en naturlig forklaring.

Dette er en forståelig og selvfølgelig problemstilling. Men da forfatteren av denne boken innstendig bad meg om å lese manuskriptet, var det en helt annen tanke som kom til å dommere for meg. Jeg har ingen forutsetninger for å bedømme om de opplevelsene han forteller om, lar seg forklare ved hjelp av de vanlige naturlover eller om de er manifestasjoner som vi må søke utenfor naturens vanlige spilleregler for å kunne innlemme i en eller annen verdensanskuelse.

Det jeg derimot kan forsikre, er at forfatteren har opplevd det han forteller. Han har hørt til mine mer tilfeldige bekjentskaper i bortimot tre år, og det forekommer meg fullstendig vilt usannsynlig at han systematisk og med stor omhu skulle ha diktet opp alt det han beretter om i denne boken. Skulle jeg våge en karakteristikk av ham, måtte det være at han tilhører disse mennesker som står i et forholdsvis upersonlig forhold til det vi kaller ”virkeligheten”, mens han har et langt mer intimt og fortrolig forhold til det som vi i mangel av et bedre uttrykk kan kalle et menneskes indre liv.

Følgelig vil jeg nøle med å gå god for den rent tekniske realitet i hans beretninger, mens jeg kjenner meg overbevist om at den subjektive realiteten er hevet over tvil. Han har opplevd hva han har skrevet - **og så får det være opp til den enkelte leser og til fremtidens forskning å bringe større klarhet i disse fascinerende manifestasjonene**. Grunnen til at jeg varmt har anbefalt boken til utgivelse, er forfatterens subjektive sannferdighet som har gjort hans beretning til et dokument som fortjener å bli lest, trodd på, tvilt på og diskutert.

Waldemar Brøgger

Innledning

Det stoff jeg her legger frem, har intet av sensasjon over seg. Manifestasjoner og fenomener er kjent og beskrevet i utallige tilfeller fra før av. Det som har omgitt dem med en viss mystikk, er først og fremst dette at de opptrer så lunefullt og at de ikke har kunnet forklares ad eksperimentell vei. Dermed er de mer eller mindre skjøvet til side til fordel for andre disipliner.

Det er lite grunnlag for det skjær av fordektighet fenomenene har fått. De hører ganske enkelt med blant de verdensaltets myriader av fenomener vi heller ikke forstår og heller ikke kan bringe under eksperimentell kontroll.

Interesse og forskning på dette spesielle felt har stort sett bare forekommet i private foreninger og grupper. Den første institusjon som i moderne tid opprettet et eget institutt for para-psykisk forskning, var Duke University i USA. Ledere var forsker-paret [*Joseph og Loisa B. Rhine*](#). Det nitide og omfattende arbeid disse to utførte, løftet forskningen inn i en offentlig anerkjent vitenskaps blikkfelt.

Det er ikke meningen i denne bok å ramse opp samtlige fenomener jeg i livets løp har opplevd. Hensikten er å presentere et utvalg som kan belyse problemet: Er disse fenomener og manifestasjoner eksponenter for faktorer og energi av *en annen art* enn dem vi kjenner?

Og videre: Hvilket begrep kan vi på basis av selve manifestasjonene gjøre oss om dem? Uansett hvor fortrolig man etter hvert blir med selve eksistensen, vil hvert enkelt fenomen alltid representere en viss brytning mellom den umiddelbare sanseimpulsen og vår oppfatning av fenomenenes virkelighet. Mellomleddene fra sanseimpuls til forståelse mangler. Først og fremst gjelder dette den rent tekniske side. Det gjelder svært så ofte i *øyeblikket* også den innholdsmessige. Den jeg siden kaller ”hensikts-faktoren”. Ut over dette er det noe eiendommelig kalt og uhåndgripelig over disse opplevelsene.

Ramme om og bakgrunn for en begivenhet er alltid del av enhver situasjon. Jeg har derfor markert begge deler for fenomenene der de inntraff.

Under et arbeid som dette kommer man lett i skade for å gi stoffet en sensasjonell fargelegning. Jeg

har derfor, så langt som mulig, holdt gjengivelse og analyser på det kjølige plan der jeg selv har opplevd dem. Bare i to tilfeller er jeg selv ”kastet av sadelen”. De øvrige har jeg tatt som del av et fenomenkompleks jeg fra unge år har vært fortrolig med.

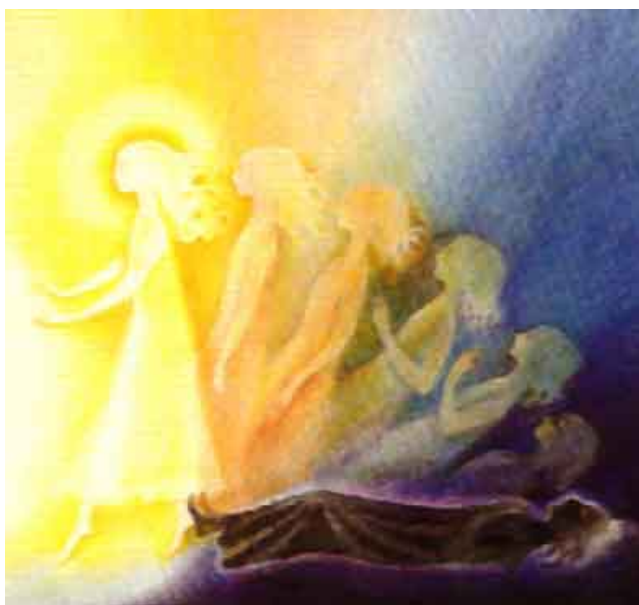
Forlaget har bedt meg gi en kort presentasjon av meg selv:

Jeg er 67 år, har artium, filosoficum og har studert jus. Dels ut fra medfødt natur, dels ved hjemmets trening i ungdommens formative år, lærte jeg tidlig å merke meg detaljer, huske dem for siden å kunne avlese og vurdere det totalbilde de var deler av; begivenheter og livsforhold uansett. Dette førte til en intellektuelt kjølig holdning til de fleste av de ting som hos andre har tendens til å bli spontant affektbetont. Denne temperamentsmessige distanse ble underbygd ved den hjemlige atmosfæres krav til kunnskaper på forholdsvis vide felter; alltid med analysen som ledemotiv. Ut over dette er jeg neppe en hårsbredd forskjellig fra alle andre vanlige mennesker.

Det foreliggende arbeid er blitt til under samarbeid med min bror, [Oscar Aall](#). Det ligger i selve situasjonen at han - ved siden av min avdøde venn Henry - ble den første jeg vendte meg til etter de fenomener det her er tale om. Han er den som har lagt opp linjen i den analyse som er anvendt, noe jeg skylder ham min uforbeholdne takk for. Videre har han overvåket at alle detaljer er gjengitt slik de presenterte seg i min umiddelbare gjengivelse ettersom de inntraff. Jeg skylder også professor Georg Hygen en varm takk for den omfattende redigering av manuskriptet han har foretatt.

Med hensyn til notater som bakgrunn for gjengivelsen av de fenomener jeg har opplevd, foreligger ingen ut over de to jeg har gjengitt in extenso. Grunnen er meget enkel: Inntil dette arbeid hadde jeg aldri tenkt på noe arbeid om og over dem. Boken er et produkt av utenforliggende tilfældigheter mer enn av aktiv interesse. Fenomenene har fulgt meg fra tidlig ungdom av, noe som gjorde dem til en mer eller mindre ”naturlig ting”, enten jeg forsto dem eller ikke. Det er først etter serien med ’grdbr. X’ det likevel kom for meg at egentlig er det synd om alle disse fenomen-episoder skal gå i graven med meg. Det kunne jo være at den vitenskap som *faglig* beskjeftiget seg med dem kunne ha noen nytte av en kaldt nøyaktig beskrivelse og analyse.

Når jeg har kunnet gjengi disse episoder med såvidt omfattende nøyaktighet skyldes det at jeg i mangel av alle andre *konkrete* holdepunkter umiddelbart tok tid og merket meg omstendigheter. Interessen samlet seg om *hensikts-faktoren*. Arten var meg likegyldig. Jeg har ingen sans for ”sensasjoner”.

Gruppe I:

Klarsyn

Felles for de fleste parapsyriske opplevelser er deres utpreget individuelle karakter. Nesten bestandig er det bare en enkelt person, en "mottaker", som registrerer de inntrykkene det dreier seg om. Den ene "sensitive" ser og hører ting som ingen andre oppfatter. Opplevelsene får på denne måten ofte en hallusinatorisk karakter og blir av andre kanskje oppfattet som lite tilforlidelige. Men for den som har disse opplevelsene, er de virkelige nok. Ikke sjelden lar det seg påvise at de gjenspeiler mennesker og begivenheter med rot i vår materielle tilværelse - i fortid, nåtid eller fremtid.

Jeg tar først for meg et par episoder fra mine tidligste leveår. Den første er blitt meg fortalt. Selv har jeg ingen erindring om den.

Episode 1

SKORSTENEN SOM FALT NED

Jeg var ca. fem år. Vi bodde på Kristiania vestkant. Min far hadde kontor i Kongensgate. Avstanden i luftlinje må ha vært fire-fem kilometer, med bygninger på kryss og tvers; utsikten mellom de to ytterpunkter var dermed sperret.

Som andre unger på den tid hadde jeg for vane å krabbe opp i vinduet for å se når far kom hjem. En dag jeg står der, roper jeg ut: "Åh-h! Nå falt pipen i hodet på far!" Min mor hadde skyndt seg til vinduet. Der var ingen far, langt mindre' noen pipe som lå i gaten.

Da han kom hjem, fortalte han imidlertid: øyeblikket etter at han hadde forlatt døren til kontorbygningen *var* en skorsten falt ned, snau meteren fra ham.

Episode 2

OPPLØPET OG HALSHUGGINGEN

Denne episoden er den første jeg selv kan huske, og antagelig er den fra samme året som den forrige. Det må ha vært på høsten en gang etter som jeg fremdeles ser bladløse trær.

Jeg ble trillet av en barnepike, Julie. Turen gikk et stykke ned gjennom byen. Under hennes ærend ble jeg parkert utenfor en bygning. Til høyre og foran meg hadde jeg en nærmest folketom plass, tidspunktet dermed formodentlig en gang ut på ettermiddagen.

Fra min ryggside løper plutselig en flokk mennesker inn over plassen, alle i hoftelange jakker av tykt, grågult stoff, sixpenciluer med nedslitte, halvbløte skygger og med lange stokker i hendene. Fra motsatt side kom andre til. Partene gikk løs på hverandre. Flere falt og ble liggende. Det var et brutalt oppgjør, nåde hverken spurt eller gitt. Til slutt har den ene gruppen overtaket og får ved et hjørne tak i en ung mann på flukt. Som jeg ennå ser ham, må han ha vært atten-nitten år; stort svart hår og barhodet. Han blir tatt etter håret, bøyd fremover til "strambukk", en mann hever en langskaftet øks og hugger -eller nærmest slår - ham i ryggen. Et øyeblikk siger han sammen, blir stablet på bena igjen. Enda en gang hever mannen øksen og - hugger hodet av ham. Slaget i ryggen har jeg aldri forstått, men det var det jeg så. Tatt på flukt, ble han drept bortvendt fra meg. Kropp og hode ble slept vekk. Hvor de andre ble av, har jeg ingen erindring om. Og atter lå plassen tom.

Så vidt jeg skjønnte, hadde gutten ikke noe med selve bataljen å gjøre. Slik jeg oppfattet situasjonen, hadde han bare vært på galt sted til uheldig tid. Av skrekk for å henlede oppmerksomheten på også min person tvang jeg skriket tilbake. Ennå føler jeg uvelheten når jeg gjenopplever det jeg den gang "så". Ved hjemkomsten spurte jeg mor direkte og uten innledning "hvorfor hugg de hodet av den unge gutten?" Mor nektet blankt at det var hugget hode av noen gutt. Jeg insisterte, Julie ble kalt inn og spurt ut. Hun bare ristet på hodet. Det fant jeg rimelig, etter som hun var inne i bygningen, mens det jeg så foregikk utenfor. Konsekvent var denne unnskyldelighet ikke; men så var det jo forskjell på mor og så Julie...

Mor visste ingen ting og erklærte til slutt at det var "noget vrøvl!" - Jeg var oppgitt over en slik forstillelse. Men vitebegjæret som var vakt, det ble nå skjerpet. Jeg gikk løs på Julie som fortsatt ristet på hodet. Og jeg? Jeg la to og to sammen og fikk - fire: Her var noe jeg ved slumpetreff hadde fått se men skulle holdes utenfor! Bare fordi jeg var liten. Min fornærmethet var deretter. -Under disse episodene er det et barn som ser. Unger har ingen forestillinger om "fenomener". De ser hva de ser - basta.

Under opplevelsen av halshuggingen melder problemet seg: Var det noe som hadde hendt engang i fortid, i samtid, eller skulle hende i fremtiden? Og som nå ved et sammentreff av omstendigheter ble gjenspeilt for et reseptivt organ, ett vi enda ikke kjenner? Og det så kraftig at det hele nedfelte seg som et ordinært synsinntrykk?

Enkelte vil feie tilfellet inn under,, begrepet "hallusinasjon" uten basis i noe som helst. Hvorfor gjenopplever jeg da scenen med samme undring og gru som dengang? Og det til tross for at Kristiania anno 1913 neppe var skueplass for ustyrlige demonstrasjoner som kunne gi næring til forestillinger i denne retning.

La gå med "hallusinasjon" i dette siste tilfelle. Min oppgave er ikke å påtvinge synspunkter, men å analysere der det finnes holdepunkter. I dette tilfelle finnes neppe noen ut over en tilsynelatende parallell til episoden med pipen som falt ned. Opplevelsene fant sted innenfor samme halvår, eller deromkring; dermed samme aldersepoke og mottakelighet. - Men om det ikke kan påvises noe faktisk grunnlag for halshuggingsvisjonen, så kan utbruddet om pipen umulig ha vært noe fantasiprodukt, i og med at det jeg så - faktisk hendte. Bare ikke innenfor rammen av normal synsinntrykk.

Etter alt å dømme har jeg sett begivenheten i det øyeblikk den inntraff, og da som synsinntrykk på linje med andre.

Har så **bevisstheten**, og nå som uavhengig operativt organ, kunnet følge min far fra kontoret ut på gaten? - For så å reflektere begivenheten til sansene som et umiddelbart synsinntrykk?

”Tankeoverføring!” Min far har neppe tenkt noe i det hele tatt, reagert refleksivt og - vært ferdig med det. Uten allerede her å komme inn på familieforhold må det være tillatt å antyde at ”hjem og familie” aldri lå ham merkbart på hjerte.

Scenen med halshuggingen: Den russiske revolusjon? Oppstanden i 1905? Et upåaktet intermesso andre steder? Kloden var ganske stor dengang, og interessen for det som skjedde i fjerne land - svært liten. Vel hadde man aviser, men hva rakte en mindre gateorden i Charkov, Mukden, Kiev eller Moskva pene mennesker her?

Man betraktet denslags med stor ro, nærmest som et utslag av disse steders og nasjoners spesielle livsform . . . Med alle virkelighetens kjennetegn har likevel noe gjenspeilt seg for mitt blikk. Formidlet gjennom de samme media som skorstenens fall i gaten? Bare med den forskjell at årsaksfaktoren her kunne stadfestes. Noe den andre altså ikke kunne.

Den eneste mulighet jeg øyner som forklaring på disse fenomener: **At man aksepterer bevisstheten som en selvstendig faktor; ukontrollert operativ i visse tilfeller, passivt reseptiv i andre. Foreligger den mulighet at bevisstheten faktisk består som selvstendig, uavhengig faktor - da er det ikke mer enn rimelig å anta at den eksisterer også ut over vår fysiske død.** Hva dette enn måtte ha mot seg, så har det også en god del for seg. Skulle det engang bli erkjent at det forholder seg slik, ville disse fenomener ikke lenger være mysteriøse. Det ville også omfatte at avdøde mennesker bevissthetsmessig fortsatt både eksisterer og vitterlig kan vise seg, tilmed gjøre seg gjeldende etter den fysiske død. Dermed ville manifestasjonene også bli fridd fra den uhygge som griper enkelte ved fenomener som ikke lar seg kartlegge innenfor vårt mekanisk årsaksbundne perspektiv.

Hypotesens prinsipielle grunnidé gir en rimelig forklaring på opplevelsen av pipen som falt ned flere kilometer borte, utenfor synsvidde, og likevel innenfor bevissthetens impulsområde. Men er bevisstheten en mer eller mindre selvstendig faktor, så er det nærliggende å anta at den i gitte situasjoner, da uten kontroll av den sensurerende, arrangerende ”tanke” også kan forflytte seg og operere på egen hånd. Og da vi fortrinnsvis oppfatter gjennom sansene, skulle en tilsvarende toveis rapport, (fra bevisstheten til sansene i disse tilfeller) nærmest være sannsynlig. Problemet blir dermed ytterligere konsentrert om selve forutsetningene for et faktum, ikke om hvorvidt dette i det hele tatt eksisterer.

Episode 3

BREVET SOM IKKE BLE SENDT

Det er en kveld i februar, marken fremdeles uten sne. Jeg var ute på min vante aftentur. Siden oktober hadde jeg ikke hørt fra henne. Brev forble ubesvart...

I unge år er alle brudd mer smertefulle enn de gir grunnlag for. Man har sin egen begynnelse så tett innpå seg og mener at det som engang er lovende begynt, må fortsette inn i uendelighetens grenseløse salighet. Man er ikke oppmerksom på at fruktbare erfaringer bygger på nettopp feilslåtte begynnelser, for siden å vokse inn i kunnskapens resignerte lykke.

Silhuetten av skogens trær tegnet seg halvklart mot nattehimmelen der jeg gikk. Over stien hang noen grove furugrener jeg som vanlig så opp for - og der: Ser jeg henne sitte hjemme i salongen hos seg selv; uventet etter som hun egentlig ikke lenger var i mine tanker.

Hun satt i en sjøgrønn kjole jeg ikke før hadde sett - og skrev brev. Tross fem måneders taushet visste jeg at det brevet der var til meg. Pennen hun skrev med var en pelikan med grønt skaft. Avstanden for synsintrykket ca. halvanner meter; stor nok til at jeg hadde hele skikkelsen i blikkfeltet nær nok til at alle detaljer var klart synbare.

Det kom en klatt på papiret, allerede dengang svært sjelder for fyllepenn av dette merke.

- Hun stoppet et øyeblikk, betraktet klatten, men gjorde ikke noe med den; og skrev så videre. Omsider var hun ferdig, leste brevet igjennom, reiste seg og tok et par skritt mot kaminen. Der stanset hun, åndet på blekket, leste brevet igjennom nok en gang. Det så ut som om hun var i tvil om et eller annet; fortsatte så mot kaminen - kastet brevet inn i flammene...

Alt var like tydelig som var jeg i stuen, sto på halvannen meters avstand og så, like til de minste detaljer.

Vanligvis røkte jeg ikke, en av disse små forsakelser man må pålegge seg ved sportsgrener som krever kondisjon. Likevel hadde jeg nesten alltid et sigarettetu i lommen for å ha noe by. Nå

tente jeg selv en, suget røken inn; ned, ned i lungene så dypt den kunne komme. I et blaff - var synsinntrykket borte...

Som vanlig tok jeg tiden; halv elleve. Jeg gikk hjem og skrev et kort brev der jeg fortalte hva jeg hadde sett. Var det et synsbedrag? Eller svarte det til en faktisk situasjon? Om hun ville svare på i alle fall det! - Svarbrev kom omgående: **Hun hadde sittet inne i salongen på nøyaktig det tidspunkt jeg hadde sett!** Hun hadde kjøpt en ny kjole, og hun hadde skrevet brev til meg. På papiret var det kommet en blekk-klatt. Hun hadde vært i tvil om hun skulle sende brevet, men det ble til at hun brente det. Jeg visste jo hvordan forholdet var blitt. Som jeg sikkert forsto, var det situasjoner der ingen vei førte tilbake. Men det jeg hadde beskrevet, svarte i alle detaljer til det som hadde foregått og det jeg hadde sett; i tid, på sted og med alle anførte detaljer. Vennlig hilsen. ...

Og jeg forsto; hva jeg såmenn lenge hadde forstått. .

Jeg ser her enkeltheter hun neppe tenkte på eller ville ha tatt med i selv den nøyaktigste beskrivelse. Dels ville hun ikke vært oppmerksom på dem, dels funnet dem for uvesentlige til overhodet å skjenke dem en tanke. *Men jeg, jeg står der og betrakter det hele på ca. halvannen meters avstand; med over hundre kilometer mellom oss.* Det som synes å foreligge, er en direkte overføring av det fjerne synsbildet til en fotografisk gjengivelse hos meg. Men uten at man her kan sette likhetstegn mellom det jeg ser, og vanlig "tankeoverføring". Detaljene lå nemlig sikkert utenfor hennes aktuelle bevissthetsinnhold, etter som hun neppe hadde andre ting i tankene enn innholdet av brevet. Likevel var detaljene oppfattet av en annen bevissthet som, uavhengig av "tanken" og distansen, syntes å operere på egen hånd.

Her foreligger den samme spontanitet, en total mangel på forventning. Fem måneder uten brev er nå engang fem måneder uten brev, og jeg hadde avfunnet meg med det...

Objektet og hele det tilstøtende scenen var klart avgrenset fra mine omgivelser: Jeg var den som befant meg der *hun* var; og der med full bevegelsesfrihet. Jeg kunne nærme/-fjerne meg, som om jeg var i stuen. Nærværet var likevel ikke så totalt at jeg ikke så ting utenfor det sentrale synsbilde. Bare intet igjennom eller bakenfor. Sanseninntrykket var massivt som på film eller maleri; en type jeg har opplevd flere ganger. Videre: Det sentrale motiv var et fremdeles levende menneske. Visjonen, denne og mange flere gjennom tidens løp, **peker dermed i retning av bevisstheten som en uavhengig operativ faktor** med både dynamiske og reseptive kvaliteter; egenskaper uavhengig av de vanlige fysiske lovmessigheter.

Episode 4

ET UVANLIG BESØK HOS LEGEN

Det varte vel et par år før jeg gikk inn i en ny liaison/ forbindelse; hun var meget pen, stillferdig, svært beskjeden, kultivert, intelligent og elskverdig. Nærmest sky, og med det man kalte et ”uplettet rykte”. Noe som engang glitret mer enn et helt lass diamanter.

Den unge skjønnhet holdt alle mål, typen om hvem det heter at ”stillest vann har dypest grunn”. Hva som rører seg på bunnen av denne dype grunn, lar seg vel sjelden helt vurdere fra overflaten. Så rent, så klart og gjennomiktig er ”vannet” over vel bare hos de meget få. Det er sånt man lærer med årene. Men i akkurat dette tilfelle avspeilte overflaten utelukkende skjønne, rene forestillinger der enhver hentydning til simpel kjødslust ble avvist med rødme forlegenhet. I så måte var Lucy et helt monument av opphøyet uvitenhet om kvinnelige attributters effekt. For ikke å nevne hva de kunne brukes til, ut over det å gi liv til små barn. Innenfor ekteskapets ramme. Et ideal av skjønnhet preget av renhetens uselviske prinsipper. -Forholdet utviklet seg etter tidens og miljøets vanlige mønster. Om ikke helt platonisk, så i alle fall med stilltiende beklagelse av denne brist på lytefri uskyld, denne skjevhet mellom mannens plumpe kjødslust og kvinnens saktmodige føyelighet...

En aften midtvinters våkner jeg brått ved at noen fikler med nøkler i døren. Den var selvsagt ulåst, og klirringen var eneste foranledning til at jeg gløttet på øynene. Det syn som møtte meg, fikk dem helt opp:

Av mitt værelse så jeg overhodet intet. Med alle sanser befant jeg meg i en ukjent entré, opplyst av en lampe i taket. Glasskuppelen formet som en stor, orangefarget drueklase; belysningen dermed dempet. Opp går entrédøren. Et øyeblikk var ingen å se. Inn kommer så en yngre mann og et par sekunder etter - Lucy! Han hang av seg hatt og yttertøy. Jeg fikk se ansiktet på aller nærmeste hold: Jevne, rolige trekk, uttrykket lidenskapsløst kultivert. Skulle jeg sammenlikne fysiognomien med noen kjent type, måtte det bli den gamle britiske skuespilleren Lewis Stone, slik han vel så ut i sine unge dager; bortsett fra høyden. Den skikkelsen jeg hadde foran meg var mer enn hodet kortere, dermed en tomme eller to mindre enn meg. Håret glattstrøket bakover uten skill og - selv på våre breddegrader - mer enn vanlig lingult. Ansiktet hadde ungdommens fylde i motsetning til Stones furete trekk. Typelikheter ellers var påtagelig. Alder, rundt et par og trede. Skikkelsen spenstig og en tanke firskåren.

Episoden ligger mange år tilbake. Men personene, scenen, alt som skjedde, har festnet seg i erindringen som til en film jeg kan kjøre når jeg vil. Mer enn én gang har jeg gjort det. Det kom avgjort til å engasjere mer ved innhold enn ved art, mer ved det jeg så enn måten jeg fikk se det på. -Lucy ble stående med pelsen på. Alt ga inntrykk av at de førte seg svært stille. Jeg satte meg opp i sengen. Bortsett fra lyd, opplevde jeg innenfor rammen av alle vanlige sanser. Ikke bare de organiske, men atmosfæren, spenningen...

Medikamenter? Duften av medikamenter? Ord ble åpenbart ikke vekslet. Her rådde en spenningsladet forståelse - uten ord. Og jeg? Opplevde med en intensitet som rakk langt ut over det jeg bare så. Den siden av saken fikk avgjort mindre betydning. Jeg var til de grader selv *del* av alt at ikke engang inntrykkenes totalvolum kom opp mot den selvutslettende *identifikasjon* jeg opplevde med: Skarpt avsondret fra de to; dem opplevde jeg kontaktløst *utenfra*. Identifikasjonen gjaldt tingene, gjenstandene. Tøyet som hang der. Lampen i taket. Knaggene langs veggen. Kalosjene på gulvet og et paraplystativ. Alt dette var jeg merkelig forenet med i et uforklarlig fellesskap. Personene - skikkelsene som sto der og beveget seg mindre enn en meter fra meg - hadde jeg ingen kontakt med. Bare hadde jeg fornemmelsen av at jeg ikke måtte komme dem *for* nær; ikke ”kollidere” med dem .

Han åpnet en dør til venstre. Hun gikk inn, så han. Og jeg?

- Jeg ”gled” inn jeg også. Grenser for bevegelse og bevegelsesfrihet? Eksisterte ikke. Kroppslig satt jeg i min seng. Sansemessig befant jeg meg i et fullstendig ukjent hus, fullt bevisst og klinkende klar. Av

mitt eget rom skjelnet jeg ikke en ting. Det var som om en voldsom filmprosjektør hadde slettet alt. - Rommet vi kom inn i - et legekontor? Til venstre for døren, borte i et hjørne, sto et glasskap med instrumenter. I rett vinkel med vinduet en pult, og bak den igjen en stol; men ingen på den andre siden. Midt på gulvet sto en lakendeppet tralle. Langs veggen til høyre - en svær, gammeldags, skintrukket Chesterfieldsofa...Det ble ikke tent lys, likevel så jeg detaljer jeg normalt bare skulle ha skimtet med mindre månen lyste rett inn. Og det var ikke tilfellet.

Lucy ble stående midt på gulvet - helt passiv. I rommet var det kjølig, nesten kaldt. Jeg ”tok inn” alt; rett og slett fordi jeg *var* der inne. - Et øyeblikk så det ut som han nølte. Så nærmet han seg henne, hjalp av med pelskåpen, kjolen, undertøyet. Plagg for plagg kom av til hun sto der – splitter naken; og hastet i pelsen som han holdt klar.

Så langt var det vel, forholdene tatt i betraktning, kanskje ikke noe usedvanlig. Det jeg fra da av ble vitne til, må imidlertid betegnes som ”teknisk fagarbeid”. Det og bare det: En lege som kjente hver av kvinnekroppens erogene soner, tok seg god tid - og visste å omsette sin viten i praksis. Forspillet med ham knelende foran sofaen, hun liggende på siden, var langtrukket og merkeligere enn noe jeg har sett beskrevet eller gjengitt på annen måte. Også den gang (*før krigen*) hadde man rene sex-filmer, tilmed på Oslo Kinematografer. Selv om inntektene neppe gikk i kommunens kasse. - De øvrige detaljer ligger noe utenfor hva jeg finner passende å gjengi, ikke engang i en tid så liberal at ordet ”passende,” har fått en biklang av komikk. Enda fjernere befinner de seg fra hovedemnet. En detalj kommer jeg likevel vanskelig utenom: Hans egen avkledning var så beskjeden at den ikke var noen i det hele tatt.

Og jeg, hvordan befant jeg meg? Fremdeles merkelig utenfor. Vår for det jeg så, ufølsom for det som foregikk. Uten noe av drømmens sinnsmessige grepethet. Uten ringeste følelses- eller fornemmelsesmessig engasjement.

Hva jeg ville ha gjort om jeg også legemlig hadde vært til stede? Banket opp ham og skjelt ut henne? - Langtifra. Hverken scener eller neveslag med opphav i temperament faller innenfor mitt reaksjonsmønster. Ikke i noen situasjon. - En eneste detalj virket provoserende: Hans gjennomførte omsorg for ikke å forkjøle seg. Og uforståelig som det å hefte seg ved denne bagatell må synes, så var selv det mer registrerende enn engasjerende. Resten ble iaktatt med passiv, men våken oppmerksomhet. Lesere, især kvinner, vil her mene ”at da kunne jeg ikke være glad i henne! Ikke or’ntlig glad i. . . !” - Å joda. Men sjalusibetonte eier-reaksjoner bød og byr meg imot. Ikke så at jeg ikke har sans for sømmelighet. Men i det foreliggende tilfelle var ethvert formelt hensyn overholdt.

- Jeg fulgte samspillet mellom de to - til han hjalp henne på med klærne. Hun var åpenbart utmattet til grensen av sjangling. Endelig sto hun atter påkledd. I rommet var det fremdeles kaldt. Han åpnet døren og fulgte henne ut i entréen. Jeg også. Jeg så ham lukke henne ut. I samme øyeblikk var kontakten brutt. På brøkdelen av et sekund var jeg tilbake på mitt eget rom med stoler, reol, bord og bøker; alt sett i natteskjæret fra vinduet, uten at jeg til da hadde vært i stand til å skjelne en eneste ting: bevisstheten hadde, ukontrollert av viten, ukontrollert av tanker, uhemmet av sansenes organiske begrensning, på egen hånd gjenspeilt et utsnitt av virkeligheten, fjernt fra mitt fysiske nærvær.

Nede i hallen slo klokken ett. Jeg kontrollerte at det var ett den slo, ikke halvtimé...

Hverken var eller kunne jeg være i tvil om at det jeg her hadde sett var et speilbilde av det som hadde foregått, direkte overført. Nøyaktig i alle detaljer, *bortsett fra den lydeffekt* som tross all varsomhet normalt måtte vært hørbar på den korte avstand jeg ellers overvar alt.

Med opptil en ukes mellomrom gjentok fenomenet seg i noe over en måned. Bortsett fra enkelte mindre variasjoner var hendelsesforløpet det samme fra gang til gang. I denne tiden fikk jeg ingen brev. Jeg kan ikke nå lenger si hvor mange ganger jeg overvar akten; fem, seks eller syv. Heller ikke om det hver gang var klirringen av nøkler som påkalte oppmerksomheten. Sikkert er at klirringen, dempet som den var, gjentok seg som eneste lyd i et ellers lydløst fenomen. - Jeg ble etter hvert fortrolig med rommet og merket meg at det ikke fantes noen telefon. Et legekontor uten telefon. . . ? Likeledes den vedvarende uvillighet til avkledning når det gjaldt ham selv. Og så denne merkelige mekaniske avvikling av hele akten. Ingen av dem ga så meget som en flik av sitt menneskelige jeg. *Ingen kjærtegn. Ingen varme, intet smil. Bare seksualteknisk perfeksjon.* Hun - viljeløst passiv inn i fornemmelsesreaksjonens spasmodiske bevisstløshet. Han - preget av vilje til å demonstrere en ekspertise hun ikke ville finne hos noen forelsket

amatør. Hos henne - spenningsmettet forventning. Kvinnen som åpenbart likevel kjente sine fysiske gavers muligheter, også utenfor "ekteskapets ramme". Hos ham - anatomisk kyndighet, og det så perfekt at den erstattet alt som antydte kontakt ut over den rent fysiske. I den atmosfære som forelå, og som begge parter åpenbart var innforstått med, ville alt som rakk ut over denne antagelig fått anstrøk av stilbrudd.

For meg var det hele komplett uventet. Etter hvert begynte fenomenet å ta på. Ikke bare ved innhold, men det var som mitt daglige opplevelsesmønster var i ferd med å gli fra meg. Ved den episoden som skulle vise seg å bli den siste, hadde jeg fått nok: Kontrasten mellom fysisk opphold ett sted og sansemessig nærvær et helt annet - ble til slutt så slitsom at jeg famlet etter en av de sigaretter jeg hadde stående i et sølvbeger på bordet. Her måtte jeg ut av sengen, uten at dette endret sanseinntrykkene.

Men i samme øyeblikk nikotinen tok hold - var det hele brutt. - Midt i seksualakten på sofaen; over hundre kilometer borte. -

Dette var siste gang jeg så noe til episodene 'i denne serien'.

Straks etter begynte jeg atter å få brev og gikk da ut fra at det heller ikke i virkeligheten foregikk mer. - De var så varme, så vennlige i sin kontaktglade undertone, at de fikk meg til å tvile på at det jeg hadde sett kunne svare til virkeligheten.

Selvsagt lot jeg meg ikke merke med noe. Røpe kjennskap til det som etter alt å dømme hadde foregått ved nattetid bak vegger og lukkede dører over hundre kilometer borte? Og innkassere en bemerkning om at jeg måtte være "overspent"! Eller en henvisning til at vi hverken var forlovet eller gift! - Likevel fikk jeg hos en tenårings søster i "all uskyldighet" (!!) vite at "*Lucy var ute med doktor S. noen ganger i vinter*". Dr. S.s navn hadde aldri før vært nevnt. Til bemerkningen falt det naturlig å svare "åh, med ham nå! Han... pene - litt mindre enn meg... Alt stemte. Og på spørsmålet "kjenner du ham?"

- "Nei, jeg kjenner ham ikke, jeg vet bare hvem han er." (Noe jeg vel med en viss grad av sannhet kunne si.) Jeg fikk også vite at "*Lucy kom temmelig sent hjem de gangene . . .*". Her avsto jeg fra kommentaren "ja det gjorde hun nok. Det var vel rundt to om natten".

Den viten jeg formentlig allerede satt inne med, ble på denne måten delvis bekreftet.

-Fenomenets innhold var jo ikke av den art man vifter en hel husstand under nesen med. På den annen side var det heller ikke til å komme forbi at det skapte et ganske følbart problem. En dag ba jeg derfor min bror inn til konsultasjon: Skulle jeg ta opp og på en eller annen måte bringe - klarhet i forholdet? Scenen står svært så levende for meg. Han så i gulvet mens han overveide. Omsider så han opp: "Næh; du skal ikke gjøre noen ting. Der er mange ting i livet som ordner seg best av seg selv." Dermed reiste han seg og gikk. - Det var et godt råd. Ikke bare i den situasjon som forelå, men i sin alminnelighet. For min del har jeg aldri tapt på å følge det; men vel på å handle i tilfeller der en passiv holdning ville ha latt livet selv ordne de floker der jeg ellers fikk betale prisen for å gripe inn - og fire. -*Jeg talte aldri rett ut med Lucy.* Heller ikke fikk hun vite hva jeg visste, enda mindre hvor meget hun selv røpet. I og for seg var det intet vi ikke kunne ta opp i ly av ekte eller foregitt gjensidig tillit. Legens navn ble nevnt og samværet medgitt, uten at begrepet "samvær" akkurat ble nærmere definert. Hennes karakteristikk av ham stengte imidlertid nokså definitivt for enhver tvil: "En kultivert og hyggelig mann, men - svært egoistisk . . ."

Lucys og mitt vennskap fortsatte i lang tid, til vi stillferdig og uten bebreidelser gled fra hverandre...

Dette er første gang jeg med uavkortet nærvær, med hele "selvets" mangehånde aspekter, har opplevd meg selv inkludert som ting på skueplassen for visjonen. Seende - selv usett!!

Det siste har nok forekommet en del ganger, men da bare på linje med foregående episode i denne gruppen. Det totale nærvær, uten innramming, har jeg opplevd bare én gang til. (Gjengis under episode 14.)

Hva var det så som førte meg inn i det de to med alle midler prøvde å skjule? Sjalousi? Mistanke? Langtifra. Jeg stolte på henne i samme grad som hun med rette kunne gjøre det på meg. Her må man ha den sosiale faktor i mente. Det var ikke mer enn godt en menneskealder siden salig Victoria hadde lukket sine øyne borte i England, og en sosialkulturell epoke tar ikke slutt om opphavet til den dør. Sex og nytelse av sex var enda ikke akseptert som rettmessig folkeforlystelse. Man så gjennom fingre, man bar over. Til gjengjeld hadde partene å holde seg til den ene uten snakk. I kraft av den posisjon som ”helgeninne” man - med visse unntagelser - tilskrev kjønnet, fantes ikke antydning til mistanke hos meg.

Det som ut over fornemmelsen av sansemessig totalnærvær særlig karakteriserer episoden, er identifikasjonsfaktoren: Kontakten med gjenstandene, fornemmelsen av å være ”gjenstand blant gjenstander”. Det er selvsagt vanskelig på vårt nåværende trinn av viten å akseptere at døde ting uten videre skulle virke som relé. Særlig når jeg aldri hadde vært i kontakt med dem; om dette skulle kunne tenkes å ha betydning. Likevel var det med nettopp dem jeg fornemmet rapport, forsterket ved den totale kontaktløshet med de to menneskene i rommet. Bortsett fra at jeg altså *så* dem. Men hva som er viktigere: Det hele var så sterkt preget av *samtidighet* at jeg hverken da eller senere var i tvil om at det jeg så var en direkte overføring - et subjektivt helt overbevisende eksempel på ”klarsyn” (clairvoyance).

I disse episodene gjelder det fysisk levende mennesker. Fenomenene er konsentrert om dem og utgår fra dem, selv om formidlingen synes å ha tatt veien om de nærværende gjenstander. Hvordan dette skjer? Det er det vi ikke vet; bare at: Hadde ikke den ene sittet og skrevet og den andre innlatt seg på et eventyr - så hadde ikke jeg sett noen av delene. Det samme gjelder andre og andres opplevelse av samme fenomen.

Uansett manifestasjonenes karakter, synes bevisstheten stadig å være den faktor som markerer sin uavhengig operative eksistens. Uavhengig av sansenes spennvidde. Uavhengig av tankens dirigerende funksjon. Som det synes - faktisk også uavhengig av liv og død.

Gruppe II:

Varsler høres

Det er karakteristisk for klarsyns-opplevelsene (clairvoyance) at det dreier seg om rene synsinntrykk. Det er intet å høre. Det en ser, kan være fjernt fra øyets fysiske synsfelt, både i tid og rom, men likevel kan synet være like klart og virkelighetspreget som hverdagens vanlige synsinntrykk. Undertiden kan det virke som om synsopplevelsen har et særskilt budskap til den som ser, men det er slett ikke alltid tilfellet.

Dette elementet av budskap kommer tydeligere frem i de hørselsopplevelsene jeg nå skal berette om. Her er talen rettet direkte til ”mottakeren”, men den kommer tilsynelatende ingensteds fra. Det er ingen andre som hører noe heller. I psykologisk språkbruk må en derfor karakterisere det som hallusinatoriske hørselsinntrykk. Men både stemmen og budskapet kan være intenst virkelige for den som ”hører dem”.

Det er så sin sak å ”høre stemmer”, noe jeg både var og er klar over. Rent ille når man på forhånd er en alt annet enn impulsiv natur. - Om man bare kjente litt mer til, forsto litt mer av - Opphavet! I særdeleshet når det man hører er like uavviselig som når opphavet er fysisk kjent. Og den eneste ulikhet ligger i at årsaksfaktoren ikke kan lokaliseres. Foreligger den, de tusen mellomledd uansett, bare i oss? Eller utgår den fra en kilde hvis art vi bare vagt og indirekte kan gjøre oss noen formening om...?

Episode 5

STEMMEN

'Det er sent på kvelden 10. april. Årstallet 1933 eller 34 lar seg kontrollere såfremt man enda har Pengelotteriets trekningslister fra den gang!

Som vanlig var jeg ute og gikk en tur før jeg la meg, stoppet på en bakketopp og så utover. Bak sto skogen. Foran hadde jeg sikten av sundet ut mot havet. Det var blick stille, ikke et vindpust. Lysene i grenda var slukket for natten.

I slike stunder tenker man ikke. Man suger inn hva en gryende vår byr sansene. Tilmed tiden står for noen øyeblikk stille. Plutselig, bak meg og rett inntil nakken, hører jeg en lys manns-stemme: "Thomas! Du-har-vunnet-en-større-sum! Thomas! Du-har-vunnet-en-større-sum!" Bokstavelig talt kjente jeg pusten inntil nakkehårene og snudde meg for å gripe skøyeren, sikker på det var en av husets folk som umerkelig hadde listet seg innpå, og nå drev gjøn...

Der var ingen; ikke et menneske . . .? Vel hadde jeg opplevd ett og annet, men det her, det var noe nytt: En ukjent manns-stemme som to ganger påkaller meg ved navn! Gjentar at jeg har "vunnet en større sum"; så tett inntil at jeg ikke bare hører røsten ubehagelig nær, men tilmed kjenner pusten bak i nakken! Får meg til å snu meg med hendene hevet til grep! Og sa - er der ingen?! - Jeg så på klokken. Den viste fem på elleve. Jeg avbrøt turen og gikk sporenstreks hjem. Min bror satt enda oppe, fordypet i en bok. "Jasså," sa han, "ja så har du vunnet noe da." Det var alt han sa, før han leste videre. Han var så vant til "alt det der" at en variasjon mer eller mindre ikke interesserte. -Nå hørte ikke jeg til Pengelotteriets mest trofaste kunder.

Loddkjøpene var nokså tilfeldige. Vinne gjorde jeg aldri, ikke engang en ussel tier. Om jeg kjøpte ett eller flere lodd, var resultatet alltid det samme. Men denne gang hadde jeg fire halv-lodd.

I avisen dagen etter så jeg at mitt ene lodd var trukket ut med kr. tusen, utbetalt femhundre; etter datidens prislage vel kanskje en "større sum".

Her kan opphavet vanskelig ha vært noen menneskelig **bevissthet** av den type jeg hittil hypotetisk har operert med. De som trekker gevinstnumrene, gjør det vel automatisk uten å skjenke de aktuelle vinnere en tanke. Ingen kunne ane at jeg satt med nummer 5886-89 over hundre kilometer borte. Hvis det var min bevissthet som hadde vært "til stede", og nå overførte en kjensgjerning til sanseintrykk, ville den formentlig sagt: "Thomas! Du-har-vunnet-femhundre-kroner!" Men det var ikke det stemmen sa. Og når sant skal sies, så hadde jeg etter en beskjed mottatt på den måten der, ventet meg en noe større sum, datidens kjøpekraft uansett.

Opplysningen bar preg av et personlig formet budskap. Et "Thomas, du har vunnet femhundre kroner" ville ikke hatt denne lille personlige "note". Vendingen "en større sum" bærer en avpasset vurderingskjennetegn, selv om den ikke stemte med min.

- Hvordan var så denne Stemmen? Etter å ha hørt den dobbelt opp fem ganger kan jeg beskrive den meget nøye: En høy, lys mannsstemme på grensen til fistel. Den taler hurtig, med en undertone av noe bydende. Ingen i min bekjentskapskrets har hatt stemmer som liknet den. Slekstens mannsstemmer har vært temmelig dype, ofte med kraftig strupelyd. Måten å uttrykke seg på gjerne preget av en viss nølende ro; mens denne stemmen har fyrt av samtlige sine budskap i forrykende fart. Den er avgjort særpreget, talemåten distinkt. Jeg skulle nårsomhelst kjenne den igjen om den noen gang skulle åpenbare seg som "ekko fra fremtiden", såfremt noe sådant kan tenkes. Ved disse fenomener synes mulighetenes grenser å være temmelig vide. - Denne første gang er den eneste der Stemmen forberedte meg på noe gledelig.

Jeg hørte ikke mer til Stemmen. Ikke tenkte jeg på den heller. Pengene var brukt. Episoden gled avbleket inn i serien av alle de andre...

Episode 6

DØDSBUDSKAPET SOM IKKE STEMTE

Det er en sommerdag tre-fire år etter. Sprakende solskinn. Varm pålandsvind av kulings styrke. Min bror og jeg var på båtut med en del andre til en øy ute i fjorden. De gikk for å bade på nordsiden der det var le. Jeg foretrakk sydsiden, ligge der og betrakte de praktfulle brenningene inne mellom skjærene. - Dønninger rullet innover, reiste seg i storslagen velde til smaragdgrønne fjell som toppet mot en asurblå himmel -for så å brase ned i gryten mellom skjærene i skumhvite ras. Jeg hadde det herlig der jeg lå på magen og nøt synet, skiftevis varmet og svalet av en vekslende, viftende kuling. Innstilt på å nyte uten å tenke en tankes tanke...

Rett inntil nakken hører jeg: ”Thomas! O.S.-er-død. - Thomas! O.S.-er-død!”

Jeg snudde meg, sikker på at det var en av det øvrige, ungdommelige selskap som noe usmakelig hadde meg til beste...

Der var ingen; men en hel kilometer mellom meg og de andre. Utsynet stengt av fjell. Ikke en orkan hadde kunnet bære lyd av noen stemme fra dem til meg, og slett ikke med den tydelighet dette budskap ble uttalt. - Ikke et menneske innenfor synsvidde. Jeg var alene. - Og nå kjente jeg den igjen: Samme stemmeleie, samme avvæpnende hurtighet i diksjon; samme fysiske nærhet. Selv om budskapet var et annet....

Jeg så på klokken. Den viste fem på to. - O.S. var eier av naboeiendommen hjemme, en hyggelig, smilende kjempe. Ikke røkte han, ikke drakk han; sunn og frisk. Alltid glad og fornøyd. Under gårdsstellet gikk han oftest og nynet som tegn på inderlig trivsel. En kraftkar og ordensmann. Velsignet med krefter og godt humør syntes han, om noen, å være forutbestemt til å bli hundre år. Nå hadde han akkurat rundet de seksti.

Det sakk i meg. Så sent som dagen før hadde jeg talt med ham, og da var han i beste velgående. Budskapet var likevel så uomtvistelig, så tydelig, så klart uttalt - at jeg reiste meg og vandret nordover til de andre. Min bror var ute i sjøen. Jeg vinket ham inn og fortalte hva jeg hadde hørt....

”Det kan ikke være mulig! Jeg vekslet ord med ham da jeg gikk ned til båten her i dag. Du må ha hørt feil.” Intet er lettere å avvise enn det man gjerne vil. Dermed ble det. Jeg gikk tilbake til utsynet over bølger med skumskavls sprøyt. Han kunne ikke være død, ikke den kjernesunne, kjempesterke O.S. Det måtte være feil, det der.

Ved femtiden startet vi for hjemtur, satte gjestene i land der de skulle av og dro videre til vår egen brygge. På veien var jeg innom bakeren for å kjøpe brød. Ved utgangen falt følgende dialog:

”Ja du vet vel hva som har hendt her i dag?”

”O.S. ble funnet liggende i veien utenfor her. .

”Hva! Er han - død?”

”Nei, han lever da, men han har fått slag så han er helt lam.”

”Når - hendte det?”

”Han ble funnet klokken to. Og han kan jo ikke ha ligget mange minuttene der, midt i veien.”

Ved totiden var alt som kunne krype og gå ute og badet. Dermed kan han ha ligget i fem minutter før noen fant ham, men heller ikke mer.

Her foreligger en uoverensstemmelse mellom det jeg hørte og det objektivt faktiske forhold. O.s. var ikke død. Han var falt sammen på en vanligvis beferdet landevei, men uten at noen hadde sett sammenbruddet i hendelsesøyeblikket. Da jeg fikk budskapet, var klokken fem på to. Forutsatt at klokker og tids-punkter var riktige, taler sannsynligheten for at jeg hørte Stemmen i samme øyeblikk som han falt sammen, men før det var klart om sammenbruddet var dødelig eller ikke. Heller ikke var noen til stede som psykisk relé. Ikke desto mindre hører jeg over tyve kilometer borte en stemme som to ganger påkaller meg ved navn og to ganger sier: ”O.S. er død!” Så tydelig at jeg ikke bare snur meg for å se hvem som snakker, men tar klokken, avbryter mine naturbetraktninger og begir meg av gårde for å få et vitne på det jeg har hørt.

Stemmen sier at "O.S. er død". Det ytre bilde av en mann som går over ende uten å røre seg, tyder på dødsfall. Det er først når man kommer helt bort til og får undersøkt vedkommende at formodningen kan bekreftes eller korrigeres. Stemmen gjenga dermed et synsinntrykk. Impulsoverføringen har neppe vært direkte fra O.S. til meg, og slett ikke i overføring fra første til tredje person, som Stemmen gjenga den. Langt mindre fra noen annen, etter som ingen var til stede og så det. Likevel ble budskapet formidlet. Tilmed av en faktor som gir det spontane inntrykk til kjenne, også om feilaktig.

Tilfellet har store likheter med "pipen som falt i hodet på far". Bare at episoden der, etter alt å dømme, var visuell. -Hvorfor *hørte* jeg så i stedet for å *se*? Det siste var jo på ingen måte noe nytt. Bare er den impuls disse fenomener utgår fra, det være seg i oss eller utenfra, ikke henvist eller begrenset til spesielle sanseorganer.

Såfremt disse fenomener er ledet av en selvstendig **bevissthet**, universal eller spesiell, bærer dette skifte fra visuell til hør-bar sansning i høy grad preg av en "hensikts-faktor". Siste gang jeg hørte Stemmen, meddelte den seg nemlig med en *ordre!* Og en ordre må høres, den kan ikke ses. Hvis man overhodet kan tillegge disse manifestasjoner noen bakenforliggende hensikt, later det til at dette skifte fra syns- til hørselsinntrykk har fulgt en plan: Bygge opp tilliten til at dens meddelelser var "riktige"! Slik at Stemmen - også i tilfelle av *ordre* - ble tatt alvorlig.

Episode 7

DØDSBUDSKAPET - SOM STEMTE

En vårdag året etter spurte jeg bakeren hvordan det gikk med O.S.

- Joda, han så ut til å komme seg. Dagen før hadde de stått på hver sin side av hagegjerdet og snakket sammen.

Noen uker senere var jeg på vei opp i annen etasje hjemme. Midt i trappen hører jeg Stemmen: "Nå-døde -O.S. - Nå-døde O.S." Dette er eneste gang Stemmen ikke har påkalt meg ved navn; og jeg snudde meg ikke. Jeg visste så vel...

I stedet for å ga inn på mitt eget rom gikk jeg inn til min bror. Jeg ønsket han skulle bekrefte tidspunktet: Ti på ett.

Dagen etter fikk vi bekreftet at O.S. var død på nøyaktig dette tidspunkt.

Sammenliknet med de øvrige, står budskapene om O.S. i en særstilling. De hadde ingen tilknytning til meg personlig. Heller ikke oppfordret de til noe. Kort og saklig ga de en beskjed. - O.S. var en vanlig, vennlig nabo; men med hensyn til personlig kontakt - heller ikke mer.

Budskapet på svaberget var objektivt galt. Det i trappen var riktig. Likevel hørte de på sett og vis sammen.

Stemmen har i samtlige tilfeller gitt seg til kjenne rett inntil nakken. Hver gang like tydelig, hver gang like nært. - Denne siste gangen var toneleiet senket, anslagsvis en halv oktav. Heller ikke den samme forrykende fart som både før - og siden. Men hele tiden den samme.

Det skulle gå flere år før jeg atter hørte Stemmen. Ikke tenkte jeg mer på den heller. Som andre var jeg opptatt av dagliglivets problemer. Hobbies som jakt og boksing tok en god del av min tid og mesteparten av mine tanker. Tross sin uavviselighet forble disse fenomener mer eller mindre likegyldige foreteelser. På den ene siden var jeg vant til dem, på den annen sto jeg uforstående til hensikten. Noen nytte på felter som for meg betød noe, kunne jeg ikke øyne, og hva skulle jeg så med dem? Arten var meg likegyldig. - Det er ofte først i tilbakeblikk at begivenheter påkaller undring, ved at de kjeder seg sammen til et mulig mønster. Hadde fenomenene vært underlagt min kontroll, ville de selvsagt vakt - større interesse.

Episode 8

BRANNVARSLET I BUSSEN

Det er en råkald dag i oktober, skytung og blygrå; enda i de dager da så mange øykommuner var uten bro til fastlandet. Busser kjørte ut i skrøpelige farkoster med bare sjåføren inne, mens passasjerene piltret ned i ferja for å stå der og hutre.

Holken kunne tippe rundt. I så fall var det om å gjøre at flest mulig hadde en i alle fall teoretisk sjanse. Når katastrofen ikke skjedde, må det betraktes som et av Herrens mange under. Med den nakne fysikk lover lot det seg vanskelig forklare. Og videre: Det mirakel at ikke flere kom hjem med kimen til en solid lungebetennelse. Av alt i fortiden som etter hvert er blitt forlenet med et rosafarget skjær av idyll, er disse turene i bitende blåst ett av de tidsbilder som ikke har, og neppe noen gang vil få, noe forsonende skjær.

Med samme bussen var en tjenestemann i Landbruksdepartementet; en mann vi etter hvert var kommet til å kjenne ganske godt. La meg betegne ham som K. - Bussen var smekk full. Det sto nok angitt hvor mange det etter loven "egentlig" var plass til; høyst ukentlig var det oftest en halv gang til så mange inne. Alle kjente alle, nikket til hverandre når de kom inn, og lot alt håp fare om å nærme seg spesielle kjente. Det utelukket seg selv.

Bussen kom til ferjestedet, der alle hadde å stige ut. Idet min bror ser K. gå ut, hører han en ukjent stemme som høyt og hurtig sier "hos ham brenner det!" Han hadde snudd seg for å se hvem det var som...? Ingen så ut til å ha sagt noe. De som sto bak skjøv på, og hans reaksjon hadde vært "jaja, så får han assuransen". - Tidene var elendige og mer enn én betraktet en vellykket brann som litt av en gudegave. Ikke før var tanken tenkt, før han hører stemmen: "men *menneskeliv* . . .! Med dette ettertrykk. Selv på vei ut nå, hadde han atter snudd seg. Fremdeles ingen som syntes å ha sagt noe . . .? Ute på ferjen gikk han bort og snakket med K. - Skulle han si noe? Han sa ikke noe. Her som ellers var det best ikke å vite noe såfremt assuransen kom inn i bildet, og man dermed ble til bry som medviter. - Bare hadde Stemmen, ukjent som den var, en slik underklang at han bestemte seg for en vurderende titt på K.s hus. Det lå rett inntil veien. Bussen ville passere det om noen minutter, og han sa da han kom hjem: "Jeg så på det lille huset. Om det nå skulle brenne, må jo alle kunne komme ut. Det er jo ganske lite." - Begge kjente vi huset; en lav liten villa på sekstifemogseksti kvadratmeter i halvannen etasje. Om de nå måtte

hoppe ut fra halvetasjen over, ville neppe noen komme til skade i den bløte jorden nedenfor.

Opplevelsen hadde imidlertid en så intens appell at han var brydd. Stemmen hadde vært høy, ordene klare. Og da ingen i bussen kunne mistenkes for en slik gemenhet, måtte jo noe annet og ukjent være opphavet. Men hva?

Karakteristikken gitt med hans egne ord: "Den hadde en så suveren forretningsmessig klang at det var som om den ikke tålte motsigelse. Det var en stemme på grensen til diskant. Ordene falt tydelig, og jeg *hørte* dem." Beskrivelsen viste slike likhetspunkter at det må være berettiget å anta at det faktisk er samme Stemmen vi har hørt: Høy, hurtig, rett på sak!

K. hadde i embets medfør ofte vært hjemme hos oss. Det min bror hadde hørt, lot seg åpenbart ikke feie av som innbilning. I dypt alvor ble spørsmålet tatt opp: Skulle vi advare K., eller skulle vi ikke? - Dette er første gang jeg kan huske vi ble stilt overfor dette meget ømtålige problem. Min brors bekymring levnet ingen tvil om opplevelsens ekthet, om enn opphavet var aldri så ukjent. Han er om mulig enda mindre impulsiv enn jeg.

- Hva lå bak her? Og enda viktigere: Hva lå foran? Hva dekket dette? - Jeg gjengir ordrett min mors endelige vurdering:

"Jeg synes ikke godt vi kan gjøre det. Han er tjenstlig borte fra hjemmet i dagevis. Det vil bare føre til at han går i stadig angst for at noe skal skje uten at han har mulighet for å beskytte. Og til syvende og sist kan det jo vise seg at det slett ikke passer."

Det ble Jul. Det ble Nyttår. Vinteren gikk og det hendte ikke noe med K.s hus. Det ble vår; episoden halvt glemt, halvt fortregt. - Med våren var tiden inne for K. til atter å dra ut i embets medfør. Bort fra hjemmet.

Plutselig slår katastrofen til! K.s hus brenner . . .! *Kone og fire barn, fra fjorten til to år - brenner inne!* Hele familien utslettet; han selv borte . . .

Brannårsaken var klar: Fru K. og et eller to av barna hadde vært ute og raket løv, tent på; om natten hadde det blåst opp, ilden tatt seg inn til husveggen, dermed var det gjort.

Vi var i begravelsen, min bror og jeg. Side om side sto kiste ved kiste.

Det har til denne dag vært ufattelig at katastrofen kunne få et sådant omfang. Huset var lite og lavt, K.s kone forholdsvis ung. Den eldste av barna en gutt på fjorten, og så nedetter til den minste på ca. to.

Katastrofen ligger over førti år tilbake. Også K. er død. Det er grunnen til at jeg synes jeg kan offentliggjøre episoden. Noen år senere giftet han seg igjen, men var, etter hva som ble sagt, en knekket mann. En som etter denne natten gikk på viljen, både i sitt daglige liv og sin gjerning, men uten det lille overskudd ethvert menneske trenger for å leve et fullverdig liv.

I vårt hjem så vi ham aldri mer. Traff vi ham en gang imellom på gaten - gikk vi unna. En makt sterkere, klarere, mer fremsynt enn vi hadde talt. Og vi...?

Mine angivelser med hensyn til antall barn, tre eller fire, gir jeg i dag med forbehold. Likeledes alder for den eldste. Men jeg mener å huske at det var fire, og i den alder jeg har oppgitt. -Der er minner en barmhjertig strøm av tid slører til og runder av...

En ting er sikker: Familien, samtlige utenom ham - ble slettet ut. Skulle vi ha sagt fra? Ville det ha inngitt økt varsomhet en sommerlig vårdag tre kvart år etter? - Ville det ha ført til at den unge mor, med eneansvar for fire barn, hadde tatt den ene bøtta med vann for å være sikker? Under den stedsevarende impuls av noe som måtte oppfattes som en permanent advarsel? Understreket ved måten den var meddelt på! - Ingen vet. -På den annen side et kontrapørsmål: Hvilken annen *hensikt* kunne advarselen ha hatt? Gitt i knappeste form var den tydelig nok. Seks ord. Uttalt til umiskjennelighet: "Hos ham brenner det!" - Og siden feier den *tankens* argument om "assuransen" vekk! Med to ord: "Men *menneskeliv* . . .

Det har i mitt liv, nå også ved varsel, heftet en gåte: Varlene, fenomenene, manifestasjonene - går et stykke på vei. De etterlater en viten hvis hovedtendens er konkret nok, men sjelden så fullstendig at den etablerer en veiledning; et direktiv som forebygger. Og likevel klar nok til ikke bare å antyde, men direkte utpeke, en virkelighet *hinsides* vår. Noe som igjen reiser spørsmålet om det innbyrdes forhold mellom disse to "virkeligheter"?

Hvorfor meddeler denne uforklart, ekstrasensoriske faktor seg stadig vekk bare halvt? Når den åpenbart sitter inne med en innsikt som kunne spart for både ulykker, tvil og kvaler? Midler nok til å gjøre seg både sett og hørt! Er det hele til for bare å redusere vår innbilske sikkerhet? Eller ligger det en ukjent hensikt bak også denne tilsynelatende forsettlige utilstrekkelighet? Skal den vekke til aktsomhet, der visshet bare ville sløve på andre og videre felter enn de enkelttilfeller den konkret befatter seg med?

Disse fenomener reiser spørsmål vi står uten holdepunkter for å besvare. Det eneste jeg synes å skjelne er at de alle røper en bevarende *hensikt*, selv om den ikke når frem til klar forståelse, og så langt man kan spore noen hensiktsfaktor i det hele tatt. Når vi så en gang imellom reagerer, er det under tvilens tvang.

Har vi så hørt denne Stemmen ved anledninger der dens utsagn og advarsler *ikke* har holdt stikk? - Aldri! - *Min bror har hørt den bare denne ene gangen*. Jeg: Ikke ut over de fem gangene jeg gjengir; pluss den ene da "stemmen" ikke var Stemmens - men Henrys (episode 15).

Episode 9

ORDREN

Dette er siste episode der Stemmen meddeler seg til meg. Riktignok ligger det mellom denne og den forrige en annen. Her hadde manifestasjonen et særlig aspekt som føyer den inn under en egen gruppe.

Det er en dag under okkupasjonen, i midten av september. Jeg står på en fullsatt trikkeperrong. Klokken er litt over fire.

Folk skal hjem; tause, trette, trykkete. Ved påstigningen har jeg konstatert: "Ingen kjente." Trikken nærmer seg stoppestedet der jeg skal av, et likegyldig ærend på en likegyldig dag...

Med ett skjærer Stemmen igjennom; rett inntil nakken og høyt så alle måtte høre den: "Thomas! Du-skal . . . osv." To ganger. Hva som ble sagt, hører ikke hit. Det innledet en kjede begivenheter med opplysninger jeg ikke er villig til å gi. - Jeg bråsnudde: Her!? På en overfylt trikkeperrong! - Flere andre snudde seg som om også de hadde fått en støkk. Min bråvending kan selvsagt ha fremkalt reaksjonen. I øyeblikket falt ikke det meg inn.

Det Stemmen meddelte var en *ordre!* Den igjen nokså nær det man forstår ved en "himmelfarts-kommando". - Jeg ble stående over. Etter reaksjonen å dømme hadde samtlige hørt det jeg hørte. Nå var det om å gjøre å la det "drive bort på været" uten adresse, aller minst til meg.

Stemmen - den samme som før. En høy, lys mannsstemme som raskt og kjølig lirte av det den hadde å si.

Å *følge* ordren sto i strid med all sunn fornuft. Personlige hensyn. Skyggen av dødens svarte kors over mitt eget hjem. Mangel av begripelig hensikt. Kort sagt alt som hadde med resong og mening å bestille. Sjelden har jeg foran en avgjørelse vært til de grader i tvil. Men Stemmen var tydelig nok, ordren mer enn klar.

Jeg la meg utpå natten, uten å få sove. Uten å komme til noen avgjørelse, langt mindre noen begripelse. Neste dag drøftet jeg saken med min sjef, riktignok uten å røpe foranledningen. Den ville han ha skjont like lite som jeg. Han måtte tenke over saken. I helgen dro jeg hjem, fortalte hva jeg hadde hørt og henviste til - Stemmen. Der kjente man den jo fra før. Dette var nå femte og siste gang. (Den fjerde gjengis senere - episode 14.)

Erfaringsmessig visste jeg at det jeg hadde hørt innebar noe jeg ikke kjente, ikke forsto; men hvis virkelighet det ikke var grunn til å tvile på, selv om hensikten lå totalt i mørke. Ut over sin uforståelighet i øyeblikket hadde den et aspekt som pekte inn i fremtiden. Noe som hos meg alltid har vakt mistillit. Hadde noe menneske gitt meg samme oppfordring - ville jeg høfligst bedt vedkommende ryke og reise. -Det gikk åtte dager før jeg maktet noen avgjørelse. Da turde jeg ikke vente lenger. Gangen før hadde jeg ventet i tre uker -for lenge.

Året var 1942. Til lands, til vanns, i luften og i sinnene raste krigens demoner. Ordren, mottatt der, da og på denne måten - reddet tre tusen menneskeliv. - Jeg kom fra det med livet, såvidt. Dette var siste gang jeg hørte Stemmen. I over tredve år har den nå vært taus.

En rask oversikt over disse auditive fenomener:

Første episode er uten rapport til det ene eller det andre. Stemmen gir en hyggelig beskjed, det dreier seg om penger. Enda to ganger har jeg vunnet samme beløp, bare uten annonsering. Disse vinnernumrene er gått meg av minne. Derimot husker jeg numrene fra Stemmens kunngjøring: 5886-89.

De to neste budskaper er alt annet enn hyggelige, uten dermed å berøre min personlige livs-sfære. For disse tre gangene faller budskapet stort sett sammen med den meddelte begivenhet. Første gang foreligger en differanse på 12-13 timer. Ved de to neste kan tidsforskjellen dreie seg om høyst minutter, hvis noen i det hele tatt.

Femte gang er den siste i serien. Her uttaler Stemmen rett og slett en *ordre!* Denne gang er det meg og mitt liv det gjelder. Som det skulle vise seg - også et betydelig antall andres. Mennesker jeg aldri hadde sett og aldri skulle komme til å få se. -Under alle fem episoder er stemmen én og den samme: Høyt toneleie, tydelig diksjon, blottet for enhver antydning til engasjement, om man da ser bort fra budskapet i trappen. Og selv der markert ved bare et litt dypere toneleie og roligere tempo.

Var så disse åtte eller ni årene en "kritisk" periode i mitt liv? Ikke de første tre gangene. For de to siste stiller det seg litt annerledes. -

Gruppe III:

Dødsbudskap og dødsvarsler

Både telepati, clairvoyance og andre parapsyriske fenomener er ofte knyttet til sterkt dramatiske hendelser i det virkelige liv. Blant slike hendelser står Døden som det mest dramatiske av alt. I parapsyriske litteratur kan man finne tallrike beretninger om dødsbudskap og dødsvarsler av forskjellig art. Ofte kan slike budskap og varsler ha en symbolsk karakter, og de blir da ikke alltid riktig tolket av mottakeren før en tid etter det dødsfallet det dreier seg om, når samsvaret mellom varsler og virkelighet blir åpenbar. Men selv om opplevelsene ikke blir forstått med en gang, gjør de ofte et voldsomt inntrykk.

Episode 10

DAMEN BAK FORHENGET

Scenen er en hybel hos en familie jeg kom til å stå nær. Der var munterhet, sjarm og denne uforstilte glede ved livet som man sjelden opplever på våre breddegrader. Omgangstonen var lett, atmosfæren i høy grad innstilt på det dennesidige. - Den fysiske form jeg dyrket tillot ikke nattevåk. Som vanlig hadde jeg denne spesielle aften lagt meg ved halv ellevetiden og ligger der i den halvslummer som er egen for utpregete B-mennesker, til en god del av natten er gått. Helt til meg selv kommer jeg ved at en person stønner høyt, vedvarende, og skurer tungt mot døren, frem og tilbake.

- Jeg lå der og hørte på lyden uten å reagere, nokså sikker på at det var husets sjarmerende femtenåring som var ute med ablegøyer på gangen. Men dette varte ved. Omsider snur jeg meg og åpner øynene. Det jeg fikk se, var alt annet enn ablegøyer. Fra dørens overkant, mindre enn fire meter fra hodegjerdet på sengen, hang et tynt, ensfarget blåtøys forheng ... Med en utbuling som sto det en skikkelse bak ...!

Scenen belyst av et klart, blåhvitt skjær. Lyskilden syntes å måtte komme fra et sted mellom ovnen i hjørnet og skilleveggen til naboværelset, dit døren for øvrig sto åpen. Fra ovnen kunne dette lyset ikke komme om den så hadde vært rødglødende, bortsett fra at den nå for lengst var utbrent. At skikkelsen der bak ikke var av kjøtt og blod, var jeg straks klar over, men bestemte meg for i ro å innprente meg hver fase av det jeg kom til å se...

Skuringen fortsatte. Stønningen fortsatte. Etter alt å dømme måtte det være et svært sykt menneske. Men foreta meg noe kunne jeg ikke...

Nå var situasjonen ikke noen førstegangs. Min tilpasning fra nærliggende felter hadde gått nokså gradvis. Likevel gripes man av en viss spenning. Man er vitne til noe man ikke har kontakt med på tilvarende plan. Ikke vet man hva det innebærer og heller ikke hva det neste blir. Mer enn selve arten her var det nok inntrykket av et menneske under store kvaler som skapte spenningen. Et menneske som på en eller annen måte trengte hjelp, en hjelp jeg ikke hadde mulighet for å yte.

Også her merket jeg meg en eiendommelighet: Til tross for skuringen kunne jeg ikke se noen *bevegelse* bak forhenget. Skulle det ene ha svart til det andre, måtte forhenget nærmest ha flagret. Men det hang helt ubevegelig. Her var en åpenbar uoverensstemmelse.

For så langt råd var å utelukke enhver subjektiv hildring lukket jeg øynene, ristet på hodet - og åpnet dem igjen. Ingen forandring. Dermed ble jeg liggende og iaktta: Det som her foregikk, hørte avgjort sanseverdenen til. Om ikke den vanlige, så kunne i alle fall ikke jeg se noen forskjell. Men vanlig eller ikke, sanseintrykkene var uavviselige, både det jeg så og det jeg hørte.

Så begynte forhenget å gli opp. Langsamt. Til syne kom kanten av en mørk kjole. Så kanten av et storblomstret forkle. Etter som mer og mer ble synbart, dro jeg kjensel på det. Med pauser gled forhenget

videre opp. Til slutt nådde det barmen, en stor, fyldig barm. Hele skikkelsen var nå synlig. Bare ansiktet var ennå dekket.

På dette tidspunkt var jeg klar over at jeg kjente vedkommende, jeg kunne bare ikke identifisere henne. Nå ville jeg imidlertid ha et vitne og ropte på husets syttenårige sønn, hvis seng jeg kunne se i rommet ved siden av. Ut av sengen kom han fort nok; men så kom han ikke lenger. Det var tydelig at han av ropet og ordene ”se der!” forsto at her - her var ett eller annet på ferde. Tre ganger ropte jeg, ivrig etter å få ham til dørs. Først tredje gangen kom han så langt at han kunne kikke inn. Da var det hele forbi. - Jeg vil ikke benekte at jeg på dette tidspunkt kanskje selv hadde fått nok, at ropene dermed ikke gjaldt bare ønsket om å få et vitne.

Allerede ved første rop stoppet forhenget. Det var da i høyde med haken. Også stønningen og skuringen hørte opp. - Hele familien var vekket, kom inn og spurte hva i all verden som var på ferde!? Jeg forklarte hva jeg hadde sett, og sa ”jeg vet at jeg kjenner denne damen, jeg vet hvem hun er, jeg kan bare ikke komme på navnet!”

Som alltid ved slike anledninger tok jeg tiden. Klokkeren viste temmelig nøyaktig ett, natt til søndag. Neste dag ble tildragelsen drøftet ved frokostbordet under mitt gjentatte ”jeg vet jeg kjenner henne, jeg kan bare ikke komme på navnet”.

Søndagen gikk, mandagen kom og gikk. Tirsdag får jeg brev fra min bror. Etter det vanlige innhold sto et P.S.: ”Jeg må fortelle deg at fru E.N. døde plutselig i lørdags - 42 år gammel.” (Alderen angitt i brevet var visstnok gal. Den skal ha vært 48, men jeg gjengir det som stod.) Dermed hadde jeg identiteten. Fru E.N. kjente jeg fra min hjembygd. I hennes hjem hadde jeg vanket ikke så lite. Alltid gikk hun med et eller annet storblomstret forkle lik det jeg hadde sett, gjenkjent og beskrevet. Også skikkelsen - var hennes.

Av datteren fikk jeg vite at moren hadde gått ut i vedskjulet om morgenen. Da hun ikke kom tilbake hadde datteren sett etter henne og funnet henne liggende, død. Klokkeren var da ti på åtte lørdag morgen.

Noen *hensikt* med særlig adresse til meg kunne fenomenet neppe ha. Vel hadde datteren, som var usedvanlig vakker, vært min faste dame når jeg skulle ut. Men kontakten var av disse som inngås i unge år og avløses av andre på begge sider. Noe motiv har jeg aldri kunnet øyne bak episoden. Desto mer kan det være grunn til å se på de ytre omstendigheter:

Avstanden i tid mellom fruens død til jeg ser henne i stuen er ca. sytten timer. Den geografiske avstand - ikke fullt hundreogtyve kilometer. Tiden fra jeg vanket i hennes hjem til jeg atter ser henne her - fem år. Kunne dette tidlige forhold til datteren ha vært motiv for noen ”hensiktsakt” etter døden? -Vanskelig å akseptere; men hvis ikke - hva og hvorfor da?

Oppmerksomheten påkalles ved *lyd*: høye stønn og skuring mot døren. Er dette identisk med fruens reaksjon på et truende anfall? Og lyden? En overføring av dødskampen ute i vedskjulet? - Hun døde av hjertesvikt. Men hva da med tidsforskjellen?

Dette er første gang oppmerksomheten mot et *synbart* fenomen blir påkalt ved lyd. Bare svarte det jeg ved samtlige senere anledninger hørte, alltid til den situasjon som forelå. Ikke slik i dette tilfelle. I de situasjoner der oppmerksomheten ikke har trengt noe hørbart innslag for å bli vakt, har alle synsinntrykk vært uten ledsagende lydeffekt.

Tiden fra begynnelse til det hele var over kunne anslagsvis være et sted mellom tre og fem minutter. Det tok tid før forhenget begynte å gli opp. Det foregikk langsomt, med flere perioder av stillstand. På min side unngikk jeg å forstyrre til jeg følte meg sikker på at fenomenet ville fortsette for også et annet vitne.

Lyden av skuring fortsatte til forhenget var i høyde med haken, hele skikkelsen dermed synlig. Bevegelse som svarte til skuringen forekom ikke. Skikkelsen sto stille uten antydning til å røre seg.

Også dette med forhenget er uklart. I virkeligheten hang det ingenting foran døren. I samtlige andre tilfeller har tekstilfaktoren vært en umiddelbar kopi av stoffet i kontakt med personer, helt i pakt med det storblomstrete forkle jeg umiddelbart dro kjensel på. Men det falmete, utvaskete, gamle tøystykket

der! Ville gått på ilden i det ordenshjem fru N. holdt. - Og hva med lyset? Et kaldt, blåhvitt lys! Svært likt det man hadde i gamle høyfjellssoler med kvikksølvvrør. Kilden lot seg ikke lokalisere. Men selve lyset dekket en flate på to meters bredde fra gulv til tak. Ellers, og bortsett fra dette uforklarlige lyset, var

det helt mørkt i rommet. Det døde hen etter som den sentrale faktor løste seg opp.

Under en episode som i meget liknet på denne, var lyset skarpt begrenset til selve skikkelsen. Nærmest kom det fra denne, om ikke så sterkt at det i seg selv var påfallende.

Noen tvil om identiteten mellom fru N. og skikkelsen jeg så, foreligger ikke. Figur og antrekk var og kunne bare være henne. At jeg ikke straks husket navnet, kom av at jeg ikke så ansiktet, at dødsfallet kom over all måte uventet, og at det var gått fem år siden jeg hadde sett henne.

Hvis hele skikkelsen, ansiktet inklusive, hadde vist seg med en gang, ville det utvilsomt gitt meg sjokk. ***Men på et par unntagelser nær synes det å gå igjen at det jeg ser og opplever, mer eller mindre er tilpasset min bæreevne.***

Ja hva tåler folk? Jeg har spurt bekjente om de kunne ønske å se en av sine henfarne lys levende for seg igjen? Svaret har vært et avgjort "nei". Det ville i for høy grad uroe deres sinnsmessige likevekt. For meg er dette ubegripelig. Vel har jeg aldri i våken tilstand sett noen av mine etter døden, om jeg stundom har ønsket det nokså meget. Så langt jeg har mine erfaringer, spiller ønsker ved disse fenomener ikke den ringeste rolle.

Episode 11

MENS HAN SATT OG BØTTE GARN

Det er en sensommerdag i slutten av august. Sammen med familien hadde jeg tilbragt ferien hos fru M. og hennes mann. Nærmeste nabo hadde jeg kjent fra vi begge var barn. Nå satt jeg på bussen for hjemreise. Idet vi passerer hans hjem må vi stoppe for møtende trafikk. Jeg ser ham sitte der på tunet og bøtte garn. Plutselig taper skikkelsen alt som heter dybdevirkning, med den også - inntrykk av liv. Situasjonen kunne minne om en film som plutselig stopper opp i et fargesprakende panorama. Alle farger skjærende grelle, totalbildet preget av en betagende, stillestående idyll, slik man opplevde den i barndommens billedbøker

før sansen for et bildes samtlige nyanser ble sløvet og ut-visket.

Selv gikk jeg et slitsomt arbeidsår i møte. Ikke helt uten misunnelse tenkte jeg der jeg så ham sitte - "så godt du har det"! En bemerkning jeg under disse fenomener ofte har tenkt, stundom tilmed uttalt; til jeg ble klar over hva fenomenet innebar...

I live så jeg ham aldri mere. Han omkom ved en mer enn usannsynlig ulykke noen måneder senere.

Episode 12

Direktøren SOM SYNTES OMSKAPT TIL "DEKORASJON"

I dette tilfellet er scenen ikke en idyllisk tunfleck på landet, men et komfortabelt kontor. Mannen ikke en gammel barndomskamerat, men direktøren for et jern- og stålfirma i den størrelsesorden som "flyter i kraft av sin egen tyngde". - Min vis-à-vis var atletisk bygget, alderen noe mellom femti og seksti. En mann som utstrålte sunnhet i en atmosfære av veletablert suksess. Samtalen gled utvunget frem og tilbake over emnet for mitt ærend...

Plutselig ser jeg skinnstolen han sitter i bli så merkelig -fargesterkt brun - ? - skikkelsen unaturlig markert i konturene. Mer "skåret" inn i omgivelsenes totalbilde enn fleksibelt nærværende. Redusert til dekorativt innslag i interiøret, slik man ser det på malerier av suksessrike firmasjefer, bare med sterkere farger. Totalbildet preget av lykkefylt fred . . . Igjen tenkte jeg "Gud hvor inderlig godt du har det der du sitter"! Vel uten misunnelse, men enda mindre klar over *hva* fenomenet innvarslet. .

Mindre enn åtte dager etter sto det i byens aviser: "Direktør T. døde plutselig igår..."

Jeg vet ikke hvilket nummer i rekken han var. Men fra da av begynte jeg å ane en sammenheng mellom det jeg *så* og - en forestående død. Parallellen til lyset som "flammer opp" øyeblikket før det slokner...?

Hva er det som foranlediger dette inntrykk av lykkefylt fred rundt nettopp disse mennesker som døden allerede er underveis til? De grelle fargene, de skarpe konturene? Selv er de ikke klar over hvor kort tid de har igjen. - *Har vi "nerver" inn i en Fellesbevissthet?* Ukjent for oss og likevel med en samhörighet som varsler? Er vi, hver for oss, å likne med en kroppscelle som selv ikke vet at den er bare en del av en større *helhet*? Og i nettopp denne egenskap er i stand til å oppfange signaler mot en forestående endring i *andre* deler av totalenheten? Men også, mer eller mindre ubevisst, i stand til å stenge av for inntrykk som virker lammende i den daglige, individuelle livsutfoldelse? Er det sammenheng mellom det stadig økende krav til spesialisering og den avtagende kontakt med enhver *helhet* hinsides den? Jo mer spesialisert som *individ*, dess mindre fornemmet kontakt med det univers vi er utgått fra?

Episode 13

HANS SISTE FISKETUR

I noen måneder hadde jeg oppholdt meg på et av landets store vintersportssteder. Sammen med en kompanjong eide D. stedets største tank- og verkstedanlegg. En etter alt å dømme glimrende forretning året rundt. Så langt menneskelig vurdering rakk, hadde han med sine parogtredve år et langt og lykkelig liv foran seg; velsituert, en kraftkar av helse og bygning. En sympatisk, rolig mann av solid gammel bondeslekt. Typen som vet hva den gjør og tenker seg om før den gjør noe i det hele tatt. Gjennom tre måneder førte oppholdet til stadig kontakt og i mang en hyggelig prat. - Straks før påske dro jeg sydover. I gruppen jeg foresto var også en fastboende fra stedet. Nå før høytiden dro medlemmene hver til sitt, for så å samles igjen på tilvist område lenger syd når den var over.

Siste søndag før påske var en solblank, stille dag. D. hadde vakt og tanket opp bilen. Klokken var ti om formiddagen og jeg hadde femhundre kilometer foran meg. Jeg takket ham for service, hyggelig samvær og ønsket ham god påske. Han ønsket meg det samme, snudde seg og gikk tilbake til kontoret, som lå med fri utsikt over plassen. Jeg sto og trakk på meg kjørehanskene...

Akkurat i det øyeblikk han nærmet seg døren - skjer det samme: Fargene ble grelle, inntrykket av D. redusert til en intarsiafigur i omgivelsene, hele sceneriet preget av noe stille-stående, fargesprakende og -vidunderlig vakkert.

Men nå hadde jeg lært: Halvt skremt, halvt vantro sier jeg høyt: "Denne gangen holder det ikke stikk"

Ingen hørte meg; jeg var alene på plassen.

Påsken kom og gikk. Til avtalt tid kjørte jeg dit gruppen atter skulle samles. Den fastboende fra stedet vi hadde forlatt, var den siste som sluttet seg til oss. Etter noen innledende bemerkninger sier han - ”ja du vet vel hva som har hendt oppe hos oss? - D. druknet for tre dager siden. . . !”

Også denne gangen...

Episode 14

ET KIRKEBESØK MED PERSPEKTIVER

Kvelden 12. februar 1942 hadde jeg som eneste gjest vært sammen med et ektepar i utlandet. Ved hjemkomsten til hybelen satte jeg meg hen for å sammenfatte dagens inntrykk under knapt hørbar musikk, en vane jeg har hatt fra mine yngste år. Dengang bare uten musikk. Ved tolvtiden slo jeg radioen av og gikk til køys med avisen. Nå inneholder en avis ikke bare overskrifter og telegrammer men også stoff som krever tid, oftest den verdifulle del. Ferdig med den - slukket jeg lyset og snudde meg mot veggen.

Jeg hadde ikke før snudd meg, så hører jeg musikk, men nå av en annen type enn den jeg mente å ha slått av. Denne var alt annet enn dempet. Uvilkårlig åpnet jeg øynene for i alle fall nå å slå av og få ro!

Det syn som åpenbarte seg under dette flyktige gløtt, hen-satte meg i dypeste undring: **Jeg befant meg i det indre av en kirke . . . !?** Selv sto jeg på galleriet til venstre for orgelet, med utsyn over tomme benkerader. To enslige alterlys kastet et matt skjær over dem. - Ikke bare *så* jeg dette, jeg befant meg på stedet, fullt bevisst og med alle sanser. To av dem engasjert: Syn og hørsel. (Dette er eneste gang visuelle og auditive impulser forekommer parallellt.) - Jeg var straks klar over at ”her er jeg atter inne i et transcendent fenomen”! Etterhånden var det jo blitt, om ikke akkurat en vane, så heller ikke noen sjeldenhet. -Som før satte jeg meg opp for også her å fange inn hver detalj.

Bortsett fra fornemmelsen av sengen eksisterte intet av det jeg normalt skulle hatt sansenes kontakt med: Værelse, bord, stoler osv. Selv fornemmelsen av sengen var fjern. Jeg visste hvor mine 76 kilo oppholdt seg. Resten av ”jeget” befant seg på galleriet i en kirke ved nattetid. Tomme benkerader var det eneste jeg skimtet i skjæret fra de to alterlysene. Og bak dem -alteret. Musikken varte ved. Bare kom den ikke fra orgelet som jeg sto kloss inntil, men fra veggene og kirkehvelvet . . .

Nå er jeg ikke særlig hjemme i tonekunsten, om enn aldri så glad i den. Det jeg hørte, syntes å være en parafraase over et eller annet tema fra barokkens liturgiske musikk. Den var rolig, men hvelv og vegger vibrerte under fylde av akkorder i bass .....

Med ett var det som døren til våpenhuset gikk opp, for midt-gangen lå plutselig badet i lys. Noen sekunder - og seks mann kommer inn i synsfeltet med en kiste mellom seg, bærer den opp foran alteret og setter den på en katafalk som ikke hadde stått der før. Jeg forutsatte nærværet (av det-) ettersom kisten ble stående såpass høyt at den måtte være plassert på en eller annen pall.

De seks rettet seg i en slags honnørholdning, ble stående slik et par sekunder - og ruslet så tilbake. Jeg merket meg antrekket: Fem var i mørke frakker. Den sjettede hadde en lys vårfrakk og mørkt skjert rundt halsen. I lyset fra våpenhuset kunne jeg iaktta hver enkelt. Samtlige ukjent. Kirken kjente jeg. Dette var kirken i min hjembygd.

Da de seks var midtveis mot utgangsdøren, døde musikken bort. *Siste halvdel av kirkeskipets lengde passerte de dermed i absolutt lydløshet*, forsvant ut av synsfeltet og lukket da vel døren etter seg. Lysstrømmen over midtgangen ble i alle fall borte.

Hadde så dette preg av uvirkelighet? Langtifra! Det var tvert om den eneste virkelighet jeg hadde kontakt med. Sanser og bevissthet fungerte presis som de ville ha gjort om jeg også fysisk hadde stått på galleriet til venstre for orgelet og sett ut over tomme benkerader mot to tente alterlys, ved nattetid. Min kropp befant seg dermed på ett sted, mens det jeg med vidåpne øyne satt der og så - foregikk på et helt annet.

Var jeg så på noen måte syk, ute av fatning, overtrett eller vekket av søvn? På ingen måte. Jeg befant

meg i den rolige, lett avslappede balanse man gjerne befinner seg i etter en stillferdig, hyggelig aften. Hverken overtrett eller vekket av noen søvn. For det første hadde jeg knapt lukket øynene før jeg snudde meg for å slå av den musikken som plutselig durte løs. For det andre ville de vanlige sanser fort tatt over om dette skulle vært en eller annen form for uttværet drøm. Men det var presis det de ikke gjorde. For sin normale oppgave var de satt så grundig ut av funksjon at de ikke oppfattet, ikke fanget inn så meget som et skimmer av den virkelighet jeg visste omga meg.

Nå kan en situasjon i gjengivelse virke mer dramatisk enn den i øyeblikket ble oppfattet. For det første var disse fjernopplevelsene ikke noe nytt. For det andre var jeg vant til at de foregikk lydløst. For det tredje var ikke kister noe uvanlig syn. Døden er jo en faktor man med årene blir fortrolig med, når det gjelder andre. For det fjerde var det intet som tydet på at det jeg her var vitne til angikk meg eller mine. De var rolige mennesker, levde et tilbaketrukket liv og kunne glede seg ved en fremragende helbred. Om situasjonen ikke var utpreget munter, så var den heller ikke av den art som får det til å krype en kaldt nedover ryggen.

Det gikk en god stund på denne måten uten at jeg forbandt noen mening med personlig adresse til meg. Selv befant jeg meg aldeles utmerket. Dagen, eller par dager før hadde jeg fått brev hjemmefra. Også der sto det bare bra til. Opp gjennom årene hadde jeg ut fra liknende opplevelser lært å ta ”alt sånt” med en viss interessert, men avslappet ro.

Plutselig hører jeg Stemmen: ”Thomas! Det-er-din-mor! Men hun-kan-reddes-hvis-du-tar-hjem-nu!” Det hele *gjentatt* og rett bak i nakken; som før. - Jeg skvatt rundt! Egentlig skulle jeg der sett nedgangen til kirkegulvet. Men bak meg - var bare mørke. Jeg så fremover igjen. Der lå kirkerommet! Alterlysene brant. Fremdeles sto jeg på venstre side av orgelet. Kisten sto der den sto; alt som før...

Med ett var situasjonen blitt en annen. Dette begynte å bli vel meget, selv for meg. Jeg kjente gåsehuden bre seg, nervene trekke seg sammen, panikken krype inn i hver pore og alle sinnets avkroker. Jeg fikk en avsindig trang til å ”gjøre noe”, et eller annet som. . . som hva? Jeg begynte å kave med armene. Jeg ville rive istykker, flå vekk det skille som stengte meg fra virkeligheten, rive vekk som man river vekk et slør! - Hvilket skille? Hvilken - virkelighet? Og, hva var - ”slør” . . .? Utilstrekkeligheten i de sanser og den tanke som er bygget opp og utviklet rundt og til vern om var materielle tilværelse? Eller -dette åpenbare speilbilde av en situasjon? Reflektert uten avstand og uten tidsfaktor . . .? Ja, hva var hva? - Der og da fikk jeg oppleve uklarheten med bedøvende klarhet.

- Det er vanskelig å gjengi en slik situasjon så den avspeiler inntrykkenes utallige fasetter. Men så langt det ytre bilde angår, er den gjengitt så fotografisk som mulig. I hendelsens øyeblikk var i alle fall ikke jeg i stand til å avgjøre hva som var hva. Det ”virkelige” og det *egentlige* var kommet i konflikt med hverandre. - Jeg hadde en desperat trang til å komme vekk fra all ”egentlighet”; tilbake til den bedragerske *virkelighet!* Det var et skjæringspunkt så sønderrivende som jeg hverken før eller siden hadde eller har opplevd det. Ikke hadde jeg fornemmelse av å kunne bevege meg heller. Tvert om var jeg pinefullt klistret til det sted hvor jeg *sto*, til den situasjon jeg befant meg i. Jeg *skulle* se, fornemme, oppleve!

Alt var trykkende stille; situasjonen den eneste sansbart reelle. ”Virkeligheten” var overtrukket av en annen virkelighet. En, hvis innhold jeg ikke visste om, ikke kjente og aller-minst - forsto. Og Stemmen? Den hadde jeg hørt tre ganger før. Dette var fjerde gang. Det skulle bli den nest siste. -Jeg kavet og kavet, uten ringeste resultat. Stadig befant jeg meg i min hjembygds kirke. Fremfor meg sto en kiste. En stemme hvis vederheftighet til nå hadde vist seg hevet over tvil, erklærte at kisten som sto der fremme - var min mors .

Til slutt lot jeg armene synke; svett, trett. Oppgitt. Og slik ble jeg sittende. Her forelå en dobbelthet: Fysisk *satt* jeg, og jeg merket at jeg *satt*. Men synsinntrykket var det jeg ville hatt om jeg *sto*. Derav inntrykket av å *stå*. Klar over situasjonen. Klar over fenomenets art. Til overmål også over at jeg ikke kunne gjøre noe fra eller til. Synsinntrykket var der. Beskjeden - ikke til å ta feil av...

Omsider tok jeg meg sammen. Det fikk være så galt det var. Anledningen til å registrere i meg og *fremfor* meg var - usedvanlig; ikke bare ved innhold, men også ved at fenomenet tok så lang tid. Ikke bare gjorde det meg teknisk kjent med noe over all måte usannsynlig, men vakte (i motsetning til forrige gang) også mitt mest umiddelbare engasjement! Under en noe nær hysterisk protest! Selv om den var uten ord; hinsides drøm. Og ut over alt dette: Kropp og kontrollerbar bevissthet lot til å slites fra hverandre av en

kraft jeg ikke hadde herredømme over. Noe som ga meg fornemmelsen av å måtte ”holde sammen på delene” ved ren, skjær viljesanspennelse .

Dette varte og det rakk. En gang måtte det vel ta slutt; på den ene eller annen måte. Jeg fikk bare vente og se.

Langt ut over fenomenets innhold gjorde også den psykofysiske situasjon meg skrekkslagen. Gjennomlevde jeg der og da delvis den dødsstund man før eller senere må igjennom? øye-blikket før adskillelsen mellom bevissthet og legeme **når** inn i den siste, definitive fase? Inn i en ny tilværelses ukjente dimensjon? - Det var presis dette jeg hadde fornemmelsen av; til tross for at det fysisk ikke feilte meg det ringeste.

Første holdepunkt i den fysiske ”virkelighet” jeg omsider skimtet, var mer enn beskjedent: Hjørnet av bordplaten, som en skygge jeg mer ante enn faktisk så. Det tok tid før jeg så mer. Anelsen av ett møbel. Så ett til. Det ene etter det andre. Til slutt var det bare sengen igjen. Den var det siste som kom til syne. Med den i synsfeltet - forsvant det siste av kirkerommet. Atter *befant* jeg meg på mitt eget rom. Da(!) - slo jeg på lyset. Hvorfor ikke før? - Vel; innledningen var ikke mer rystende enn at den ga plass for en viss nysgjerrighet. Det var jo ikke første gang jeg opplevde fenomener av denne art. Da så skrekken grep meg - var det for sent. Som under episoden med ”den lille hvite mann” intrådte en psykisk lammelse.

Radioen var slått av. Klokken viste fem på ett, natt. Lesningen av avisen har antagelig tatt ca. tyve minutter. Med denne lesetid kommer man frem til ca. tyve over tolv. Dermed har fenomenet vart godt og vel en halv time.

Det ble ikke bare den lengste halvtimen jeg noen gang har slitt meg igjennom. Det ble også den lengste natt: Hadde jeg sett og hørt noe som allerede var et faktum? Eller var det umiddelbart forstående? Det første forekom meg sannsynligst til tross for at Stemmen hadde antydning en henstand: ”Hvis du tar hjem nu...” Og hvis så var, fra hvilken kant lurte døden?

Etter en helvetes masse plunder fikk jeg ringt hjem neste dag. Dette var i krigens tid og denslags lot seg ikke ordne sånn uten videre over landegrensene. Dermed ble det vandring fra Herodes til Pilatus etter som ingen i en krigstid vil ta ansvar for noe som ikke tjener en eller annen ”sak”. Og en sønns bekymring for sin mor er i krigstid ingen ”sak”. Men med bakgrunn i min fortvilte bekymring, ekte som bare nattens fenomen kunne gjøre den, lyktes det til slutt.

Hjemme var intet i veien. Jeg talte med min mor. Hun befant seg i beste velgående. Jeg talte med min bror. Han bekreftet at alt sto bare bra til. Dermed fantes det ingen fornuftig grunn til å foreta seg noe. Jeg drøydde tre uker. - Dette var nå fjerde gang jeg hørte Stemmen. Attpåtil fulgt opp av et synsinntrykk som ikke var til å misforstå, og heller ikke lot seg avvise som innbilning Tre ganger hadde jeg hørt den. Tre ganger hadde innholdet svart til kjensgjerninger jeg ikke kunne vite om på annen måte.

Fenomener av denne art skaper konfliktsituasjoner. Hva skal man gjøre? Si fra? - Overfor folk med nervøst temperament er det selvsagt bare å holde munn. Men hvor ikke det er tilfellet? I tre dager drøftet jeg situasjonen med min bror. Og her skal man merke seg: Vi drøftet på bakgrunn av et utall tidligere fenomener, *flere enn dem jeg har gjengitt*. Fenomener som via ukjente baner hadde bevist sin vederheftighet; dels i samtid, dels i den overskuelige fremtid.

I tre dager veide vi for og imot. Til slutt ble vi enige om å få min mor til den grundigst mulige legeundersøkelse. Idéen var, som **så** mange andre idéer, både god og fornuftig. Bare var det umulig å få den gjennomført: Hun var aldeles ikke til sinns å la seg undersøke! Hun hadde en kjempehelbred og feilte ikke det ringeste! Der kom vi ingen vei.

Hva skulle vi gjøre? Fortelle henne hele historien og på det grunnlag la henne ta avgjørelsen selv? - Rett eller galt, så gjorde vi alle fall ikke det...

Ikke seks uker etter oppsto en ubetydelig uregelmessighet. Årsaken ble funnet og vurdert som ufarlig; et kurant inngrep det formodentlig foretas hundre - om ikke tusenvis av hvert eneste år. Hun skulle bare vente til over 17. mai. Så mange ble utskrevet straks før denne dagen og plassforholdene dermed rommeligere. Dit var det tre uker. Da de var omme, viste det seg at affæren hverken var kurant eller ufarlig.

Dagen etter talte jeg med undersøkende overlege. Jeg ba om ren beskjed og fikk den: ”Hadde vi fått

Deres mor tre uker før, kunne vi med sikkerhet sagt at hun kunne vært reddet.”

Og helbredelsesprosenten . . .? - ”Ti prosent.” - ”Ekspektanse...?” - ”Fra tre til ti år. .

Uttalelsen har jeg siden forelagt en ansett lege. Ham fortalte jeg da også historien bak. - ”I et tilfelle som dette ville det være umulig å avgjøre om tre uker fra eller til hadde kunnet redde.” Uttalelsen fra den landskjente og meget erfarne overlegen er imidlertid ordrett gjengitt. -Jeg hadde bedt om ”ren beskjed” og fått den. Var dette resultatet av de tre ukene *jeg* nølte? Eller de seks ukene *hun* nølte? Sikkert er: Det gikk tretten uker fra Stemmen varslet til hun kom under kniven. Tretten uker er lang tid for en virulent kreftsvulst, med vekst fra liten hasselnøtts til en knyttneves størrelse.

Ofte ser det i livet ut som at ikke bare tidsrommet spiller en rolle for resultatet. Selve tidspunktet for den utvikling som settes i gang synes å være vel så avgjørende, selv om faktorene her er mindre oversiktlige.

Kunne vi så ha handlet på noen annen måte? Spørsmålet meldte seg igjen og igjen i **årene** som kom. Etterpåklokskapen har selvsagt trukket opp løsning på løsning, den ene bedre enn den andre, også uten å fortelle henne hele historien. Eller: Var resultatet gitt allerede dengang Stemmen ga meg valget? Og fristen! Spørsmålet vurdert ut fra helhetsbildet av samtlige auditive og visuelle manifestasjoner eller -?

Tre år etter døde hun. I begravelsen, en iskald vinterdag i krigens tid, bar seks mann. Alle kjente. Fem var i mørke frakker. *Den sjette hadde en lys trench-coat, med blått skjerf i halsen...*

Fenomenet hadde den mest direkte kontakt med umiddelbart forstående begivenheter. Ikke bare utenfor sannsynlighet, men stikk i strid med sanseinntrykk hos min mor selv, hennes omgivelser, og alt hva der på faglig hold fantes ringeste grunnlag for å tro eller anta.

I dette spesielle tilfelle taler meget for at det hadde vært riktigst å si fra. I alle fall hvis man tar bare det etterfølgende resultat i betraktning. Men når vet man det? Når kan man ut fra vår fysiske erfaringsverden føle seg trygg på at disse manifestasjoner er vederheftige? - Det ble ikke siste gang tvilens tagger har stukket så jeg har mer enn bare kjent dem. Har jeg en og annen gang rådført meg med noen, har svaret alltid vært:

”Nei, ikke si noe.” Underforstått - ”før vi vet mer på disse felter enn det vi gjør i dag.”

Episoden er som nevnt den ene av de to der ”bevissthetsforflytningen” har vært så total at jeg selv inngår som nærværende ”ledd” i helhetsscenen. Under de øvrige har jeg stått utenfor og ”sett inn”. Ellers er tidsperspektivet det mest påfallende ved denne opplevelsen.

Sansebildet materialiserer en situasjon som foreligger først tre år frem i tiden.) * Dette leder igjen tanken hen på at tiden som konkret faktor, og slik vi oppfatter den, synes å være en fiksjon: At begivenheter inne i fremtiden allerede er et faktum, bare uten de mellomledd som gjør dem tilgjengelige for oss. Synspunktet utvider i tilsvarende grad bevissthetsområdet operasjonsfelt. Et fenomen jeg gang på gang har opplevd. Bare da innenfor en snevrere ramme og i tilfeller der jeg ikke selv var engasjert. Her har man en teoretisk mulig bakgrunn for såkalt ”synske” mennesker. Personer som har dette fenomen under kontroll: bevissthets frigjøring fra sansenes begrensning og tankens autokratiske dirigering. En ”evne” ikke jeg har. At enkelte trenger en stofflig avledende faktor, et hjelpemiddel som mellomledd - kort, glasskule etc. - betyr ikke at det er disse som viser inn i fortid, nåtid eller fremtid. Etter alt å dømme er de bare ledd i en psykofysisk frigjøringsprosess. - Personlig har jeg intet erfaringsmateriale her, men kan nevne at jeg i femogtyveårsalderen en gang lot meg ”spå” i kort. Jeg fikk da vite at jeg i femtiårsalderen ville bli så syk at livet hang i en tråd. Med min fysiske styrke og generelle helbred var sannsynligheten meget liten. Vedkommende var en av de mest nøkterne personer jeg noen gang har kjent. Selv betraktet han seg på ingen måte som ”synsk”.

)* dette får meg til å trekke den konklusjon at vedkommende her har sterk utvidet- ut over det normale- kontakt **sitt overselv**- se mer om det aller sist i dette dok. Rune-kommentar, nov. 2018

Ikke desto mindre var han hver gang han hadde ”sett i kortene”, som en klut av tretthet etterpå.

- Jeg spurte om han ’så’ dette av kortene? ”Nei. Det er som jeg ser *bak* kortene.” (Hva nå denne formulering måtte dekke.) - Straks etter sluttet han definitivt å ”spå” og var siden ikke til å rikke, bønner og anmodninger uansett. - Spådommen holdt i høyeste grad stikk, både med hensyn til innhold og

tidspunkt, femogtyve år senere. - Han hadde aldri ”lært” å legge kort.

Under nærværsepisoden i kirken gjennomlevde jeg et psykofysisk fenomen som kan peke i retning av den prosess vi før eller senere skal igjennom.

Hva vet vi så om døden? Vår *viten* er begrenset til to beskjedne holdepunkter: At legemets frie reaksjoner og vanlige prosesser hører opp. Derne**st**: **At vi alle, hver og en, skal inn i mysteriet på den andre siden.** Ut over dette vet vi ingen ting)**.

)** dette ble skrevet for lenge, lenge siden, og i dag vet vi – de som har satt seg inn i dette via bl a [nær-døden-opplevelser-forskning](#), etc- en god del om hva som faktisk skjer, samt ut fra de mange åndsvitenskapelige utredninger om temaet. Rø-anm.

All formodet eksistens ut over døden er dermed tilpasset *troen* hos hver enkelt. Den er som kjent prisgitt nokså individuelle grenser og behov. -De fenomener jeg har gjengitt, og enda mer de jeg i det kommende legger frem, peker meget sterkt i retning av et liv, en **bevissthet**, også etter den fysiske død. I vårt forhold til selve fenomenene er deres uforståelighet en belastning. Fenomenene forekommer imidlertid uansett om de lar seg innpasse i vårt tradisjonelle verdensbilde. Ut fra dette er vi nødt til å akseptere dem som vi aksepterer andre inntrykk så langt deres eksistens lar seg stadfeste. Og denne bekreftelse foreligger i store mengder av tilfeller verden over.

Selvsagt har ikke jeg mer enn andre eksakt viten om dødens mysterium. Men jeg kjenner to tilfeller der begge var i *coma*, begge oppgitt av legene. Innbyrdes ukjente. ***Begge erklærte at de var seg fullt bevisst. Begge oppfattet at de hadde forlatt legemet, fornemmet en vidunderlig frihet - og nå befant seg ”på vei mot et veldig lys...”***

Nå var ingen av dem klinisk døde. Men ifølge begges utsagn var bevisstheten, skilt fra legemet, fullt mottakelig for inntrykk. - Begge vendte tilbake til livet her. Den ene for adskillige år, den andre for tre eller fire.

Kan man så sette likhetstegn mellom det de opplevde med den ene foten over ”terskelen”, og det som vil vise seg når også den andre kommer over?

Dødsvarslene synes, i likhet med de øvrige fenomener, å ha opphav i en ukjent verden; men med særtrekk som skiller dem ut fra de øvrige.

Hos meg bygget denne type varselsfenomener om forestående død opp en blanding av frykt og motvilje. ***Avsky mot varsler om tragedier jeg var avskåret fra å forebygge.*** De øvrige opplevelsene hadde jeg på sett og vis avfunnet meg med som del av tilværelsen. De kom ikke på kant med stort annet enn forståelsen. Og da det ikke var så lite annet som også lå hinsides min begripelse, kom litt mer eller mindre innenfor rammen av ”forståelse” ikke til å spille noen vesentlig rolle fra eller til. - Men disse fenomener representerte en dyptgripende utfordring. Ikke bare ved at de *innvarslet* noe tragisk, men på toppen krevde undertrykkelse, bekjempelse av den spontane impuls til å advare, ”gjøre noe” for å forhindre . . . ! Som man altså ikke kan. -Er så denne motviljen årsak til at fenomenet etter ca. ti år synes å ha opphørt? Utelukket er det vel ikke. Som før antydte, finnes det en grense for hva vi ”tåler” uten å hemmes i vår daglige gjerning. Ikke minst ved manifestasjoner som legger despotisk beslag på ens oppmerksomhet uten samtidig å by bindeledd av noen art til dypere innsikt. Enten blir denne grensen opprettholdt, eller vi bygger selv opp et stengsel. Man kan ikke si til et menneske: ”De må ta Dem i vare! Jeg ser forvarslet om at De skal dø . . . !” For det første ville det, all god mening til tross, være toppen av hensynsløshet. *For det andre er det mer enn tvilsomt om det ville forebygge.* Man vet jo sjelden på hvilken måte døden innhenter en. For det tredje ville det være smakk ulovlig. -I samtlige tilfeller har uventetheten vært det dominerende trekk. Tiden syntes forutbestemt å ”være ute”. For den som opplever fenomenet, blir denne uavvendelighet en voldsom belastning. Annerledes med de øvrige fenomener. De får en ”anvist plass” i et relativt normalt opplevelsesmønster; forstått eller ikke - kommer i annen rekke. Og med normaliteten under inntrykk av noe positivt, om aldri så uklart, følger evnen til også å avfinne seg med. Ved varslene om forestående død blir det noe annet.

Gruppe IV:

Ut over døden?

På grunn av de mange eiendommelige opplevelsene jeg hadde helt fra barnealderen, begynte jeg forholdsvis tidlig å spekulere på om man ved avtale *før* døden kunne etablere kontakt ut over den? Fenomenenes art og antall la spørsmålet nær. Vel og bra med tro (selv var jeg hverken døpt eller konfirmert, tilmed fritatt for religion også på skolen), og mente ut fra konsekvensen av denne mangel at en smule kontroll var mer "solid" enn en tro jeg hverken fant noen begynnelse eller ende på.

Problemet er av dem man vanskelig kan gå til alle og enhver med. Nå bega det seg at det til den hjemlige husstand hørte en mann som ble min uadskillelige venn. Han var to år eldre enn meg og ble, ved siden av min bror, den jeg mest umiddelbart søkte når jeg trengte en annens syn på en sak. Her inntok da disse fenomener en om ikke bred, så naturlig plass.

Blant folk flest var han taus. Men i vår lukkede krets røpet han satire og en rikelig porsjon skepsis overfor alt uvanlig. Første gang fikk jeg da også en bitende sarkastisk historie til svar: "Joda, der er mye mellom himmel og jord. En kveld jeg kom for å fore grisene hos en bonde jeg tjente hos så jeg noe rart: ei purke som svevde i løse lufta på kanten av grisebingen. Og den hørte bestemt ikke til dem jeg skulle fore.

Jeg merket meg beretningens episke diagram. Man kan få besværligheter av mindre med fortsatt å komme tilbake til fenomenet "fenomener". Ikke minst når karakteren av dem later til å sveve i løse luften, ved siden av purka...

Likevel ble det til nettopp ham jeg kom med mine opplevelser. Dels fordi han var skeptisk, dels fordi han i motsetning til min bror i alle fall reagerte; om enn i lang tid bare overbærende med et litt hånlig flir. Ikke så at jeg prøvde å overbevise ham. Det ville vært mer håpløst enn overfor skeptikere med velskodd argumenter.

Hos Henry var det ikke bare tvil, der var motvilje, sikkert med opphav i hans sans for "klare begreper, klar påvisning, klar plassering" i en større sammenheng. Noe som hittil ikke har vært mulig.

Med årene kom jeg i den alder da det ikke lenger er nok å slå fast. Faktorene bak begynte også å fange interesse. Etter hvert ble episodene såpass mange, så uavviselige i oppsjekking, at Henry aksepterte dem, for mitt vedkommende. Tyngdepunktet dermed forlagt fra objektiv eksistens til subjektiv mottakelighet. Hans stadige svar: "Ja, jo - du er jo så følsom sann. Men jeg, jeg kommer aldri til å oppleve noe slikt...!" Hva min generelle følsomhet angår, har den jevnt over kunnet karakteriseres som "så som så". -

Vi nådde nå begge tredveårsalderen. Antallet av fenomener jeg hadde gjort ham delaktig i var såpass omfattende at vi inngikk følgende avtale: Den av oss som først døde, skulle meddele seg til den andre så *uavviselig* at det ikke kunne være plass for "rimelig tvil". Siktepunkt: Å få fastslått *om* bevisstheten fortsatte også etter den fysiske død. Og: Kunne gi seg til kjenne på en måte den gjenlevende oppfattet som *a) spontan, b) identifiserende, c) bevis*. - Spontaniteten var et hovedpunkt. Begge var vi klar over at man etterlods kunne finne ut både det ene og det andre som "tegn", særlig om man gikk der og ventet.

Noen bestemt form ble ikke fastlagt. Vi var klar over svakhetene ved fastlåsthet. Den ville være avhengig av forutsetninger vi ikke kjente. Med hensyn til måte og mønster skulle hver især dermed stå fritt. Avgjørende, uttrykkelig markert, var *en* ting: Ingen plass for "rimelig tvil"!

Avtalen, inngått med nøktern uhyetidelighet, lå som en permanent klausul på begges liv og død, forberedt og underbygget ved de fenomener som unndro seg svaret på det hovedspørsmål de reiste.

I tidens løp rundet vi begge femti. **Helt uventet går han hen og dør.** Ved hans død var det fire og et halvt år siden vi sist frisket avtalen opp. Foranledningen var spesiell.

- Mine personlige forhold hadde i disse fire år endret seg til det motsatte av hva de hadde vært. Fra et liv der jeg nokså meget kunne innrette meg som jeg ville, var jeg tvunget ut i en situasjon som både intellektuelt og fysisk drev meg til det ytterste. Og avtalen? Jeg hadde ævelig nok med de eksistensproblemer som sletter alt utenom de mest innpåslitne livsnødvendigheter. Ikke engang min gamle venns død og begravelse visste jeg om, før etterpå.

Episode 5

"DU SKAL IKKE KJØRE VIDERE I KVELD..."

Som ledd i mitt arbeid var jeg på reise med en ingeniør. Denne spesielle aften kjørte vi friskt av gårde på en fin høyfjellsvei. Mørkt var det som i en sekk; i seg selv grunn nok til ikke å stoppe før vi nådde frem...

Plutselig hører jeg en stemme bak: "Thomas, du skal ikke kjøre videre i kveld! - Thomas, du skal ikke kjøre videre i kveld!" Alt som før, bare med en vesentlig forskjell: **Denne stemmen, den kjente jeg. Henrys!** Dyp, lavmælt, formanende ved sin langsomhet. Uten noe av Stemmens bydende stakkato.

Jeg snudde hodet, sikker på at jeg ikke bare hørte men nå også skulle få *se!* Bak meg - var der ingen. Jeg så på klokken. Den viste kvart over ti. Jeg så bort på ingeniør B. Ingen reaksjon. Han hadde åpenbart ikke hørt noe. "Jeg tror vi tar inn første sted vi kan komme inn, det blir sent i aften." (I og for seg noe vrøvl. Vi var ofte nok kommet frem både elleve og halv tolv og enda senere.) Så vidt vi skjønnte hadde vi ikke mer enn noen kilometer igjen, kanskje et par mil. - Jeg formelig merket blikket fra siden. Dermed bar det løs: "Er De blitt gal eller bare idiot?" Han var ingen bråkende bølle. Selv slik en salve kom stillferdig. Bare hvilte ansvaret for en bedrift med arbeidsplasser på ham mer enn på meg. - I enhver annen situasjon hadde jeg ut fra gemytt - og for den kjære freds skyld - akseptert begge deler. Men Henrys stemme var klar nok, tydelig nok og - inntrengende nok! Med ett sto *avtalen* klar . . .! Ingeniør B. fyrte av noen salver om tiden, ruten, plikter og fabrikken som ikke kunne unnvære hans nærvær om den ikke skulle gå ad undas! (som den nokså omgående gjorde da han sluttet.) Overhalingen endte i fiendtlig taushet. Endelig kom vi til et ødslig hus med VÆRELSE TIL LEIE. Vertskapet hadde lagt seg. Jeg banket på til det ble lukket opp, og jeg visste hvorfor jeg gjorde det. B. visste det ikke. Aftens, siden frokost - fortært uten et ord.

Halveis nede i fjellsiden dagen etter falt de første ordene:

"Si meg, hva var det som gjorde at De plutselig ikke ville kjøre videre igår? I natt var vi jo ikke kommet levende ned her." Jeg fortalte ham hva jeg hadde hørt og - avtalen bak. "Ja, jeg skjønnte det måtte være noe. Vanligvis er jo De en rimelig mann som ikke får nykker, og så sta som igår trodde jeg ikke De kunne være." Vurderingen var vel riktig nok. Men da jeg hørte Henrys stemme, med *det* tonefallet over innholdet, var jeg klar over at: Her burde jeg stoppe.

Ferden fortsatte som før. Vi jog av gårde under en bitter nødvendighets press til vi mer eller mindre segnet i seng etter det siste lange strekk; før en ny dag. Hele min kapasitet var beslaglagt av øyeblikkets krav. Ikke minst når jeg ved siden hadde en menneskelig dynamo som formelig knitret av energi.

Hardangervidda sent en ettermiddag. Sludd. Tåke. Skumring. Sultne, slitne trillet vi av gårde gjennom tåke og tåkedotter i et dødsens øde landskap i håp om å finne tak over hodet et eller annet sted. Reisens formål var fullført. - Omsider dukket en større bygning ut av tåken; DYRANUT. Inne var de i gang med siste kvelds bortrydding før lukning for året. Kvelden, en av disse da man sovner med høyfjellets kuling mot vinter i vekslende ul og hyl rundt alle hjørner. Denne natten skjer det som foranlediger følgende notat:

"Dyranut 4. okt. kl. 3.55 om natten.

Jeg drømte at jeg befant meg i Oslo, nærmere bestemt hos P.H. Jeg skulle bringe ham til et sted utenfor Oslo - og bragte ham dit. Imidlertid fikk jeg telefon om at jeg måtte komme til G. Årsak usagt. Men det var noe med fru Y. Imidlertid hadde jeg lovet P.H. at jeg skulle bringe ham tilbake om kvelden. Disse to gjøremål, besøket på G. og mitt løfte, lot seg ikke forene. Jeg dro av gårde, lett til sinns. Det var til fru Y. jeg skulle - viste det seg. Jeg dro dit ned. Der var til å begynne med mange mennesker - bare slekt. Straks etter kom Henry selv. Jeg gikk bort og trykket ham i hånden og jeg kjente at det var hans hånd. Så spurte jeg: "Hvordan er det å være død?" - Henry: **"Du aner ikke hvor mange døde som vandrer rundt på jorden og ser etter. Dere kan bare ikke se oss."** Den eneste forskjell på Henry var at

han var blitt så underlig skjev i ansiktet, som om han hadde en stor tannbyll. De mange som var der forsvant. Tilbake var bare Betty, Y., S. og R. Betty talte med Henry og meg. De andre sa intet.” (Fru Y. var Henrys søster.)

Notatet er ført i pennen i samme øyeblikk jeg våknet.

Teknisk er denne form for drøm spesiell. Her er ingen flytende drømmetilstand, intet skille mellom vesentlig og uvesentlig. Bare en eiendommelig likeverdighet mellom *alle* inntrykk.

Typen hadde jeg opplevd adskillige ganger; alltid mot begivenheter, situasjoner jeg gjorde vel i å forberede meg på å møte. Av og til med en ufattelig detaljrikdom i direkte overføring, av og til med en standardisert symbolikk jeg ved gjentakelse har lært å tyde.

I dette tilfelle inntraff ”visjonen” etter hørselsinntrykket, dermed ikke som *varsel* men som *bekreftelse* på den tidligere sansnings ekthet. Den fylte, mer enn alt hva som på forhånd kunne ha vært avtalt, kravet til både spontanitet og identifikasjon. Varslet får jeg i våken tilstand foran en ukjent fare. Det visuelle møte, og dialogen etterpå, foregår i en tilstand der mottakeligheten synes å ha et volum hinsides vårt vanlige utstyr for den. - Første fase inntreffer på en måte som tvinger meg til å reagere i strid med kjøreplan og vanlig, lett likeglad føyelighet. Manifestasjonenes annen fase inntreffer så uthevet at jeg bråvåkner og - enda under det helt ferske inntrykk - noterer alle detaljer. (Jeg hører ikke til dem som vanligvis våkner fem på fire om natten når jeg først er falt i søvn.)

Henrys svar omgår det personlige i mitt spørsmål og fører over i en objektiv generalisering. Attpåtil med uttrykkelig markering av sansenes begrensning: ”Dere kan bare ikke se oss. .

På sett og vis fikk jeg svar på mer enn jeg spurte om. -

Mellom Henry og meg forelå en avtale med hovedklausulen ”minst mulig plass for rimelig tvil”. Man kan vanskelig vente at manifestasjonen skulle etterlate noen hos meg. Men hva med kritisk utenforstående? De må vurdere ut fra holdepunkter de er fortrolig med, og som det første reise spørsmålet: ”Hvorfor hørte ikke ingeniør B. advarselen?” At han ikke hørte den er på det rene. Advarselen ble uttalt med Henrys vanlige stemme, dyp og lavmælt. **Men objektivt fysisk registrerbar kan den ikke ha vært.** Det er dette hallusinatoriske preg som gjør det så vanskelig å føre håndfast bevis for at de parapsyriske fenomener hører hjemme i den mekaniske virkelighets verden. La oss som arbeidshypotese akseptere at det finnes to eksistensdimensjoner. Mellom disse er trukket en grense, tilsynelatende overskredet bare ved særlige anledninger.

Henry meddeler seg til meg ca. elleve uker etter sin død, men fire år etter at den daglige kontakt på grunn av fraflytting var hørt opp. Den kontakt vi hadde hatt, var nå redusert til et dagsbesøk et par ganger i året. - Fra advarselen til ”åpenbaringsdrømmen” går ca. en uke.

I den situasjon som forelå var Henry overhodet ikke i mine tanker. Jeg hadde nok med å holde veien, farten og konversasjonens tråd. Kunne alt som hendte - advarselen gitt med Henrys stemme og risikoen vi erkjente *dagen etter* - bero på bare tilfeldigheter? Hva er i så fall ”tilfeldighet”?

Enhver får stå fritt med sin oppfatning. For meg er det nærliggende å vurdere samspillet av faktorer under klausulen ”minst mulig plass for rimelig tvil”.

Under denne spesielle form for ”drøm” er jeg merkelig *bevisst*, tilmed klar over at jeg ”sover”. Inntrykkene er uhyre intense. Hver detalj meisles inn og får alt til å stå like levende.

Jeg har opplevd fenomenet ca. seksti ganger, toogfemti av dem i en sammenhengende serie over tre år. Antall, særtrekk og konstant vederheftighet utelukker vilkårlighet. Uten unntakelse har de avdekket en virkelighet jeg ikke hadde anelse om. Konsekvent hinsides alt jeg kunne vite noe om, stadig på tvers av fornuft og sannsynlighet. - Dette møte med Henry må derfor vurderes ut fra ikke bare

den aktuelle situasjon, men som ledd i et helhetsbilde av tidligere manifestasjoner der det usannsynlige, uten unntakelse, har åpenbart seg som virkelighet. Det var dette tekniske særtrekk, kjent fra tidligere, som fikk meg til å gjengi episoden umiddelbart etterpå, i sin helhet og skriftlig.

Gjennom tyve år hadde det vært meg maktpåliggende å få slått fast et svar på spørsmålet: Finnes det

noe *bevisst* liv etter døden. - Først blir jeg advart auditivt av en som *er* død. Under "åpenbaringsdrømmen" opplever jeg Henry ansikt til ansikt; samtidig klar over forskjellen i hans og min *eksistens-dimensjon*. Det fremgår av spørsmålet "hvordan er det å være død?" - Svaret bekrefter en bevisst eksistens. Også etter døden. Uvilkårlig melder spørsmålet seg: Hvorfor var det ikke Stemmen jeg hadde hørt fem ganger før som meddelte seg også nå? Foreligger her to individuelle opphav? Ett fra en jeg ikke kjenner men som synes å kjenne meg? Og nå en annen jeg har stått nær og inngått avtale med?

Under møtet er jeg på vakt mot subjektive villspor. For å utvide kontaktflaten rekker jeg ham hånden; hensikten markert ved anførselen "og jeg kjente det var hans hånd". (Han hadde store knoklete hender som stakk noe av fra en senet, men finlemmet bygning.) Med poengtert forsett gjør jeg hva jeg kan for å redusere området for "rimelig tvil". Selv presenterer han seg med et uventet og meget påfallende særtrekk - "underlig skjev i ansiktet som om han hadde en stor tannbyll". (Under sin fysiske tilværelse var ikke han mer enn andre plaget av tannbyller.) Ved dette retter han oppmerksomheten mot seg selv, vennen, individet Henry. - **Totalbildet av hans og min skepsis legger nær at dette særtrekk var tilsiktet; et slags "legitimasjonsbevis" på objektivt nærvær i motsetning til subjektivt erindringsbilde.**

Jeg skulle gjerne ha stilt min gamle venn noen flere spørsmål før han trakk seg tilbake dit, hvorfra han for noen øyeblikk var dukket frem. Det jeg stilte fikk i alle fall delvis dekkende svar: "Du aner ikke hvor mange døde som vandrer rundt på jorden og ser etter. Dere kan bare ikke se oss. . . ?"

Hvorfor manifesterer så dette "ettersyn" seg ikke oftere? Hvorfor så megen tilsynelatende meningsløs lidelse, så mange ulykker? Har lidelsen i seg selv en misjon . . . ? Opphavet til den kan jo være så mangt. Unngå den gjør ingen av oss. Og døden? Befrielse, gjenfødelse, en berikelse de allerede henfarne "som ser etter" ikke ønsker å forsinke? Oldtidens - "den gudene elsker, dør ung"?

Mange år etter møtte jeg Henry igjen, like uventet og på samme måten. Jeg stilte ham da et spørsmål om meg og min fremtid. Det svarte han ikke på. Tre ganger gjentok jeg spørsmålet! - Hans taushet var demonstrativ, holdningen påfallende tverr. Jeg skiftet over til spørsmål om en annen som står meg nær. Der fikk jeg svar...

Ved disse fenomener foreligger et besynderlig trekk: De kan meddele ett og annet om andre, stundom ikke så lite heller. Når det kommer til en selv . . . ? er de oftest tause, eller man forstår ikke.

-Episode 16

MIN MOR GÅR IGJEN

Det er en høstdag i slutten av september 1944. På anmodning hadde min mor fått legens dom: Intet håp...

Den viljestyrke som hadde preget hennes liv, holdt henne oppe også mot døden.

Denne dagen ba hun meg følge seg opp til et utsiktspunkt på eiendommen. Det var å forstå som ønske om et siste rundskue over livet, skogen, havet, alt dette som fortsatt skulle bestå; også når hun var borte. Samtidig også anledning til samtale om den fremtid som skulle følge etter. Vi visste begge at her oppe - var det siste gang.

Følelsesmessig selvkontroll hadde vært så meget del av atmosfæren hjemme at den preget også dette samvær. Intet øyeblikk forfalt samtalen til sentimentalitet. Bare trakk den en linje fra forhold i fortiden til nutid, og videre inn i den situasjon som formodentlig snart ville foreligge.

Dessverre kommer jeg ikke utenom visse familiære forhold. Ekteskapet mellom mine foreldre var for lengst gått i stykker. Noen følelse for barn og ektefelle hadde min far aldri hatt. Min mor hadde posisjon som sosial og økonomisk faktor. Min bror og jeg var fra små av bare i veien, så langt han ikke kunne utnytte oss. Her siktes ikke til hjelp som et barn, unge mennesker skylder sine foreldre. Slike krav hadde ut fra hengivenhet vært oppfylt med glede. Elleve år gammel ba jeg min mor søke skilsmisse. Dessverre hørte hun til den gruppe kvinner som nok aksepterer, men aldri kan tenke seg selv å ta initiativet til et

slikt skritt. Seksten år senere satte jeg henne stolen for døren:

Min far eller oss! - Et livs opplevelser, minner og bitre erfaringer lå bak. Og her vi satt, var det å forutse at gamle problemer ville få ny aktualitet; når hun var borte.

Under samtalen erklærte hun: ”Når jeg er død kommer far til å gifte seg igjen. Da ønsker jeg ikke at han og hans nye kone skal gå her hvor jeg har gått. Kommer han inn, så kommer dere ut. Og en ting til: Dere skal aldri selge denne eiendom hvor dere er født. Den skal stå som et tilfluktssted når dere trenger det.” (*Min far var på dette tidspunkt fireogsytti.*)

Vi talte videre, til hun peker på en flekk i fjellgrunnen: ”Der vil jeg at min urne skal skytes ned. Og hvis du og Oscar noen gang skulle ønske å møte meg etter min død, så kan dere komme opp på dette sted klokken ti om aftenen. Hvis jeg kan, så skal jeg være her da!”

Dette var første gang jeg hørte henne selv sike til disse fenomener. Når jeg hadde bragt mine på bane hadde hun passivt påhørt, eller overhørt dem. -Tre måneder senere sto jeg ved hennes seng, og sier da: ”Når du nu dør, taper jeg den beste støtte jeg har hatt i livet. Om jeg noen gang kommer til å stå ved et av livets veiskiller uten å vite om jeg skal gå til høyre eller venstre, om du da fra den andre siden av graven kan meddele deg til meg; enten ved at jeg får se deg, høre deg, eller - om ikke på annen måte - **så** gjennom en sterk impuls.” - Hun: ”Ja, om jeg på noen måte kan, så skal jeg gjøre det.”

Mange vil i dette se egoistisk ufølsomhet fra min side. Her bør man være klar over at den hjemlige atmosfære i alle livets forhold hadde vært preget av kjølig nøkternhet uten frykt for å nevne ting ved de navn de bar. Tabu var bare sex og andres affærer. Når jeg dertil i årenes løp så ofte hadde sett og hørt, var anmodning og svar i pakt med det samkvems-mønster som var bygget opp. - Åtte dager etter var alt forbi.

Fire år etter giftet min far seg; gammel og tilsynelatende harmløs. Menneskelige hensyn gjorde det vanskelig å opprettholde løftet. Jeg likte det ikke, men situasjonen gjorde det nesten håpløst å komme utenom. Dertil kom håpet om at han ved utvist imøtekommenhet nå på sine gamle dager kunne være blitt en annen. - Hverken alder eller imøtekommenhet hadde imidlertid endret det gamle adferdsmønster. Blant andre og alvorligere utslag av det tidligere, smertefullt velkjente holdningsmønster, ble min brors og mine møbler tatt i arv fra generasjoner tilbake, stuvet i kjelleren. Som kjeller vel så forsvarlig som en kjeller kan være, men like lite som andre kjellere - sikker for mus.

På hovedeiendommen var beboerne blitt forøket med en altnuligmann, en gammel kjenning til hygge og særlig til nytte. Henry bodde i et anneks. Jeg ba ham ta portrettene og enkelte saker over til seg. På grunn av samtliges forhold nå også til Henry, måtte flyttingen skje hurtig, stillferdig og upåaktet. Dette var i juli måned og smellhatt. Dagen fikk han bestemme selv.

Noen tid senere fikk jeg rikstelefon. Henry ba meg møte neste dag på et bestemt hotell. Jeg gikk ut fra det 'var nye kjedelig-heter, men spurte ikke. Dem får man tidsnok rede på. - Jeg møtte til avtalt tid. Han hadde sikret seg egen salong. Vi skulle åpenbart tale uforstyrret. På bordet sto en flaske Vermouth... Riks? Separat salong? Vermouth - det ene med det andre? Jeg gjettet på at her var det om å gjøre å sukke det som åpenbart var i vente. - En god halvtime gikk med passiar om alminnelige ting til jeg begynte å lure på hensikten, den egentlige hensikt med møtet? Ikke så at det akkurat hastet. Henry kunne passiare svært så lunt, og emner hadde vi nok av. Foranledningen kom nok, når han fant tiden inne...

Under en pause fikserte han meg til taushet. . . ”jeg så mora di igår. . .” Noe kjipp ut fra beskaffenhet ga det meg ikke. Til det hadde jeg altfor ofte selv opplevd liknende fenomener. Men tre merkverdigheter slo meg så å si samtidig:

At han, som hadde tviholdt på at aldri *han* kom til å oppleve noe av denne art, nå tilkalte meg i presis en slik anledning.

At hun hadde gjort seg synbart gjeldende overfor nettopp ham, som etter konsekvent avvisning vel måtte ha bygget opp immunitet mot slike fenomener?

At hun åpenbart langt fra var ute av bildet! - Det som hadde hendt var følgende:

Klokken to (14) dagen før hadde han gått ned i kjelleren for å hente portrettene. Det første var et av min mors mor. Idet han løftet det opp, hadde han sett en skikkelse litt til siden for seg. Og der - sto min mor! Avstand? - Knappt en meter. Hadde hun reagert? - I høyeste grad. Først ved blikkets kontakt. Så hadde hun smilt og nikket, snudd seg - og fortsatt innover i kjelleren. Han hadde satt portrettet fra seg - og fulgt etter. Så stofflig gedigen hadde skikkelsen vært at når han kunne *se* henne til de grader håndgripelig,

så måtte de vel også kunne få vekslet noen ord! Men innover - var det tomt...

Antrekket? Den samme lastings kittel som når hun foret hønene! ”Tilmed den hvite stripen etter bøttekanten var der . .

- Hvor lenge hadde så denne detaljert iakttatte virkelighet vart? - Han antok ca. ett minutt. Først hadde de stått og sett på hverandre. Så hadde hun smilt og nikket - for så å skride langsomt innover. - Hennes generasjon hadde aldri hast...

Henry hørte til dem som definitivt avviser at de ”døde” kan vise seg etter sin død. De kan være i ens tanker, man kan minnes dem så levende at man synes man ser dem. Likevel vet man at det er et erindringsbilde. Men at et menneske, legemlig dødt, sansbart kan gi seg til kjenne etter døden. .. !? Ikke tale om. . . .

På tross av indisier kunne heller ikke jeg avvise spørsmålet:

Hvor meget var disse fenomener å tilskrive *meg*? Og hvor meget hadde manifestasjonene en objektiv *eksistens* som bakgrunn? - Tvil og mistillit er, var og hadde vært del av mitt psykiske utstyr; ikke bare på disse spesielle felter, men i daglig-livets konkrete forhold. Noe jeg markerte ved det navn jeg valgte i den dåp jeg som voksen omsider underkastet meg:

Thomas; tvileren. Klar over at troens pris *er* tvilen; visshetens konsekvens - apati. Denne holdning, basert på instinkt, erfaring og prinsipp, var årsaken til avtalen mellom Henry og meg:

Var disse fenomener bare en kombinasjon av forestillinger, anelser og ubevisste muligheter? Eller *var* de manifestasjoner fra en sfære vi ikke ved tekniske hjelpemidler ellers har kunnet etablere kontakt med?

Nå analyserte hverken Henry eller jeg detaljer. Til det var fenomenene tross alt for likegyldige; etter som de ikke lot seg plassere i en sammenheng *vi* kunne etablere rapport med. Interessen innskrenket seg dermed til det hovedspørsmål de reiste igjen og igjen.

La oss se litt på hva man kan slutte av Henrys reaksjon: *Han gjenkjenner skikkelsen.* Opphavet for synsimpulsen er så stofflig at den objektive faktor, og volumet i hans reaksjon, sletter enhver tvil om at det han har *sett*, det har han opplevd som håndgripelig bevis på fortsatt eksistens. Tidligere viten om at skikkelsen er død trer her tilbake for øyeblikkets uavviselige sanseinntrykk. Det er først da han vil utvide kontakten til en ny kommunikasjonslinje, ordet, at slukten åpner seg.

Det går an å bli uvel på kanten av andre avgrunner enn de fysiske...

Det skal selvsagt nerver til å reagere som Henry gjorde. Ikke minst for den som hele sitt liv har avvist disse manifestasjoners objektive eksistens. - Nå var Henry en helt igjennom fryktløs mann, så uansett hva han i øyeblikket måtte ha fornemmet, lå reaksjonen på linje med hva jeg ofte hadde vært vitne til på andre områder. Likevel hadde opplevelsen åpenbart satt spor som nærmet seg sjokk.

Noen dager etter tok jeg ut til ham og hans kone Henne spurte jeg da: Hadde han fortalt om episoden da han kom tilbake fra kjelleren? - ”Nei, ikke den dagen; først dagen etter da han sløyfet jobben og tok av gårde for å møte deg. Men han var så hvit i ansiktet som den duken der da han kom tilbake, så jeg skjønnte det måtte ha vært noe. Men etter som han ikke sa noe, så ville ikke jeg spørre.” - Hun hadde trodd det var nytt bråk med beboerne, at blekheten kom av sinne, og da spurte man helst ikke for meget.

Man skal ikke se bort fra at opplevelsen av disse fenomener kan medføre belastninger for selv de sterkeste, roligste, til daglig mest robust avbalanserte. Hva da med -andre...?

Kan så Henry ha vært påvirket av mine opplevelser? -Neppe. Han var en mannstype som i sin høflige urokkelighet ikke lar seg påvirke av annet enn egne erfaringer. Og slett ikke der hans og andres forutsetninger fundamentalt er like.

-Mellom den manifestasjon han hadde opplevd og dem jeg hadde sett, forelå enda en forskjell. De jeg hadde opplevd av denne typen, hadde vært preget av noe - om ikke illevarslende, så i alle fall dystert. En unntagelse er vel kanskje ”skikkelsene i åkern'n te' Bernt” (episode 23). Bare hadde manifestasjonen der ingen markert adresse. Rent tilfeldig hadde jeg overvært noe som vel hadde foregått, og som altså fremdeles foregikk -bare i en ny eksistensdimensjon. - Under manifestasjonen Henry opplever, uttrykker skikkelsen tilfredshet. Undertiden opptrer de ”døde” ikke bare statisk, når de først gir seg til kjenne, - men de tilkjennegir følelser: mishag, bekymring, og her altså erkjentlighet.

Episode 17

DE BLE DREVET UT AV HUSET...

Som forholdet utviklet seg, ble problemet med å få beboerne ut stadig mer påtrengende; før de fikk realisert alt salgbart som ikke var deres. På talefot var vi ikke. Administrativ utkastelse kunne vanskelig komme på tale. Det presset jeg kunne øve var begrenset til stadige, uanmeldte besøk. En ting er selvtakt når ingen ser det, noe annet når den må utøves for åpen scene.

Uvarslet kom jeg likevel aldri. Hver natt før jeg kom, var bankelydene så voldsomme at de kunne høres over til Henry, femti meter unna. Nå var ingen av beboerne overtroiske, dermed neppe sjenert ut over selve støyen, selv om de nok etter hvert ble klar over at bankelydene ikke hadde noen naturlig årsak. Etter beskrivelsen, dels fra Henry, dels fra den tilflyttede tredjemann, herr P., skal de ha hatt karakter av kølleslag i serier mot vegger og dører. Selv har jeg aldri hørt dem. For meg var det om å gjøre å komme **så** uanmeldt som mulig før det ble solgt altfor meget tømmer bak min rygg, tatt opp forskudd på for mange tomter av godtroende interessenter etc. etc.

Her var det ikke bare en som hørte, men fem. Bråket var til slutt slik at min far flyttet ut i en annen anneksbygning. Det ble ikke bedre der. - Levenet, hørt av to grupper samtidig, tyder på et annet opphav enn det som hadde manifestert seg gjennom de før gjengitte auditive manifestasjoner. For deres vedkommende kan hypotetisk gjøres gjeldende: En impuls direkte på hjernens reproduktive sanseapparat. Men hos *fem (!)* mennesker samtidig uavhengig av hverandre? Det har vel liten sannsynlighet bak seg. Dermed må det her være tale om teknisk målbare lydbølger, bare *uten* det vanlige opphav! - Om det så kan være tale om smell som følge av temperaturendringer? Neppe. - Huset var av mur og fenomenet inntraff årstid uansett. Dernest var slike smell ukjent gjennom alle de foregående år.

En annen markant forskjell peker seg ut: De auditive manifestasjoner **jeg** hadde hørt, var *verbalt* formet med navngitt adresse til meg. (Unntatt dødsbudskapet i trappen.) Dermed konkret og begrenset til hva jeg hørte. I dette tilfelle var den auditive impulsfaktor over all måte markert - men ikke begrenset. Dette skifte i type fører tanken hen på et tidligere tilfelle: Manifestasjonene som skiftet fra syns- til hørselsimpuls. Bare med den forskjell at i mitt tilfelle var jeg - kanskje med unntakelse av ordren på trikken - alene om å høre dem.

På bakgrunn av min mors kategorisk uttalte ønske markerer ”hensiktsfaktoren” seg i dette tilfelle meget sterkt. Helt dominerende trer den i forgrunnen. Dels ved at fenomenet alltid fant sted om natten når folk trenger ro, dels som forvarsel om mitt komme. Ikke begrenset til, men uten unntakelse da. Hva, hvilken hensikt, som lå bak her? Er jeg aldri blitt klar over. Jeg får nøye meg med å gjengi en kjensgjerning uten kommentar.

Episode 18

MØTET I TRAPPEN

Jeg levde i denne tiden under en voldsom indre spenning, slitt mellom den selvtekt jeg passivt måtte være vitne til og trangen til å gripe inn. Min mors spådom gikk nå i oppfyllelse...

En ettermiddag var all spenning plutselig borte. Overgangen var så brå at jeg sa til min kone: ”Så! Nå er problemet løst. La oss ta tiden.” Klokkeren viste fem.

To-tre dager senere fikk jeg beskjed gjennom advokat om at beboerne, nærmest over hals og hode, kom til å flytte. Forklaringen fikk jeg noen tid senere av min bror, som igjen hadde den fra *au pair*-gjesten. - Bankelydene hadde de avfunnet seg med. Mine stadige, irriterende besøk hadde de også avfunnet seg med. All den stund min far tok dem med provokativ likegyldighet, kunne de to andre selvsagt gjøre det samme. Så skjer følgende: Den dag jeg fornemmet den nevnte lettelse, skulle herr P. fra sitt værelse i annen etasje ned til kaffe i første. Midt i trappen står en kvinneskikkelse . . . !? Hun står der med en liten *grønn petroleumsiampe* i hånden - og ser på ham! Han hadde sett på henne - og drar plutselig kjensel . . . ! En eneste gang hadde han sett henne; under et dagsbesøk med en venn av huset nitten år før. Nå sto hun der i trappen, seks år etter sin død. Og han? Måtte passere henne på en halvmeters avstand. For å bruke hans egne ord: ”Thomas må ikke tro det er han som har drevet oss vekk! Men jeg har sett din mor to ganger. Den første var i 1932 sammen med K. Den andre gangen var nå da jeg måtte passere henne i trappen. Det ble litt vel meget.” **Han ønsket ikke å forbli i huset en dag lenger enn nødvendig.** Uten hans hjelp var de to andre henvist til et egenstell de hverken var vant til eller maktet. De flyttet.

Tidspunktene her forteller en del. - Den kaffe han var på vei ned til, ble vanligvis drukket ved trehalvfiretiden. Det er på veien ned dit han ser henne. Men det var på slaget fem jeg plutselig får fornemmelse av at ”nå er problemet løst”! Situasjonsbildet blir da så temmelig slik:

Mer enn benaet har han ved kaffebordet prompte fortalt det som hadde' hendt ham. Min fars ektefelle har så tatt bestemmelsen - ”ut av huset!” At den definitive bestemmelse har tatt noen tid, er rimelig å anta. Dermed er klokken antakelig blitt rundt fem. Og det er da jeg plutselig synker sammen i avspent ro. Forutsatt at disse tidspunkter stemmer (det jeg her oppgir, kl. 5 (17), gjør det i alle fall), inntreer min reaksjon ikke i det øyeblikk P. ser min mor, men i det øyeblikk de ubekvemme og ublu gjester bestemmer seg for å ta sitt pikk og pakk og dra. I så fall står vi her overfor to faser av samme manifestasjon: Først synet i trappen (som ikke jeg merker noe til), og siden den (formodentlig) telepatiske da de tar bestemmelsen. Telepatisk for så vidt som den ikke var ledsaget av noen sansemessig impuls.

Jeg har liten tro på at P. reagerte som han gjorde ut fra ”panikk”. Jeg kjente ham gjennom atskillige år og jeg kjente ham ganske godt: Kald, intelligent, rasjonell, disiplinert og beregnende, med en viss hang til kynisme i humors form. Dertil en mann som på ingen måte manglet mot. Akademisk og forretningsmessig utdannet, hadde han oppholdt seg mange år i Amerika. Krakket i slutten av tyveårene hadde tvunget ham hjem.

- For P. var det nok mer fornemmelsen av her å stå overfor ikke bare et irrasjonelt synsinntrykk, men *anelsen om at det bak dette kunne skjule seg også andre krefter*. Sett fra hans side var muligheten bygget ganske kraftig opp. Først ved de voldsomme bankelydene som drev den ene ut av huset, riktignok uten at det ble bedre der. Dernest ved et synsfenomen han umiddelbart oppfattet som protest. Mot hva? Det kunne ikke han vite all den stund ingen av dem kjente til min mors innsigelse, langt mindre mitt løfte.

På bakgrunn av dette hadde fenomenet adresse ikke bare til dem - men også til meg...

Den lille lampen min mor sto med hadde ingen av dem sett. En liten nattlampe fra tiden før man hadde elektrisk lys. I all sin overlessete dekor så oppsiktsvekkende smakløs at det må ha vært eneste grunn til at den ikke var havnet på skraphaugen. Smakløshet kan bli dekorativ bare den er konsekvent gjennomført. Og i så mate manglet den lille lampen intet. - Ved gjennomtråling av huset ble den funnet på loftet. Der hadde den stått i mange år.

Her finner vi igjen denne merkelige ”legitimasjons-detalj”:

En liten nattlampe. En gjenstand ingen av beboerne ante eksistensen av, men fant; gjenkjent av P. under den razzia min fars nye ektefelle satte i gang. Noen betydning ut over å stadfeste en virkelighet som ellers kunne vært trukket i tvil har den selvsagt ikke hatt. Heller ikke min far kjente til den, etter som den var kommet i huset etter at han forlot hjemmet. Noen år var den plassert på et skatoll som produkt fra en periode da man laget forseggjorte ting i tilnærmet miniatyr. Der den nå ble sett i min mors hånd, må den betraktes som bare et bindeledd mellom en kjent og en ukjent *virkelighet*.

Under den foreliggende manifestasjon markerer hensiktsfaktoren seg sterkt også på annen måte. At min mor viser seg for akkurat P. tyder på innsiktet plan. Hadde hun vist seg for min fars ektefelle ville det ført til ufortjent sjokk, med kanskje varig mén for dennes nerver. Min far ville, lett irritert, bare forblitt hvor han var. Nettopp P. var en nøkkelperson. Dro han, var også de andre henvist til å forlate stedet. - Hvilket de gjorde, alle tre.

Manifestasjonen kommer som en siste tilskyndelse og klimaks på livet med bankelydene. - Ville så en av de andre ha sett det P. så om også de, og sammen med P., hadde passert trappen? Ut fra psykisk legning, ville jeg ha vurdert P. som den avgjort minst mottakelige. - Noen personlig foranledning for P. til å se min mor eksisterte ikke. Trappen hadde han passert hundrevis av ganger over to år. Ut over besøket nitten år før hadde han intet kjennskap til henne. Emne for samtale seks år etter sin død, fjorten etter siste møte med min far, hadde hun neppe vært. Ut fra subjektive omstendigheter fantes det ikke gnist av grunn for P. til å se noen verdens ting. Og for henne til å *la seg se*? Ingen annen enn den hun hadde tilkjennegitt før sin død; og nå satte press på for å få etterkommet...

Tilsvarende opplevelse/ bilde;

"spøkelset i trappen"

Episode 19

GRAVEN UTEN URNE

Det er en søndags formiddag i første halvdel av juni. (*året nevnes ikke – men nok før eller under krigen. rø-ann*) Glitrende solskinn, stille og varmt. Min kone, vår datter Bitte og jeg hadde flyttet inn. En epoke av spenning og rotløshet over år var til ende. Slit og strid hadde omsider munnet ut i en dag så fredfylt lys at den fristet til å si med dr. Faust - ”verweile doch, Du bist so schön..“

Vi hadde spist frokost ute på terrassen i denne stemning av stille harmoni med alt i situasjon, naturen, alt som lever og rører seg i den. Jeg spurte min kone om vi denne første søndagen uten mas og gjøremål skulle gå en tur opp gjennom skogen alle tre? Opp til utsikten med rundskue over knauser og fjell, øyer og skjærgård? Med havet utenfor den igjen...!

”Næh, hvoffor det. . .?” - Nei vel, nei vel.”

Ett av disse små tegn på et personlig båndes første lille brist som fyller en med tanker på årsaker, bakgrunn, bekymring for fremtiden .

Om Bitte ville? Det var intet Bitte heller ville! Tur i skogen forbi dammen der Nøkken bodde; den som hopper opp og snapper små barn når de kom for nær. Farlig, men deilig spennende, når man selv var passelig beskyttet.

Hånd i hånd vandret vi opp forbi dammen der Bitte, for alle tilfelles skyld, byttet fra høyre til venstre hånd; opp gjennom hen, opp til utsikten.

Forskjellige overveielser hadde gjort at urnen med min mors aske ikke var skutt ned i fjellet, der hun hadde ønsket, men ført til familiegravstedet i utlandet. - Bitte hadde aldri hørt om noen urne. Ikke om noen farmor heller; lykkelig uvitende om alt som hadde med slekt og slektledds forgjengelighet å gjøre. Hun holdt godt fast i hånden der vi gikk. Her var nytt område og dermed kanskje farlig, ettersom hun ikke hadde vært der før.

Vi nådde opp. Duft av sjø, tang og granskog strømmet inn fra strender, steg fra nåletrær i vekst. Solens lyskaskader glitret i sevjens tusener av bittesmå dråper. Klokken kunne være rundt tolv, og vi nærmet oss sitteplassen hånd i hånd.

To-tre meter før vi nådde borttil, vred hun hånden ut av min og satte seg til å plukke i mosen. Små barn har sine nykker, og de uskyldigere av dem bør de få beholde. Jeg tilla ikke hennes reaksjon noen betydning og satte meg der man alltid satt; så utover, så på Bitte der hun satt på huk og plukket i utkanten av et felt med høyst alminnelig gråmose; og ventet på at hun skulle komme og sette seg når hun var ferdig. Da hun etter rom tid ikke gjorde mine til å komme, sier jeg ”kom og sett deg ved siden av pappa”. Jeg fikk avslag. Oppfordringen ble gjentatt, fikk etter hvert karakter av anmodning, for til slutt å ende i - blank ordre! Ikke tale om. Lett irritert reiste jeg meg, skrittet de par steg som skilte og tok henne opp. Hun satte i et illskrik! Med tårer ned over kinnene og ben som sparket alt hva en tre-års kropp kan prestere av protest! - Jeg slapp henne. Hva, hvorfor en slik holdning og motstand? Så stikk i strid med vanlig føyelighet? Med hele stemningen av lys og fred rundt oss? Jeg kunne jo ikke annet enn spørre meg for - ”hvorfør vil du ikke sitte ved siden av pappa?” - ”Nei,” sier ungen, ”jeg vil ikke vekke den som sover der. . .” og sender et sky blick mot *nøyaktig det sted der min mor hadde ønsket at hennes urne skulle bli skutt ned!* - Jeg satte meg igjen, der jeg hadde sit....

I slike stunder trekker man seg uvilkårlig inn i den ensomhet som gjerne er prisen for disse fenomener. De som retter blikket utover mot - andre horisonter. Hinsides skog, skjær-gård, hav...

Jeg ble sittende der jeg satt. Bitte ble sittende på huk der hun satt. Hun rørte seg ikke av flekken men skottet stadig mot ”stedet”, et par meter unna. Hun sa ikke noe, spurte ikke om noe, holdt seg bare der hun var, tilsynelatende fanget inn av en sky interesse for noe hun åpenbart så. Der hun satt og plukket i en og samme mosedott...

Etter en times tid gikk vi ned igjen, hånd i hånd. Atter pekte og pludret hun lystig i vei. Hun visste ikke av noe; hadde ingen anelser, tanker, forestillinger om noe usedvanlig. Hun hadde bare ikke villet ”vekke den som sover der. . .”

Jeg - sa ikke noe...

Mellom stedet der hun satt og meg var det knappe tre meter. Avstanden mellom det som ble sett av henne - en annen enn den man måler ut med tommestokk. Den gapte over en kløft der ikke sanser og heller ikke intellekt hittil har anvist noen vei til innsikt og forståelse. - Nå spør man ikke ut en unge på under fire år om fenomener av denne beskaffenhet. Man tier, tenker, legger sammen og prøver å danne seg et bilde. Av hva? - Jeg har aldri fått nærmere rede på hva det var hun egentlig *så*. Episoden som sådan kunne bare oppfattes som en bekreftelse på det jeg enda dengang, og tross en viss fylde av indisier, betraktet som bare en abstrakt formodning: *At de "døde" ikke er fullt så døde som vi forutsetter*. Heller ikke helt så avskåret fra fremdeles å gjøre seg gjeldende som vi antar. Enten vi nå plasserer dem i en himmel med "perleporter og gater av gull", eller de selv mer nøkternt åpenbarer seg på steder de har vært knyttet til; uten dermed å være avhengig av denne fordums tilknytning.

Jeg er oppmerksom på at det, tross hennes klare og stedsorienterte holdningsmønster, kanskje ikke var spesifikt synssansen som var engasjert. Men hvis ikke, hva da? Hos meg som opplevde hennes desperate protest, iakttok hennes stadige fiksering av "stedet" - er det liten tvil om at det hun oppfattet, det oppfattet hun som et vanlig synsinntrykk. - Også jeg så mot "stedet", men jeg så ingenting; intet utenom gråmose og steingrunn. Hvem av oss så rett. . .? Hun som så! Eller jeg som -ikke så...?

Hvis hun har *sett*, må det for henne ta tatt seg ut som om jeg ville leie, tvinge henne over en sovende skikkelse, en hun ikke kjente og slett ikke ventet å finne oppe på en naken fjell-rygg. Noe som, hennes unge alder til tross, nok har manet til fryktsom forsiktighet; og skrekkslagen protest!

År etter har jeg flere ganger spurt om hun husket episoden og hva det var hun så? - Av hennes hukommelse er den strøket ut. Alt jeg har å bygge på er situasjonen slik den forelå, utviklet seg og endte...

Dette er episoden der jeg selv måtte slå fast at en annen åpenbart så hva ikke jeg var i stand til å se, og det uten å kunne tvile på ekthet i inntrykk. Ikke bare det! Den lille hadde ingen grunn til å se eller oppfatte noe som helst på dette sted mer enn på alle de andre stedene vi hadde passert. - For min del hverken så eller fornemmet jeg noen verdens ting.

Atter og atter peker disse fenomener i retning av *bevisstheten* som en faktor uavhengig av vårt fysiske liv. Ikke bare det: Den synes å virke som en to-veis kanal: Fra sansene til den; og fra den i transformert form til sansene. Den synes å meddele seg individuelt; kjønn, aldersgruppe, tidligere bekjentskap, kjennskap i det hele tatt, stedlig tilknytning og døgntid - uansett. Skifte fra ett sanseorgan til et annet etter "behov". Den synes å tilkjennegi seg med de *samme manifestasjoner* for flere vitner; selv om dette ut fra forskjell i tidspunkter skjer individuelt. Den synes i det hele tatt å sette seg ut over alle de "faste holdepunkter" vi bygger vårt liv på. Holdepunkter vi misliker å få redusert fra altomfattende absolutter til underordnete sektorer av et univers vi uten dem har vanskelig for å orientere oss i. Og som konsekvens betrakter vårt fysiske liv som "lang dags ferd mot natt" i stedet for "lang natts ferd mot dag" fordi vi ikke har klare forestillinger om hva døden er inngang til.

Episode 20

SPORENE I SNEEN

Etter Henrys møte med min mor, bankelydene og P.s møte med henne i trappen - var det stille i fire år.

Mitt ekteskap var belastet til opp under argumentenes plimsoll-merke ved et voldsomt press mot løftet jeg hadde gitt om ikke å selge. - I denne situasjon kom jeg til å tenke på min mors "hvis du og Oscar noen gang skulle ønske å møte meg..."

- Jeg vet ikke hvor mange ganger jeg var der oppe til tid og på sted med forventning om den kontakt som var stilt i utsikt. -Nå er det ved disse fenomener formålsløst å analysere hvorfor dette eller hint *ikke* inntreffer. Enkelte vil mene at årsaken var urnen som vi ikke skjøt ned. Oppfatningen er like nærliggende som den er tvilsom. En annen forklaring: At fastlåst forventning kan *stenge* for kontakt. Denne har mere

for seg. Å stille meg bak den har jeg ikke tilstrekkelig grunnlag for. Den jeg selv heller til gjennom analyse av fenomenene, gjengitte så vel som andre, er at disse fenomener synes å være suverene foreteelser; uavhengig av vår innstilling *til*, vår forventning *om*.

Under hensynsløs pågang ble det til at jeg solgte. I strid med løfte. I strid med den sunne fornuft, som i dette tilfelle burde hatt en særlig plass hos den av oss som mente seg å representere - akkurat den.

-Det tok et par-tre måneder før vi fikk solgt innbo på auksjon, ryddet og plassert. Selv ble jeg igjen på annekset til mars måned året etter. Av og til reiste jeg for å se barna. Det var nå to av dem. Som regel holdt jeg meg hvor jeg var. Ekteskapet var nå likevel definitivt ødelagt. -Under et slikt besøk inntraff et kraftig snefall. Henry hadde holdt veien åpen både til seg og opp til meg. Ellers lå sneen dyp og ubrutt...

Denne bestemte dagen kom jeg tilbake ved firetiden. Det var kaldt og klarvær. Etter å ha satt kufferten fra meg gikk jeg ut i skjulet for å hente ved. På veien ut passerte jeg baksiden av mitt gamle hjem. Der gikk dype spor. Som gammel jeger merket jeg meg at de måtte være satt under sprang av et menneske i voldsom hast. Ingen vassefure mellom nedslagene. **Midt ute i sneflaten stoppet de opp; ingen spor videre, ingen tilbake.** De som var, førte i retning av Henry og over gjerdet der . . . En eller annen som hadde villet ta en titt på det som var igjen i et ellers tomt hus? Og så var blitt kalt tilbake? Henry kunne det ikke være. Han ville tatt veien rundt der det var måkt. - Små ting man merker seg når man bor alene på et sted der ingen uvedkommende har noe å gjøre...

Jeg fortsatte ut i skjulet, hentet bøylene full og gikk tilbake. -Neste morgen spiste jeg frokost hos Henry og ble underkastet følgende "forhør":

"Da du kom hjem igår, var du ute og hentet ved i skjulet da?" "Jah . . ." - "Merket du noen ting der ute?" - "Næh-i, hva sku' jeg merke . . .?" - "Merket du ikke noe usedvanlig i det hele tatt da du kom hjem igår?" - Tilskyndet av spørsmålets formanende karakter ga jeg meg til å granske situasjonen, se den for meg slik jeg hadde sett den dagen før. Det eneste jeg kunne huske var noen dype spor i sneen, spor som nokså umotivert stoppet opp midt ute i sneflaten, og det sa jeg: "Vedkommende som satte dem må plutselig ha fått vinger, for ikke førte de videre og heller ikke kunne jeg se noen som førte tilbake. . .?"

Han så på meg: "*De sporene der, de var mine de. Jeg så mora di igår.*" - ??? - "Hun gikk fra huset bortover mot vedskjulet og opp trappa der, og skulle jeg vært i tvil om hvem jeg hadde for meg der, så var jeg det i alle fall ikke etter at jeg så assen hun sparket sneen av støvlene. Andre sparker langsetter, men hun sparket bestandig med tåspissen først. Og da røyk jeg over så fort jeg kunne. Men så stoppet jeg, for jeg tenkte det var deg hun ville snakke med, og jeg visste jo du skulle komme og da ville ikke jeg gå inn der." - Her hadde han nok nådd grensen for den litt likesæle selvkontroll som ellers preget ham, for han fortsatte: "Men neste gang jeg ser'a, da stopper jeg ikke. Da ryker jeg rett på og spør - 'si meg te' helvete hva det er'u vil! 'For noe er'e du vil. . . !'"

Han hadde stått på sin egen veranda og sett an været. For ham som snekker betød slikt et snefall både tapt arbeidsfortjeneste og lengre dager for å bli ferdig med oppdrag før sommeren. Som han står der, får han plutselig se min mor komme frem bak hushjørnet, gjenkjenner skikkelsen, betrakter henne et øyeblikk før han bestemmer seg - og stryker av gårde. Sporene viste at han hadde hoppet over verandaens rekkverk, ned i sneen og rettlinjert av gårde i lange hopp. Dermed har han nådd frem dit han stoppet idet hun snur seg for å gå opp trappen.

-Det som tenner tanken på meg, var hennes mangel av kontakt-holdning overfor ham: "Hun så ut som hun gikk i sine egne tanker." - Det han ser, det ser han nå på ca. femten meters avstand og ved høylys dag; klokken to (14). Med ryggen til står hun og sparker av seg sneen.

-Dette var nå annen gang. Noen tredje gang fikk han ikke oppleve i dette liv. Fire og et halvt år senere døde han selv.

Også her er synsinntrykket så gedigent at han uten videre går ut fra at hun:

Både er kommet for og er i stand til å snakke med meg .

At hun i kraft av tilsynelatende stofflighet, og nå for annen gang, måtte kunne gi svar, si noe! Om død aldri så meget .

Fortsatt måtte være der hun var gått inn. Og da det vanskelig kunne være ham det gjaldt, måtte det jo være meg. Og jeg var ventendes når som helst. Dermed går han tilbake i sine egne spor, i tøfler.

To timer etter går jeg inn samme sted - uten å se eller merke noen verdens ting...

Av Henrys reaksjon fremgår at det også denne gang forelå en konfliktsituasjon: Sansningen av en skikkelse han kjenner på den ene siden - bevisstheten om at hun er død på den andre. Virkelighetsgraden gjenspeilt av sporene i dyp sne. Spontaniteten understreket ved at han ikke engang gir seg tid til å gå ned trappen, men svinger seg over rekkverket.

Det er et spørsmål om vi ikke før eller senere blir nødt til å utvide normene for eksistens og virkelighet til å omfatte helt nye områder og med dem et nytt dimensjons-register. Felter vi hittil har henvist til som ”psykiske anomalier” for ikke å si - subjektive skrullerier, med latterlighetens skjær over både person og fenomen.

Enda to detaljer: Henry hadde ikke måkt vei fra annekset opp til vedskjulet. Der lå sneflaten ubrutt og uten spor. Skikkelsen har dermed passert uten å sette merker: Fysisk synbar, a-stofflig i eksistens.

Manifestasjonen kunne neppe ha noe tidligere erindringsbilde som opphav. Jeg vil ikke kategorisk benekte at min mor en eller annen gang har satt sine ben i dette uthuset. I så fall har det vært ren unntakelse. Så lenge hun levde var dette et redskapsskur for alskens verktøy. At det nå ble brukt til vedskjul, kom av at det tidligere skjul var revet av gjestene. Alternativene er da enten et erindringsbilde det ikke fantes basis for - eller en manifestasjon av fri og individuell bevissthetsdynamikk hos det objekt han ser, bare utenfor rammen av vanlig substans.

- Etter som det ikke fantes spor i sneen, var det i og for seg heller ingen grunn for skikkelsen til å sparke noen sne av. Henry oppfatter dette umiddelbart som et diskret identitetsbevis. Noe han markerer i sin beretning om episoden.

Episode 21

SPØKELSET SOM LEVDE

Etter at jeg flyttet sto eiendommen tom. Den hadde ikke år-visst drikkevann og en dag kom derfor en brønnborer B. til gårds. Selv traff jeg ham aldri. Beretningen har jeg fra Henry, som daglig snakket med ham.

B. var en kraftig kar, anslagsvis i tredveårene, ansatt i et av hovedstadens spesialfirmaer for grunnarbeider. Som han nå kom til gårds, falt det naturlig å ta opphold i hovedbygningen, som sto tom. Den nye eier hadde satt inn noen møbler, såvidt at man hadde noe å sitte på og ligge i. Like naturlig kontaktet han Henry som hadde vært knyttet til stedet over et kvart år-hundre. Etter en ukens tid ble det så ”kaffekopp og småkaker” til bortunder elleve og mer. - Få befolkningsgrupper respekterer seg imellom det elementære behov for søvn mer fintmerkende enn nettopp kroppsarbeidere. Begge parter vet at den andre skal ”ti’li opp imorra”. Begge parter vet at tilstrekkelig søvn er en skjær nødvendighet. Særlig når man ikke lenger har ungdommens elastisitet, og Henry var nå opp imot de femti. - På den annen side sier man ikke til en hyggelig og velsett gjest at ”nå får u ga, jeg må legge meg!”. B. har sikkert merket seg at Henry ble stadig trettet, uten at dette førte til tidligere oppbrudd. En dag kom forklaringen. I gjengivelse lød den slik:

”Ja du får unnskyldte jeg kommer og sitter her sånn kveld etter kveld når du skal gå og legge deg. Men du skjønner - jeg hærder ikke mer den gamle mannen som kommer hver bidige kveld!” - ”Hvaffornoe! .?” - ”Ja, tvers gjennom den lukkede døra til spisestua, legger seg på kne foran kaminen og skal lissom fyre opp! Reiser seg, går tvers gjennom hallen, ut i garderoben og ut på klosettet. Der trekker’n i snora - og vekk er’n . .

Til meg sa Henry at han hadde ikke helt trodd på det der. Han hadde tatt det som en veldreid unnskyldning for å slippe å sitte alene der borte - ”så jeg kunne ikke la vær å le. Men han så så alvorlig ut at jeg skjønnte det kunne ikke være bare tøys heller. Han virket som han var realt redd, så jeg spurte åssen den gamle mannen så ut . . .” - B. hadde så beskrevet ham: Svart frakk og støvler, skinnlue med øreklaffer på hodet. Blekt ansikt og femogsytti-atti år...

”Da skjønte jeg jo hvem det var. Nå trodde jeg ikke riktig på det allikevel. Men så sa jeg til Alvilde en dag at ”du får gå over og rydde og vaske litt for stakkar'n”. Og da hun kom tilbake sa hun - ”det er'a visst riktig det der med den gamle mannen, for han har satt svære granapåker under alle klinkene i hallen”. Da skjønte vi jo han var virkelig redd og ikke tøyset. - ”Så jeg sa te'n at når det var'sånn, så var'e like godt han flyttet over til oss, og det gjor'n.”

Fenomenet skiller seg ut i flere punkter:

Mannen B. så var ikke død. **Henry gjenkjente skikkelsen som min far.** På dette tidspunkt levde han inne i landet. - I motsetning til gruppen ”klarsynopplevelser” blir skikkelsen sett, ikke der den legemlig befinner seg, men ca. hundreogfemti kilometer borte. Selve synsinntrykket er det samme som når de ”døde” går igjen. Til mine klarsynopplevelser foreligger dermed en markert kontrast. De jeg har sett, har jeg sett der *de* befinner seg. I dette tilfelle opptrer skikkelsen, *fysisk enda i live*, på det sted vitnet oppholder seg., Ut over dette gjengir manifestasjonen en typisk vinterscene, til tross for at dette var på en av de mer enn vanlig varme somre. Lydeffekten er også av interesse: Spesielt på kalde vinterkvelder ble det ”trukket i snora” for at vannet ikke skulle fryse i løpet av natten.

Ulikheten mellom B.s og mine fjernopplevelser er, så vidt jeg kan se, begrenset til disse to hovedfaser. Likhetspunktene er mange og iøynefallende, særlig med manifestasjonene av de ”døde” som går igjen.

- B. hadde aldri sett eller fått noen beskrivelse av min far. Han kunne derfor heller ikke ha noen idé om bakgrunnen for noe av det han så. Ut fra synsinntrykk beskriver han ikke desto mindre eksakte detaljer som identifiserer ham. Bare atferdsmønsterets *tekniske* karakter skiller seg ut fra det B. er vant til. Hadde det vært en person som hadde åpnet døren, hilst, bedt om å få komme inn og legge i kaminen, i alle fall late som, for så å gå igjen - hadde alt vært i orden. Men å komme inn gjennom en lukket dør, ikke si noe, legge seg på kne for et på denne årstid uvirkelig ritual, reise seg, forsvinne gjennom nok en lukket dør, antagelig også den tredje og fjerde, trekke i snora og fordufte ut gjennom en betongvegg kveld etter kveld - det ble litt vel meget for B. - Man kan vanskelig stille seg helt uforstående til gåsehuden..

I det foreliggende tilfelle ser det ut som at den formative bevissthet kan frigjøres, ikke bare ved døden, men fra et enda levende menneske. Dette er et nytt indisium på at vi her har å gjøre med to objekter under samme gløse: Den operativt uavhengige bevissthet - og den ”bevissthet” som samordner inntrykk til meningsfylt aktivitet på det plan hvor vi fysisk befinner oss. Den første synes i tilfelle etter tilfelle å markere sin uavhengighet av både de legemlige livsprosesser og de lokale forutsetninger. Den samordnende ”bevissthet” synes derimot uløselig knyttet til de legemlige livsprosesser og å operere bare innenfor materiens grenser. Eller: **Er bevisstheten som faktor en og den samme?** Bare med skiftende karakter bestemt av oppgaver på de forskjellige plan? Dels innenfor dels utenfor var tekniske kontroll?

Ved døden inntreter et skisma mellom to tilsynelatende selvstendige komponenter: Legemet og bevisstheten, vanligvis kalt ”sjelen”. Dens videre tilværelse kjenner vi ikke. *Likevel vil det ut fra alle de mange manifestasjoner være vanskelig å se bort fra fortsatt eksistens. Vanskeligheten er i noen grad knyttet til uviljen mot å akseptere at vår fysiske livsform er en syntese av to selvstendige komponenter, der den synlige blir tilvist en plass mer eller mindre underordnet den usynlige.*

Som avslutning, og her for en fremtidig vurdering, tar jeg med enda et par holdepunkter:

På den døgntid fenomenet utspant seg, lå min far sannsynligvis og sov*). Vanligvis gikk han til køys ved ni-halvtitiden. -Hadde så det ”ritual” B. var vitne til kveld etter kveld noen gang funnet sted? Joda. Før han atter giftet seg, levde han to år alene i huset. Henry sørget for at brensel lå klart, og i disse to vintrene tente han opp selv. Scenen B. var vitne til hadde dermed funnet sted, også i virkeligheten, om enn på en annen tid av døgnet.

*) typisk at han gjør en ”normal” astral-trip under søvnen, da jo bevisstheten ER i astralformen- men sjelden bevisst for opphavet- evt.da i vanlig form av en ”drøm”, som er en mer eller mindre klar minnesoverføringer fra(-nattlige-) astral-opplevelser ’under søvn’. Klarsynte som kan ’se astralt’- kan da se dette slik som fortelles i dette tilfelle. Rø –anm.

Er så dette de eneste fenomener som har vært knyttet til dette hus og denne eiendom? - Nei. - I alle år har den vært kjent som ”uroilig”, stedet for fenomener det ikke var forklaring på. Ikke dramatiske med gjenstander som flyr om ørene på en, men disse mange små som gir fornemmelse av ikke å være alene. *En tidligere eier betrodde oss at de solgte fordi de ikke lenger orket den ”uro” som var i huset. Det kan*

være grunn til å ta med denne fasen, fordi den omfatter et dyrs reaksjoner.

-Også vi hørte stadig fottrinn. En og annen dør gikk vel kanskje også opp uten at vi så hvem som ”kom inn”. Ikke så at jeg kan konkretisere fenomenet til den og den gang. Vi heftet oss ikke ved tvilsomme bagateller. - Men i mange år hadde vi en svær schæfer. Som andre bissevovver utmerket den seg ved mange ting, bare ingen tilbakeholdenhet når den hørte skritt den ikke kjente. Men hørte den disse bestemte skrittene, reiste den bust, skalv, stakk halen mellom benene, søkte tilflukt under nærmeste stol, sofa - der den ble vel og lenge, oftest under høylydt knistring. Fenomenet var ikke til å overse eller overhøre.

Selv gjorde vi aldri noe vesen av fenomenet. Vi mente å vite hvem det var, nevnte ham en gang imellom med bemerkningen; - ”så, nå er H. ute og går . . .”.

En ulykkelig som etter feilslåtte forretninger, delvis knyttet til eiendommen, tok livet av seg. Så noe gjorde vi aldri. Høre gjorde vi ofte, både enkeltvis og når vi satt sammen. Andre likeså. Fra dem het det gjerne -”noen må ha kommet inn . . . !”. Vi visste bedre. Der var...ingen...

Episode 22

MØTET I HAGEN

Man er født i en bygd, har vært ung med unge, og blir med tiden ”den eldre” blant deres barn igjen. De søker en fordi man enda har noe av deres sinn, deler deres interesser, og sitter likevel inne med et livs erfaring som merkes uten at den påtvinges; aksepteres fordi den ikke doseres. -Fra guttedagene til den alder da livets alvor setter inn, kom vennene Tom og Ulrik kveld etter kveld for å ta et slag kort og få en prat. De kom gjerne ved sekstiden, når lekser var gjort og brystet videt seg ut i fornemmelsen av noen timers frihet til klokken ni-halvti. Jeg hadde kjent dem fra de var små. Kjekk, frisk ungdom med en ukuelig humor, alltid av klasse; ’litt harmløse’ skøyerstreker, litt boksing med meg. - Alltid bragte de noe; rett og slett ved hva de var, hver på sin måte. Ungdom med noe virkelig inni seg, gleden ved livet...

Det er en tredje nyttårsdag. Tom var nå gymnasiast, Ulrik gikk på yrkesskole. Juleferien var enda ikke slutt. I denne tiden hadde de ikke vært oppom, men denne nyttårsdagen var de der igjen. - Kortspillet var som vanlig i gang da Tom, nærmest tilfeldig, sier - ”Du, hva var det jeg sa i går? W. og jeg hadde avtalt med noen piker som skulle komme og danse. Men da de ikke kom, ble vi enig om at jeg skulle sykle bort og høre hvor det ble av dem. Da jeg nærmet meg alléen, kom en mørkkledd skikkelse oppover. Jeg så det var en kvinne og hun gikk ganske langsomt, bøyde av og kom imot meg. Vi stoppet begge to. Jeg slengte sykkelens fremover så dynamoen ’tok’, slik at jeg kunne få se hvem det var. Og der i lyskjeglen løste hun seg opp der hun sto!”

Jeg ba ham beskrive skikkelsen så nøyaktig han kunne:

”Godt over middels høy, stort smalt ansikt, rank holdning, rette skuldre. Grovbygd men ikke tykk, med en kåpe som rakk nesten til anklene.”

- Tiden fra han fikk øye på henne til hun løste seg opp?

- ”Det kunne vel være ca. et minutt.”

- Vi tok klokken; et minutt kan være ganske langt. Han mente tiden svarte til den vi tok på klokken, når en regnet fra først til sist. Kanskje noe mer.

Han hadde fått øye på henne nede i alléen og hadde fra da av hatt henne i synsfeltet hele tiden. Hovedeiendommen sto tom. *At det år en som skulle dit, var utelukket.* Til W. i annekset var det to unge piker man ventet, ikke en gammel kvinne han ikke kjente...

”Det var stjerneklart og de siste skrittene skred og gled hun mot meg . . .” - Han var blitt noe ansent

men ikke egentlig redd. Takene, bevegelsen, med sykkelen hadde han tatt dels for sykkellyset, dels som en slags truende gest; **og ser så skikkelsen løse seg opp der den står** .

Enkelte vil her si at ”ja når de får lyset på seg, så smelter de vekk! Både når det gjelder lyset fra en sykkel-lykt og vitenskapens!” Noe ”de” aldeles ikke gjør; kfr. tidligere episoder.↑ ↑ De kan selv lyse, bevege seg fra mørke inn i lyset og fra lys inn i mørke. Opptre i klart dagslys eller ved natt. Lysfaktoren synes ikke å ha noen innflytelse. Ikke engang vitenskapens - hittil. -

Hva dens ”lys” angår, anerkjenner flere og flere av de ledende eksperter at området for det de *ikke* vet, ikke forstår, blir større og større - jo dypere innsikten blir. **Ingen er så ’allvitende’ som den ukyndige**. - Skikkelsen smeltet da heller ikke vekk før han hadde sett den klart nok og lenge nok til å kunne gi et detaljert signalement.

Av - ?

- Min mor!!

Død tre år og noen måneder før han overhodet var født. På det tidspunkt da han gir en detaljert beskrivelse, manglet det nøyaktig to dager på at hun hadde vært død i tyve år. Og han står der og ser henne i et antrekk som for ham måtte ta seg usedvanlig ut. Moter skifter.

-Neste dag gikk vi ned for å se hvor begge hadde stoppet.

Ettersom marken var uten sne, var det ingen spor. Men de stedlige forhold der var slik at man uvilkårlig merker seg posisjoner, ikke minst i et tilfelle som dette.

- Mellom de oppgitte punkter var det syv skritt. Distansen svarer naturlig til den der to, som ukjent og uventet møtes i mørket på et øde sted, stopper. Og en sykkel-dynamo kunne gi lys nok.

- Etter alt å dømme løste skikkelsen seg opp parallelt med den gryende frykt hos Tom.

Ved spørsmålsstillingen bet jeg merke i en detalj: Han spurte ikke om ”hvem” men om *hva*? Opplevelsens dominant var ikke skikkelsens identitet (som neppe interesserte ham), men hvordan det kunne ha seg at ”noe” kunne være klart synlig det ene øyeblikk, og så forsvinne i neste mens man står og ser på . . .? Om han neppe tilla meg noen allvitenskap, det gjør syttenåringer sjelden, så forutsatte han en noe rikere erfaring og siktet spørsmålet inn på opplevelsens *sentrale* faktor...

Jeg ble ham i høy grad svar skyldig. *Hva* det var - visste heller ikke jeg; og vet det ikke den dag i dag. Men mer enn én gang har jeg undret meg over presis det samme.

- Jeg spurte om han kunne tenke seg *hvem* det var? Den side av saken hadde han ikke skjenket en tanke. Men det gjorde jeg...

Allerede for mange år siden hadde jeg gitt opp selv å få oppleve en sådan manifestasjon av min mors åpenbart fortsatte eksistens. Det var vel og bra med både Henry og herr P. Men dels hadde de kjent, dels i alle fall truffet henne. Manifestasjonene dermed dels farget, dels annenhånds. Det var *de* som hadde sett henne, ikke jeg. For dem var opplevelsen i beste fall uten personlig interesse; som manifestasjon - en belastning. Mens jeg, for hvem et møte hadde representert oppfyllelsen av et inderlig ønske og manifestasjonen en bekreftelse, hadde ventet forgjeves. Og med hensyn til Bitte? Vel-vel; det var ikke akkurat slik jeg hadde tenkt meg møtet der oppe. Ikke hadde jeg spurt, ikke hadde hun beskrevet detaljer. Det var den umiddelbart opplevde kontakt, og i våken tilstand, som interesserte. Den har aldri funnet sted. **Og her satt han, som aldri hadde sett henne, og ga en nøyaktig beskrivelse; klesdrakt, måte å føre seg på, høyde etc. etc. Alt sammen iaktatt under møtet.**

En detalj glemte jeg å spørre om, til jeg på ren innskyttelse stilte spørsmålet flere år senere: ”Hva slags *hatt* hadde skikkelsen du så den kvelden i hagen hjemme?” - Jeg spurte uttrykkelig om *hatt*! Spørsmålet tilsiktet villedende. Uten et øyeblikks nøling kom svaret: ”Det var egentlig ikke noen hatt. Det så nærmest ut som en gråbrun pelslue...”

Siste brikke i identitetens mosaikk var på plass...

<Dette var ikke i org.boka, men tas med her:

<<Merk; det finnes to typer spøkelser:

1. slik som "han her" - kan surre rundt og ikke forstå at han er "blitt usynlig" – kan vare i årtier/århundrer.

2. "koplings-legemet" mellom det fysiske og astral-kroppen - (*det eteriske* -j.f.teosofien) kan inntil det oppløses, henge ved den døde, fysiske kroppen og drifte rundt den en tid - MEN DENNE ER HELT SJELLØS OG "DØD", som et etterlatt astralt "tåke-skall", - som i *prinsipp*, kan minne om huggormens skinn/ham som etterlates.

Mer av denne ppt på

<http://galactic.no/rune/ppforedrag/dodenproblemer.pps>

Gruppe V:

"Gjengangere"

Dette at min mor "gikk igjen" og tilsynelatende manifesterte sin personlige eksistens ut over døden, berørte meg mer direkte og personlig enn de fleste andre parapsykiske opplevelser jeg har hatt. Men selve "gjenganger-fenomenet" var jeg fortrolig med fra en rekke tidligere episoder. Et lite utvalg vil jeg ta med her for å belyse fenomenets natur.

Det som kanskje sterkest slår en, er det fullstendig uberegnelige, uforklarlige, og ofte tilsynelatende helt tilfeldige og umotiverte som preger disse opplevelsene.

De samme karakteristiske trekk går igjen: Ukjent, uforstått dukker skikkelsen opp - og forsvinner i strid med alle kjente fysiske lover. Uten kontakt med situasjon eller atmosfære. Vanligvis forbinder man jo disse fenomener med høytidsstemt sinn etc. - Ikke i noen situasjon jeg kjenner til har dette vært tilfellet. Skikkelsene trer inn i hverdagen slik den leves av oss alle:

En skolegutt står inne på gården...

Sitter noen år senere med en bokanmeldelse...

Ligger noen måneder senere og venter på ettermiddagskaffe..

En mann er på vei ned trappen i samme ærend...

Tre småpiker hopper paradiset på en bygdevei...

Man har fulgt en ung dame hjem en sommernatt...

Går mange år senere søndagstur med en liten datter.

Ikke spor av høytid, ingen atmosfære ut over dagens mest trivielle. Da (!) skjer det. Mønsteret det samme fra gang til gang, person til person, sted til sted uten innbyrdes kontakt; og uten at foranledningene, opphavsdynamikken, har fulgt noe synbart eller forståelig mønster . .

Har man lov å slutte noe av dette? *Det eneste synes å være at disse fenomener tilhører en eksistensdimensjon uavhengig av våre kjennetegn på "akseptabel virkelighet".*

På annen måte kan ikke jeg forklare meg at jeg, som en av sikkert utallige mennesker i verdensmålestokk, har sett for lengst avdøde personer jeg i detalj kan beskrive. Ikke bare statisk ubevegelige, men med reaksjoner vi ikke forstår, ikke aner bakgrunnen for. Og som siden ofte viser seg å ha foranledninger vi ikke kjente, og først blir klar over i sluttresultatet av en utvikling. Uansett opphav gjenspeiler deres forhåndsreaksjon nettopp dette. *Dermed kan fenomenene ikke avvises som innbilninger, heller ikke tøv; og enda mindre som bilder utledet av vår rasjonelle viten.*

Selve det kontrollerbare samsvar mellom fenomen og virkelighet er ofte på det nærmeste uavviselig. - Der dette samsvaret ikke kan dokumenteres, kan fenomenene ha en så klart sansbar detaljrikdom at den objektive *virkelighets faktor* blir særlig markert. Fenomenene er i bokstaveligste forstand sprunget ut av en totalt ukjent, artsfremmed og uforståelig verden

Episode 23

SKIKKELSENE I ÅKEREN

Orkesteret intonerte ”Sig mig godnatt i denne stille stund . . .”

Men hvem tenker vel på å skille lag klokken tolv i juli måned, når man er et selskap av unge mennesker på sommerpensjonat? Det var det siste vi tenkte på. Dermed bar det i vei til en villa med nødvendig plass til fortsatt dans. Først ved halvtretiden brøt vi opp.

En av de kvinnelige deltakerne bodde flere kilometer unna, og hvem lar vel en ung dame gå en slik distanse alene i gryet mellom natt og morgen? - Jeg fulgte henne hjem. Hun var søt. Vi vandret gjennom sommernattens ulne halvlys og talte sammen som vel alle unge har talt på vandring under en sommerlig nattehimmel . . . Ved hennes dør tok vi avskjed, et kyss på kinnene - og det var det. Hun lukket sin dør og jeg gikk min vei. I årenes løp hadde jeg gått den hundrevis av ganger ved natt som dag. Den var vakker denne veien der den snodde seg mellom knauser og velstelte hageflekker, til den åpnet seg mot en liten bukt vi kalte ”Stillhetens Vik”. Jeg ruslet uten hast-verk, passerte hus etter hus der det bodde bare kjente. Det siste var ”huset te'n Bernt”. Derfra bar det nedover mot knatter og skjær ved en stille strand. Sjøen lå med havblikk.

Mellom ”huset te'n Bernt” og veien der jeg gikk, lå et lite jorde, knapt et halvt mål. Alltid sådde Bernt korn eller timotei der. Ingen skjønnte hvorfor han ville ha bryet med denne vesle flekken. Ikke hadde han hest, ikke trengte han de ørene der heller. Men hver sommer sto ”kornet te'n Bernt” så strunkt og tett som ingen steder ellers. - Av gammel vane så jeg også denne grytidlige morgen bortover ”jordet te'n Bernt”, bare et øyekast, tanketomt og tilfeldig som tusen ganger før. Og hva ser jeg . . .? Ute i åkeren reiser seg en tynn liten skikkelse, lys som kledd i tyll. Et øyeblikk ble den stående. Og gled så hen over den frodige vokster mot stakittets sprinkler.

Jeg fulgte dens langsomme svev til den ble borte ved hus-veggen. **Der løste den seg opp.** Jeg så tilbake, og gudbedre: Der sto en til! Et øyeblikk ble også den stående, og gled så av gårde, hen gjennom kornet, lett og luftig - til også den forsvant. Ved husveggen. Atter så jeg tilbake til utgangspunktet; men nå - nå var der ikke flere. - Jeg tok klokken. Den var presis fire. Solen var oppe, selv om ikke skiven hadde nådd over åsen i øst. Jeg ble stående og betrakte scenen. Det var lyst. Luften var klar. Nattetåke fantes ikke. Det var lenge siden det hadde regnet. Jeg vurderte avstanden mellom meg og utgangspunktet; syv-åtte meter .

Skikkelsene var spinkle, noenlunde jevnhøye, ca. en meter og femogseksti eller deromkring. Den første kanskje litt høyere. Artsmessig var de like. Ansikt, fysiognomi - så jeg ikke. Trekkene var på sett

og vis visket ut. Det neste jeg heller ikke så, var klær. Ikke så at de var nakne, mer som svøpt i tyll fra topp til tå. Konturene av hode og kropp var klare, ingen *fading* over i synsbildet som omga dem.

Jeg var klar over at det jeg her hadde sett var to som engang hadde vært levende mennesker, formodentlig knyttet til den lille jordlappen i slit og strev i svunnen tid. Mennesker, glemt av mennesker, både de og deres gjerning...

(kommentar; ikke nødvendigvis- kan godt ha vært 'astralbesøkende' som hadde et energi-messig arbeide ved sitt nærvær der og da, se under i fortsettelsen. Rø-ann.)

Jeg ruslet videre, nådde hjem og la meg. Dagen etter fortalte jeg den øvrige husstand hva jeg hadde sett. Hva de trodde eller mente, vet jeg ikke. Dette tilhørte et område sjelden berørt, aldri diskutert; ikke demonstrativt avvist, bare kvittert med en eller annen likegyldig bemerkning. En holdning som i noen grad dermed kom til å prege også min.

Episoden hadde intet dramatisk ved seg. I sin småkoselige uvirkelighet kunne skikkelsene i sin sky fredsommelighet minne om skognymfene i en av Elsa Beskows illustrerte barnebøker, og episoden neppe vært verd å nevne om den ikke uventet hadde dukket opp igjen.

Det er atter en sommerdag, denne gang på verandaen hos noen nære venner - *tyve år senere*. Utenfor lå sundet speil-blankt. Fortiden hadde fått perspektiv. En ny generasjon, betatt av tidens nye avgud, Farten - jog forbi i passbåter.

Emner var uttømt. Man betraktet i taushet. Halvt bevisst fra sinnets dyp klang ekko fra andre tider, andre normer. Og som man nå satt der, falt det naturlig å nevne et og annet av det som også var blitt del av ens liv; nærmest som kontrast til den virkelighet som raste forbi der utenfor.

"Ja," sier vertinnen, "selv har jeg opplevd denslag bare to ganger. Første gangen var jeg en jentunge på vel ti. Det var en sommer ettermiddag. Jeg var ute på veien og hoppet paradiset med en yngre søster og en venninne. Mens vi hoppet der, ser jeg en gammel kone gå oppover mot huset vårt og inn. Og jeg sier - "*se der kommer ei gammel kjerring!*" De andre ser i samme retning og sier - "nei det gjør det ikke!". Jeg sto jo der og så konen! De måtte da vel se konen som gikk opp hagegangen til oss! Og inn!

Men nei, ingen så eller hadde sett noen kone. Jeg holdt på mitt og sa - "jeg skal gå inn og spørre mor jeg, hvem det er?" Dermed sprang jeg opp og inn. Jeg ble jo noe forbauset over å finne mor i gang med alminnelig husstell i stedet for å sitte og tale med den som var kommet. Og spurte "hvem er det som er inne?" - Mor skjønte ikke hva det var jeg snakket om, der var ingen "inne"! Jeg ga meg ikke - "den gamle konen jeg så gå opp til huset, opp trappen og inn - hvem er det?" Men nær; ingen hadde vært innom, så noen "gammel kone" kunne det heller ikke være tale om. Unger er naivt påståelig, så jeg drev på med mitt til mor spurte - "hvordan så hun ut?" Jeg forklarte nøyaktig åssen hun var kledd og det hele; "*og så bar hun på en liten grønn tine . . .*"

- Da (!) kjente mor henne igjen. Bare heftet en liten merkverdighet ved visitten: Konen jeg hadde sett - var død for lenge siden. I levende live hadde jeg aldri sett henne... .

Beretningen er interessant i seg selv. Men ut over det er episoden så helt i stil med mine egne opplevelser: Samme uventede tilsynekomst uten kontakt med situasjonen; og lenge etter døden...

Episode 24

SKIKKELSENE I VEIEN

Fruen fortsatte: ”Den andre gangen var noen år senere. Det var en stille sommerkveld. Klokken kunne være mellom elleve og halv tolv. Jeg hadde vært ute med annen ungdom og kom nå hjem. Været var stille og klart. Nede i veien så jeg et lyskledd par komme gående oppover mot meg. I farten tok jeg dem for å være Anders og Ingrid. Jeg visste de hadde kjøpt sånne lyse seilerfrakker som var moderne da, og trodde de hadde vært utpå sjøen en tur og nå var på hjemvei. Men da de var på høyde med Hekkehagan skar de inn på stien der, over steingarden, tvers over innveien til Bernt og derfra - uti åkeren! Jeg hadde nå stoppet for å se på dette her og tenkte - ”i all verden, hva kommer Bernt til å si nå! Når de trækker ned åkeren hans!” Men da jeg så nærmere på dem, så så jeg jo at det ikke var Anders og Ingrid, men to helt ukjente. Ikke kunne jeg se ansiktene heller for de var liksom dekket av det samme hvite stoffet, kleddet eller hva det var - og så gled de inn over jordet på skrå, tvers over hele jordet til de nådde stakitten. Der var det som den ene løste seg opp, mens den andre gjorde/snudde helt om og kom imot meg; ganske langsomt i en slags truende tilnærming. Da ble jeg redd og sprang hjem så fort jeg kunne . .

(Under arbeidet her har jeg rekonstruert situasjonen med fru M.)

M. får øye på skikkelsene ca. 150 meter nede i veien. Selv befinner hun seg på noenlunde samme sted som jeg siden gjorde. Stien bakom Hekkehagan var uten tvil den gamle innveien til huset. Hovedveien er utvidet og lagt om flere ganger. Hun så skikkelsene side om side. Jeg så dem hver for seg. Hun så dem mellom elleve og halv tolv om kvelden, jeg så dem kl. 4 om morgenen. Som dato angir hun ”noen tid etter St. Hans” (24.juni). Fruens og min alder sammenholdt, må det ha ligget ni år mellom manifestasjonene. Distansen hun oppdager dem på er ca. 150 meter og stedet hvor de befinner seg et annet enn der jeg får øye på dem. Da den ene ”løser seg opp”, er avstanden redusert til ca. tyve meter. Den andre snur og kommer mot henne.

Det er aften og hun har tiden for seg til å vente på ”Anders og Ingrid” for å veksle noen ord, som man gjør det på landet. De beveget seg meget langsomt. Hele tiden har hun dem i synsfeltet. Ikke et øyeblikk faller det henne inn at dette ikke skulle være Anders og Ingrid; og siden - høyst alminnelige sommergjester. Artsforskjellen går først opp for henne da den ene ”løser seg opp”, mens den andre gjør helt om og kommer mot henne på en måte hun oppfatter som ”truende”. Først da blir hun klar over arten, blir redd og - løper hjem...

Manifestasjonenes lokale utgangspunkt var dermed helt forskjellige. Men i begge tilfeller løste de seg opp på samme måten (for M. i alle fall den ene), ved samme stakittet, den samme husveggen. - Det er i dette tilfelle ingen tvil om at vi har sett de samme skikkelsene. Atferdsmønstrer er i hovedtrekk det samme. Detaljene vitner om operativ frihet hos disse to skikkelser. I begge tilfeller om tilknytning til den vesle eiendommen. Hva er så den stofflige faktor som tillater to forskjellige personer å se de samme skikkelser? Og hva er det som mulig gjør at disse og andre det ene øyeblikk er klart synlige og i neste ”løser seg opp”? ***At to personer uavhengig av hverandre ser de samme manifestasjoner tyder på substans, om aldri så ukjent.*** Den stasjonære oppløsningsprosess på synsbedrag. Der hensiktsfaktoren kommer inn som komponent er det vanskelig å opprettholde begrepet ”blendverk”.

For å få gjengivelsens detaljer angående den gamle konen så korrekt som mulig har jeg forelagt denne manifestasjonen for fru M.s mor, som ennå lever.

- Det er på det rene at den lille frk. M. aldri hadde sett konen. Hun var død lenge før faren kjøpte huset. Selv var M. født i en annen kommune. Heller ikke hadde hun sett noe bilde av konen ettersom det neppe forelå noe, heller ikke fått noen beskrivelse. Hun peker ut konen mens hun er sammen med de to andre. Selv ser hun ikke noe usedvanlig ved henne. Bare har hun aldri sett henne før. - Da lekekameratene avviser henne, avviser det hun står der og ser, blir hun irritert og løper inn. For M. gjelder det identiteten mer enn nærvær. Det siste var hevet over tvil, hva nå enn de andre sa. Konen måtte jo være der hun hadde gått inn! - Identiteten blir bragt på det rene. Nærværet reiser problemer:

Den bevissthet som manifesterer seg der tre barn leker sammen, blir sett av bare det ene. De to andre ser ingenting. Dette til tross for at det i M.s utrop lå en spontan oppfordring til å se det samme som hun står der og ser. Denne forskjell peker i retning av samstemt ”bølgelengde” som forutsetning, men enhver samstemthet igjen på nærvær av *to* komponenter: En aktiv ved selve nærværet og en passiv som oppfatter...

Fem år senere er M. blitt femten år. Ut fra manifestasjonens og alders større viten blir hun klar over skikkelsenes *art* - og redd. Jeg har spurt om hun senere i livet har ”sett” noe?

- Nei.
- Ville hun blitt redd om så hadde vært?
- Ja.

- Er det sammenheng mellom frykten og det faktum at hun gjennom de neste førtifem år aldri har sett mer? I så fall: Hvilket er det som påvirkes? Mottakeligheten? Eller det aktive element hos den som synes å manifestere seg gjennom synsinntryket?

Mellom fru M. og meg er det en forskjell her. Jeg er ikke redd *arten* av disse manifestasjoner. Dels er jeg fra barn av fortrolig med selve eksistensen generelt, dels reagerer jeg svært tregt. Fenomenet er oftest forbi før jeg kommer skikkelig i gang med å ”føle” noe i det hele tatt; unntagelser medgitt.

Episode 25

KVINNESKIKKELSEN I NATTKJOLE

Scenen er siste frikvarter på en aftenscole for gymnasiaster. Den var startet og i mange år ledet av en kvinnelig pedagog. Hun døde noen tid før jeg ble innskrevet. Skolen var glimrene, utstyret enkelt. Bl. a. besto avtreddet, i vår tids utslørte språkbruk ”pissoaret”, for guttene av noen skiferheller og en utløprenne. Og der sto jeg. Hellene var ikke høyere enn at jeg hadde fri utsikt over skolegården, opplyst fra vinduene i den en av bygningene. Gården var tom. Elevene holdt på denne tid av døgnet til ute på gaten. Til venstre for meg førte en skrålem ned til vaktmesterboligen. Distansen dit fem-seks meter.

- Som jeg står der, ser jeg en kvinneskikkelse bøyd over lemnen, som om hun var kommet opp og nettopp nå la den ned. Jeg så dermed en situasjon som antydte at begge deler hadde funnet sted, og antok at det var vaktmesterens mor eller en annen med tilknytning til hans husholdning...

Hun reiste seg. Håret, gråhvitt og løst, falt ned over skuldrene. Antrekket var en gammeldags, musegrå nattkjole, tilsynelatende av flanell. Hun ble stående med ryggen til meg, rettet seg opp et par ganger som hev hun etter pusten, snudde seg og gikk innover mot en liten, indre gårdsplass, antakelig forbeholdt kvinnelige elever en gang i tiden. Den var neppe mer enn femti-seksti kvadratmeter, avgrenset av to bygninger i vinkel. Den tredje siden stengt av et to meter høyt plankegjerd. Bygningene lå kant i kant med ca. tre meter mellom hjørnene og dannet en slags inngang dit.

I denne åpningen stoppet damen, ble stående, rettet seg noen ganger opp som hev hun atter etter pusten. Konturene begynte så å bli uklare på en måte som ble hun ”oppslukt av mørket” innenfor der hun sto og - borte ble hun. Jeg strøk bort for å se etter. Der var ingen dame. Jeg gikk opp steintrappen til en massiv dør, som var eneste utgang. Den var låst og lot ikke til å ha vært i bruk på lange tider. Jeg kikket gjennom nøkkehullet. Innenfor var det køl svart; bygningen syntes ubebodd. Først nå forekom det hele meg for alvor - en smule merkverdig.

- Jeg gikk ut på gaten, fikk tak i en litt eldre klassekamerat, M.L., ba ham bli med inn og fortalte hva jeg hadde sett. Vi ble stående der jeg hadde sett skikkelsen ”løse seg opp” - til skrekken tok ham og han

tok til bens. Frykt hadde ikke streifet meg, men heller ikke jeg ble stående. Frykt smitter.

- Ved hjemkomsten fortalte jeg hva jeg hadde opplevd. Min far så dels på meg, dels fremfor seg - *som om han overveide å avvise det hele som sludder; eller om han skulle gå inn på det jeg fortalte.* Han bestemte seg for det siste. Jeg ble eksaminert på kryss og tvers om distanser, hvor lenge jeg hadde hatt henne i blikkfeltet, hvor lang tid det tok før hun ble ”uklar i kantene”, til hun var helt borte osv. osv.

- ”Jasså; så har hun *villet* vise at det likevel *er* noe etter døden.” (En oppfatning han så godt som hadde avvist ut fra prinsippet om at bare det som ligger innenfor vår erkjennelse har krav på å bli erkjent.)

Neste dag fikk jeg vite at fru R.N. hadde vært overbevist spiritist. Spiritismen hadde på dette tidspunkt fått komikkens skjær over seg etter en noe flau historie et par år før.

Samme formiddag ringte han til skolens bestyrer, offiser og nevø av den avdøde. Resultatet var en anmodning om å tie stille. Skolen var privat og denslags kunne skremme bort. Klar over at det å ”se spøkelser” var den rene invitt til morsomheter, hadde også jeg bedt M.L. om å tie stille; noe han åpenbart gjorde etter som jeg aldri hørte episoden nevnt. Det hadde jeg sikkert om de hadde kjent til den, de andre i klassen.

- Jeg tidde. M.L. tidde. Hjemme tidde de. Og helt sikkert tidde skolebestyreren.

Ikke desto mindre stanser han min far på gaten et par år etter og spør om han husket episoden? Ca. fjorten dager før dette tilfeldige møte hadde en ny elev, en bondegutt i tyveårsalderen, oppsøkt ham på hans kontor: ***Den unge mann hadde opplevd presis det samme som jeg!***

Episoden er uten enhver form for dramatik. Fenomenet inntreffer på en vanlig skolegård i frikvarteret mellom syv og åtte om kvelden i siste halvdel av oktober. Det blir iaktatt i en situasjon der jeg har mine tanker annetsteds, om noen i det hele tatt der jeg sto. Det som dermed har interesse, er analysen -.

Det jeg ser, er en gammel kvinne med utslått hår som er ute og går i nattkjole ved kveldstid. Hun stopper, blir stående -og forsvinner der hun står! Jeg var nyfylte seksten år og slett ikke vant til å se eldre damer i nattkjole med utslått hår, og slett ikke ute i kulda om kvelden. Atferden er så besynderlig at det for en sekstenåring var naturlig å reagere: Hva i all verden var dette for oppførsel! Og hvor ble hun av?

To år etter gjentar fenomenet seg på samme måte, nå for en eldre elev. Opplevelsen må ha gjort inntrykk også på ham, all den stund han går til bestyreren. Denne var nok en elskverdig mann, men også av et noe tilknappet vesen. Man gikk ikke til ham med tøv.

Har så fenomenet noen bakgrunn som manifestasjon? Ja -såfremt det var den avdøde kvinnelige bestyrer vi så: Hun var spiritist og har vel mer enn én gang merket fliret bak ryggen. Inn i ansiktet flirte man henne antagelig bare én gang, den første. Hun skulle ha vært en både myndig og slagferdig dame, vel kjent i både politiske og akademiske kretser.

Var så dette første gang jeg opplevde *non causal phenomena*? Avgjort ikke. Men det var første gang jeg *bevisst* opplevde et av denne art. - Gjorde så fenomenet noe inntrykk på meg? Var jeg siden redd for å gå inn dit? Nei. Damen hadde vært der, var forsvunnet, og det var det. - Dette er imidlertid første gang ”hensiktsfaktoren” trer tydelig frem. Det er også første gang spørsmålet om *substans* dukker opp, all den stund +også en annen ser det samme som jeg; uavhengig og uavvitende av og om meg. Både M.L. og jeg var sluttet på skolen før han begynte der.

- Episode 26

MANNEN I DEN RUTETE DRESSEN

Det er en aften mellom ti og halv elleve om kvelden. Familien var gått til ro i annen etasje. Selv sitter jeg i første, opptatt med en bokanmeldelse. Til venstre er et røkeværelse, til høyre en salong, begge med dørløse åpninger. Fordypet i arbeid ser jeg ut av øyekroken i døråpningen til venstre en svær kar. Jeg stusset, hvordan i all verden var han kommet inn? Jeg antok først at det måtte være en av familiens bekjente som i ly av min uoppmerksomhet var kommet inn via en ulåst dør. Men han sa ikke noe, sto bare der og - fikserte meg. Jeg tok mål av ham; holdning, ansiktsuttrykk. Ingen av delene preget av kontaktskapende velvilje. - Innbruddstyv!? En som attpåtil sto der og overveide bruk av vold! I annet fall hadde han vel forduftet? Det var det siste mannen så ut til å tenke på...

<<bildet her er bare innsatt som ill.

Da han hverken sa noe eller gjorde mine til å komme seg unna, reiste jeg meg og - trakk meg mot vegg. Jeg ville ikke bli presset mot bordkanten i den bataljen det så ut til å trekke opp til. Mannen var halve hodet høyere enn meg og måtte veie noe rundt de hundre kilo mot mine syttiseks. - Nå var jeg ikke bare en hurtig og smidig bokser, jeg kunne også slå mer enn vanlig hardt. Ut over det var jeg fortrolig med de fleste av de tricks og knep som ligger noe på siden av begrepet "noble" i betegnelsen "the noble art of self defence". Men noble eller ikke, de er effektive der regler ikke gjelder. - Beskyttet mot å bli krøllet opp i stuens løsøre, følte jeg meg temmelig trygg. Mannen så ut til å være rundt førti, bomsterk; usedvanlig skrå skuldre. Ut fra bygning kunne han nok slå knusende tungt, men såpass annonsert at slagene neppe gikk inn. - Avstanden mellom oss var knappe tre meter, spenningen til å ta og føle på. Tiden fra jeg fikk øye på ham til jeg reiste meg kan ha vært ca. ett minutt. Dels var jeg for paff, dels ble mannen stående på en måte som fikk meg til å vente at han skulle reagere, slik eller sånn. Det tilkom ham, ikke

meg. Jeg studerte ansiktet; store, ganske pene, litt grove trekk. Tett, hjelmklippet hår; for lengst av mote. Grå, tettvevd, smårutet, ettersittende dress. Også for lengst av mote. Helt ukjent person...

Jeg antar vi ble stående slik i nærmere to minutter. Han med alle tegn på uvilje, jeg med senket hode og lett bøyd overkropp, ferdig til nærkamp på halvdistanse - om han skulle finne på noe. Det jeg ventet, var at han skulle betenke seg og - gå igjen. Han så jo at jeg sto der parat til å gjøre det hett for ham. - Men han gikk ikke. Å tilkalle noen falt meg ikke inn etter som alburom var det jeg i øyeblikket mest hadde bruk for. Mannen var en kraftkar. Sikkert i stand til å gjøre det av med hvem som helst, fikk han først tak, mine egne syttiseks kilo ikke unntatt.

Helt uventet tar han de første skritt - mot meg! Jeg krøket meg sammen, ferdig til å smelle inn en slagserie mot hode-kropp-hode! Ugardert som han var, skulle han få det med begge never om han rørte noe; eller først gikk på meg. Han vek unna - for bordet, og passerte meg på under halvmeteren. Kraftig, svær og tung hvilte han på hver fot, noe som ga ham en egen vuggende gange. Idet han passerte, snudde han hodet vekk i et demonstrativt kast som tegn på intens uvilje. Jeg fulgte ham med øynene, sikker på at han gikk mot salongen, der det utvilsomt var kostbarheter. Men hva ser jeg? Han styrte mot en stor buffet - og gikk inn i den! **Bokstavelig talt rett inn i buffeten og - vekk var han...**

I slike stunder begynner man for alvor å tvile på sine sanser, sin forstand og - reagerer tilsvarende irrasjonelt. Jeg gikk inn døråpningen til salongen for å se om han på en eller annen måte skulle dukke opp - der inne? Der var ingen. Jeg så mot dør-åpningen der han først var kommet til syne. Den var tom. Jeg

undersøkte alle rom. Ikke et menneske i hele første etasje. -Da (!) tilkalte jeg familien og fortalte hva jeg hadde sett.

Først beskrev jeg skikkelsen: Høyde, de svære skrå skuldrene, det hjelmklipte håret, det vuggende ganglaget. Deretter tegnet jeg profilen. Den var karakteristisk og jeg hadde fått et glimt av den før han snudde hodet vekk. Til slutt beskrev jeg stoffet i dressen: Grått, tettvevd med bittesmå ruter.

Det rådte en egen stillhet i stuen. Vertinnen betraktet meg inngående. - "Har du sett ham før?" - Nei. - "Har du sett noe bilde av ham?" - Nei. - Hun hentet frem fotografiet av sin avdøde mann. Det hadde jeg jo sett etter som det sto fremme i salongen. - "Hadde han noen likhet med dette bildet?"

- Jeg så på det.

- Nei.

- "Nei vel.

- At det ikke er noen likhet mellom dette bildet og den skikkelsen du så - er riktig nok. Den skikkelsen du så var min mann, ti år før han døde." (Han var død av en nyresykdom som helt hadde deformert ham.) Bildet som sto fremme var tatt siste sommeren han levde.

-Fruen, barna, fra tenåringer til voksne gjenkjente henholdsvis mann og far; i alle detaljer. Tilmed det karakteristiske gang-laget, og stoffet i dressen . . . Selvsagt ble buffeten undersøkt. Den inneholdt intet ut over det man allerede visste. - I levende live hadde jeg aldri sett ham. Heller ikke noe foto fra perioden før hans utseende ble endret til ugjenkjennelighet.

Det som fremfor noe ga episoden særpreg, var det demonstrative mishag han viste. Både mens han sto og betraktet meg og ved kastet med hodet idet han passerte.

Jeg var på dette tidspunkt nært knyttet til hans ene datter. Vi var begge i den alder da samkvem mellom personer av mot-satt kjønn aksepteres under begrepet "forlovelse", "fast følge"etc. Forbindelsen gikk over styr noen år senere. Om han etter døden faktisk kunne se inn i fremtiden, var hans motvilje forståelig. På dette tidspunkt var den ubegripelig for både meg og den øvrige familie. Holdning, mine, uvilje - kunne det være grunnlag for flere år frem i tiden. Der og da forelå intet som kunne forklare den.

- Jeg er langt fra ukjent med motviljen mot å skulle akseptere det man står aldeles uforstående til. Man blir påtvunget en konflikt fordi man ser uten å fatte og likevel må akseptere fordi man ser. Konflikten står ikke bare her. Den gjør seg gjeldende også overfor det som" ikke føyer seg inn i gjeldende mønster for "virkelighet". -Om disse fenomener noen gang vil finne sin forklaring helt eller delvis, eller i det hele tatt, innenfor rammen av de naturlover som virker "i kraft av seg selv" er tvilsomt. Altfor meget tyder på at det blant elementene er en komponent av hensikt, plan, **bevissthet**. Og den har man tross naturlovenes mange øvrige egenskaper enda ikke tilkjent dem. Jeg sikter her ikke bare til synbare reaksjoner som ovenfor beskrevet, men også til avvikelser fra en teknisk sterk perfeksjon. Videre at detaljer, korrekte som *avvikende*, på ingen måte er sløffet med bare en diffus hovedimpuls som resultat. Den vil jo lett og med rimelighet kunne henføres til en subjektiv illusjonsverden.

I denne manifestasjon var åpenbart innebygget en bevisst viljesakt - fra den annen side av graven.

Personlig tror jeg; ikke vi behøver å se mytiske eller "okkulte" krefter bak disse fenomener; dvs. krefter så dunkle at vi aldri vil komme til komme til å akseptere dem. Jeg bygger her på den oppfatning at de i så fall neppe hadde manifestert seg innenfor rammen av våre sanser;; selv om dette skjer bare leilighetsvis og som det synes - individuelt. Men det er vel mulig at det kan bli nødvendig å utvide grensene for de lover, elementer og krefter vi kjenner i dag.

Et første skritt på veien til forståelse kan være at man **gir opp** å betrakte "ånd", "liv", **bevissthet** - bare som funksjoner av rent materielle prosesser..

Episode 27

”DEN LILLE HVITE MANN”

Også jeg skulle få oppleve en av de manifestasjoner der selv en robust likevekt får slagsside.

-Det er en vinterdag i januar, fremdeles samme sted. Som vanlig hadde jeg lagt meg på sengen på mitt rom for å være unna de gjøremål som følger på en middag og der ens hjelp er uønsket. Noe den gjerne er med flere kvinner i huset. Jeg lå og ventet på å bli kalt ned til kaffebordet, vanligvis servert en halv time etter middagen.

Med ett ser jeg en skikkelse like ved hodegjerdet, en ung mann som står og stirrer intenst på meg. Liten, neppe over enfemogseksti. Smale skuldre. Svart, hjelmklippet hår. Kraftige øyebryn. Blekt ansikt. En fintformet liten oppstopper. Flat, firkantet hake. Alder ca. femogtyve. Usedvanlig store pupiller, noe som ga øynene inntrykk av å være helt svarte. Antrekk - en legekittel!? - Enda ser jeg ham for meg når jeg vil. Han fikserte meg med det mest intenst stirrende blikk jeg har sett i noe ansikt...

Jeg ble liggende og se på ham en stund. Til slutt spurte jeg: ”Er det deg Oscar?” Mannen hadde ikke den ringeste likhet med min bror. Han var mer enn hodet høyere, ikke lege og hadde heller ingen annen likhet med skikkelsen som sto der...

I slike situasjoner oppstår det lett en spaltning mellom synsinntrykk og reaksjon. Utenom familien var min bror den eneste som kunne tenkes å slippe inn uten å banke på.

Mannen svarte ikke. Jeg ble liggende og studere ham, ventet på at han skulle forklare sitt nærvær; han så jo jeg var våken... Etter hvert antok jeg det var en tilkalt lege som ville ha meg til å gjøre noe, ett eller annet; sånn så han ut. Fruen i huset hadde et noe anstrengt hjerte. Et legebesøk var derfor ingen urimelighet. At han sto i legekittel - vel, vel.

Av natur foretrekker jeg å vente på en avklaring fremfor å påskynde den. Meg kunne visitten ikke gjelde. Jeg følte meg over all måte frisk og opplagt. Dem hjemme kunne det heller ikke være. Det ville vært meddelt på annen måte. Og etter som samtlige i huset var friske for bare noen minutter siden, kunne det ikke være noen overhengende fare der heller...

Han ble stående like taus. Omsider spurte jeg - ”hva er det?” Mannens ansikt begynte å arbeide som om han ville si meg noe. Bare kom det ikke en lyd. Jeg merket meg at kjevvene forble lukket; bare leppene og ansiktsmuskulene beveget seg; og så øynene! Øynene røpet en så intens kontakt-trang at jeg reiste meg i sittende stilling for å vise at jeg var rede! Våre respektive ansikter var neppe tredve centimeter fra hverandre. Sengen var smal og han sto kloss inntil. Hverken var eller kunne jeg være i tvil om at ”her står en lege!” En med ærend til deg! Men hvorfor *sier* han ikke noe? Han ser jo jeg er våken og parat! Til slutt spurte jeg - enda under full kontroll og i den tro at det var ett eller annet på ferde i huset - ”hvem er De?” Ansiktet fortrakk seg i en blanding av smerte og bekymring på grensen til fortvilelse. Da, og først da, falt det meg inn at skikkelsen syntes å lyse litt mer enn normalt i det svake skjæret fra gatelyset på den andre siden av hagen. Ikke påfallende; bare litt, om kittelen var aldri så hvit. Konturene var skarpe, ansiktet like distinkt som alt annet ved mannen. Ikke noen ”lysende søyle”, noe jeg ”syns” jeg så; intet utvirket eller uklart i det hele tatt: Her, inntil min seng sto - med hendene på ryggen - en mannsskikkelse i legekittel! En som åpenbart ville si meg noe han ikke fikk sagt. Anstrengelsene minnet om dem man ser hos en sterkt stam eller helt stum. De var så intense, motsetningen mellom dem og tausheten så påfallende - at jeg ble redd; ukontrollert og ukontrollerbart skrekkslagen! Hårene på mitt strikrøllete hode kjentes som de sto rett opp, noe de formodentlig også gjorde om sånt er mulig. Det brøl jeg satte i ble hentet fra skrekkenes innerste avkroker: **”Hvem! - er!! - De!! !”**

Jeg vet at jeg trakk meg mot veggen for nå å være - lengst mulig unna! - Han gjorde en siste, fortvilet kraftanstrengelse for å få sagt noe - uten at det lyktes. Langsamt ble konturene uklare. Til slutt sto det bare en lyssøyle der han hadde stått, en slags minnelse om at han fremdeles ”var der”. Bare ikke lenger som identifiserbart individ. Så ble etter hvert også dette etterslett -borte...

Jeg var våt av svette. Omsider samlet jeg meg til å slå på lyset, og så på klokken. Den var fem på seks, nittende januar.

- Jeg ventet ikke til noe kaffebord var meldt før jeg var ute av rommet og nede hos de andre. Der

fortalte jeg hva jeg hadde sett, umiddelbart og rett på sak...

Fruen betraktet meg inngående. Taust og lenge.

”Det var merkelig. - Da min mann kjøpte villaen her, spurte han den gamle damen han kjøpte av om noen var død her i huset? (Vanlig ved huskjøp så sent som i min barndom.) Her i huset var bare en død; en ung medisiner. Han hadde bodd til leie og var død av tæring en gang i siste halvdel av åttiårene (1885>), og det var jo da svært lenge siden.” (Ca. tredivet år fra dødsfall til huskjøp.)

Etter denne opplysning trakk jeg den slutning at det likevel måtte ha hendt noe hjemme, og tok riks. Der var alt i orden. Min mor var utenlands, men heller ikke derfra kom bud om noe usedvanlig. Alt lot til å være så betryggende som det kunne være. Ikke hadde det hendt noe. Ikke hendte det noe heller. Tiden gikk og episoden gled umerkelig inn i galleriet av så mange andre uforklarlige hendelser; og endte til slutt som objekt for en og annen -spøk...

På dagen, timen, tilmed minuttet to år senere - kom slaget! Hvori det besto er jeg avskåret fra å gjengi; også likegyldig i denne sammenheng. Men det utviklet seg til en affære hvis dramatisk og tragedie mer enn rettferdiggjorde både tilsynekomst, skikkelsens bekymring og synbare smerte! Når det ene såvel som det andre overhodet var mulig. Alt nettopp i egenskap av *lege*. Det kostet liv, og holdt på å koste to til. - Hadde jeg forstått, kunnet gjette meg til hva ”den lille hvite mann” åpenbart ville advare mot - kunne det vært unngått...

Verd å merke seg: Jeg hadde ingen anelse om eller tanke på hvorvidt noen var død i huset; allerminst en medisiner. Omtalt hadde det selvsagt aldri vært. Dødsfallet lå på dette tidspunkt ca. 40 år tilbake i tiden.

Det er en ung mann i legekittel jeg ser og mindre enn to minutter etter fenomenets opphør beskriver: Hendene på ryggen, en tanke foroverbøyd som vil han gi meg en beskjed, formidle et eller annet til meg som ligger der. Uttrykk, holdning har markert adresse til meg som individ. - Den spinkle skikkelsen, de smale skuldrene, det trange brystet - svarer til en person der viljen har vært større enn de fysiske forutsetninger. Det samme kan sies om ansiktsuttrykk og anstrengelser; femti år etter den fysiske død. Ånden, bevisstheten var villig; bare var der intet ”kjød”.

-Hvis her er identitet, så var denne unge mann død ca. tyve år før jeg ble født. Likevel ser jeg en skikkelse slik den både kan ha sett ut og antagelig *har* sett ut, og det av en person jeg aldri har sett. Uten likhetspunkter med noen jeg kjente eller hadde kjent. Ett eller annet må altså fortsatt eksistere ut over legemet og dets funksjoner. Attpåtil må dette ”noe” kunne foranledige sanseinntrykk, ut over den stofflige faktor som er gått i oppløsning. Ikke bare det: Men med frihet og evne til et pregnant minespill i klare, markert kjennelige ansiktstrekk og uttrykk.

Hva er det så jeg ser? Hans ”avtrykk” i eteren mens han levde? Her foreligger en mulighet. Bare man visste hva denne ”eter” og dette ”avtrykk” var for noe? Men hva da med skikkelsens helt frie reaksjonsmønster? Det var dette som fikk meg til å handle. I annet fall hadde jeg bare passivt avventet, som jeg hadde gjort det før og skulle komme til å gjøre det senere.

Det er ingen vag, utflytende skikkelse. Det er en ung mann jeg ser og beskriver: Hår, øyebryn, hake, den fintformete lille nesen, legekittel. Han står kloss inntil sengen og fikserer meg. Da jeg setter meg opp, er avstanden bare noen centimeter. Ingen endring i synsinntrykk eller - min formodning. Minespillet like tydelig som hos enhver annen. Først da jeg ikke *hører* -begynner jeg å ane, for til slutt å bli klar over skikkelsens karakter. Det er min hjelpeløshet i oppfattelsen som for alvor gjør meg redd. *Skikkelsen skremte meg ikke*. Nepe arten heller. Skulle det vært tilfelle ville jeg antakelig vært nervevrak for lenge siden. I min vurdering av situasjoner var jeg svært **så** fysisk orientert. Og en spedbygget liten skikkelse? Som slett ikke så ut til å ville ”kaste seg over meg”? Innebar ikke i seg selv noe umiddelbart skremmende.

Tiden det hele sto på? En tidsangivelse på to til tre minutter tør være meget nøktern. Først ble jeg liggende og betrakte ham. Nærværet som sådant satte ikke fart i meg. Jeg har aldri reagert spontant uten tvingende grunn, og noen slik forelå ikke. Endelig hans forsøk på å si noe! Og mine fåfengte forsøk på å oppfatte, klargjøre situasjonen i det hele tatt. Og til slutt det faktum at jeg etterpå var gjennomvåt av svette.

Opplevelsen av hans anstrengelser er så intens at jeg sporenstreks går ned til husets frue og forteller hva jeg har sett, klar over at dette ”kunne bli den ene gang for meget”. Hun var nepe gladere for ”spøkelses” - eller folk som så dem - hun, enn andre. *Med mindre den handling jeg to år etter, rent*

intuitivt, tok tiden for, hadde stemt på dato, time, minutt og ført til tragedie - ville jeg ikke sett noen forbindelse.

To år er lang tid. Hvis denne tidsmessige detalj har noen sammenheng med manifestasjonen, så var den vel beregnet. At jeg for annen gang tok tiden, skjedde på et øyeblikks innskyttelse; attpåtil markert ved en bemerkning som sto i skjærende kontrast til det som viste seg å bli.

- Var også denne impulsive innskyttelse tilsiktet? Også den med ukjent opphav? At min handling skulle få et så tragisk resultat var den gang umulig å forutse.

-Hvis identiteten er tilfredsstillende sannsynliggjort, melder enkelte spørsmål seg:

Hvilken interesse kunne denne unge mann, gravlagt i ca. 50 år, ha av å advare meg som ikke engang var født da han døde?

-Var mitt værelse hans dødsværelse? Som dermed representerte en stedlig tilknytning til hans tidligere liv? Det er en faktor man ikke skal se bort fra ved disse fenomener. -For meg ser det ut som om disse skikkelser både manifesterer seg og reagerer *hensiktsbestemt*. Den handling det her er tale om, hadde engasjement av lege over lang tid som følge. - Var det så noen likhet mellom denne legen og skikkelsen jeg så? Overhodet ikke. Den behandlende lege var en mann på ca. seksti, kraftig og nærmere hodet høyere.

Det besynderlige ved så mange av disse fenomener er at de har den typiske advarelses kjennetegn. Forebygge gjør de likevel sjelden. I alle fall i mitt liv. Jeg vil ikke kategorisk si at jeg aldri har hatt nytte av dem. Andre har i alle fall hatt det. Rett forstått, kunne de selvsagt vært til hjelp for også meg. Det er bare så ofte nettopp der det svikter.

-Om så et gjennombrudd på vårt nåværende utviklingstrinn ville være til noen umiddelbar velsignelse? Har *vi* de forutsetninger som skal til for å gjøre det fruktbart? Nå eller i overskuelig fremtid? Alle vitenskapelige ”gjennombrudd” synes å ha som forutsetning et generelt nivå på en rekke felter; et som setter i stand til å nyttiggjøre seg, tåle, leve med dem. Dit kan det for disse fenomeners vedkommende enda være langt. Om vi ikke til daglig sanser de krefter disse manifestasjoner vitner om, er dette på ingen måte det samme som at de ikke er til stede for alle. Også i dag. For alt vi vet - også til enhver tid; latent eller i virksomhet. Og vi dermed omgitt av fenomener, andre livs-former, bevisste viljer - bare hinsides vårt elementære utstyr.

I hvor høy grad er så disse fenomener underlagt og uttrykk for bevissthet? Vilje? Her et lite tilbakeblikk:

Fru R.N. viser seg i et antrekk, i en situasjon, på en års- og døgntid som umiddelbart oppfordrer til å gå manifestasjonen nærmere etter i sømmene. Hun er spiritist og har som sådan et innlysende *motiv*, alt forutsatt at der er identitet.

Fru E.N. viser seg etter en uventet død, men på en måte som sparer meg for sjokk. Hensikten er uklar, manifestasjonen distinkt.

Direktør G. gir sitt umiskjennelige mishag til kjenne. Først ved en fiendtlig holdning, dernest ved et demonstrativt kast med hodet idet han passerer meg. Han viser seg ikke i den helsemessig oppløste forfatning før sin død, men i en fra et tidspunkt da den i seg selv var nok til å inngi respekt. Han hadde i sine yngre dager vært bryter. Enda et moment: På det tidspunkt hans utseende var identisk med den skikkelsen jeg så, var hans datter enda så ung at et forhold ville ført til nøyaktig den misbilligelse han her la for dagen. I en alder av femogtyve var forutsetningene andre. *Disse ville likevel ha vært de samme om han i sin nåværende eksistensdimensjon kunne se inn i fremtiden.*

Den ”lille hvite mann” presser seg til det ytterste for å meddele noe. Ikke bare det; han viser seg i det yrkesantrekk som ville vært hans om han hadde fått leve: Legens! Og som i seg selv peker mot - den kommende tragedie...

Vi er så vant til at når en person er død, så er dette menneske definitivt borte i og med at stofflig aktivitet er opphørt. Det stoff vi umiddelbart har kontakt med, den aktivitet vi spontant kan påpeke. Intet mer er tilbake for kontakt på noe plan. Bare minner .

De opplevelser jeg og utallige andre har hatt - tyder på noe ganske annet enn den ”totale utslettelse”. Det gjelder både de manifestasjoner jeg har gjengitt og flere til i det som kommer. Fortsatt eksistens, vilje, hensikt? - Meg faller det vanskelig å se bort fra noen av delene...

Episode 28

MANNEN MED GRENSETVISTEN

Det gjelder en mann jeg såvidt kjente. Visst om ham hadde jeg i mange år. Men bortsett fra et par ord på landeveien og et kort vitneprov var det all den kontakt vi hadde hatt. Med hans familie ikke såpass engang.

En dag døde herr X. Som skikken på landet er, fulgte også jeg i begravelsen. Men hadde jeg ikke stått ham nær mens han levde, så tenkte jeg enda mindre på ham etter hans bortgang.

Noen måneder etter begravelsen dukker han uventet opp i min stue. Det er en sollys sensommerdag, 4. sept. Jeg hadde vært ute og ser ham idet jeg kommer inn. Et par dager før hadde jeg hatt en intens *fornemmelse* av hans nærvær. Den var så sterk at jeg gjorde en anførsel. Bortsett fra navnet gjengir jeg den ordrett. (Hans dødsår og dag - 7/6-66.)

"1/9-1966. Underlig. Klokken er 12.45 om dagen og jeg har så sterkt på følelsen at X. er her i stuen og vil meddele meg noe. Jeg får bare ikke noe bilde av *hva* det er han vil. Det er liksom ikke *meg* det gjelder. Mer kan jeg ikke si. Underlig fordi jeg jo aldri har stått ham *så* nær at det av den grunn var noen grunn til å meddele seg til meg nå etter døden og så lang tid etter. Men han er meg så nær at hans "nærvær" faktisk trekker konsentrasjonen bort fra det jeg holder på med og vanskeliggjør det. Det er likesom kraften tappes av meg uten grunn, det jeg kan se. Jeg kan bare merke at det har med X. å gjøre. *Se* ham kan jeg ikke. *Men jeg kan merke hans nærvær noe likt det man kan i et stummende mørkt rom hvor man merker at noen er til stede uten at man kan se eller for den saks skyld høre vedkommende.* Jeg undres på om jeg skal gå opp til familien og meddele dem det. Jeg kvier meg imidlertid for det også. Det er jo ikke noe "eksakt" ærend jeg kommer i. Jeg får vente og se hva som skjer - og *om* noe skjer i det hele tatt som kan gi denne "opplevelsen" mening og retning."

Anførselen er ført i pennen mens fenomenet sto på og viser flere ting:

Min skeptisk-kritiske holdning til disse fenomener.

At jeg umiddelbart undret meg over hans "nærvær".

At jeg var klar over at det ikke var meg det gjaldt.

Og til slutt den uanfektethet jeg opplever og omfatter disse fenomener med.

Hvorfor så et omfattende notat ved denne anledning men ikke ved det som senere inntraff?

Opplevelsen var av en helt annen *art* enn de sansbart enkle: Jeg hadde *sett* og jeg hadde *hørt*. Hva jeg ikke hadde opplevd, var en "fornemmelseskontakt" uten noen av delene. Attpåtil så sterk at jeg identifiserer den "nærværende" men samtidig skiller *ærend* klart ut fra det som "angår meg". I oss må dermed være innbygget en bevissthetsmessig mottakelighet hinsides sansenes snevre funksjonsområde. Når jeg bruker pronomenet "oss" i stedet for "meg", så er det fordi denne mottakelighet langtfra er noe spesielt for meg. Dette ikke-synlige "nærvær" var noe nytt. Jeg tok tiden -en halv time; så "var" han der ikke mer og jeg fortsatte med mitt. -Selvsagt gikk jeg ikke opp til familien. Hva skulle jeg si? Jeg hadde mer enn nok av andre og mer ubehagelig engasjerende problemer for høyst egen regning. Pinefulle nok til at de i seg selv burde utelukket ytterligere byrder. I særdeleshet når de ikke hadde det ringeste med meg og mitt å gjøre.

Etter anførselen tenkte jeg ikke mer på saken. Min situasjon på andre kanter tvang meg til å skyve unna alt som forstyrret. -

Tre dager etter kommer jeg inn utenfra; og *ser* herr X. Han står på den andre siden av skrivebordet. Tidspunktet - fem på fem, ettermiddag. - Jeg merket meg det jeg så og det jeg -ikke så. Her var et nytt trekk. Det jeg så, var skikkelsens hode, ansikt, skuldre og ca. en halv meter nedover kroppen. I motsetning til alle foregående manifestasjoner var "substansen" som lysegrå alabast, med sjatteringer. Konturer og fysiognomi var klare. Hverken var eller kunne det være tvil om *hvem* jeg hadde foran meg. - *Hva jeg ikke så, var - resten av skikkelsen.* Den fortapte seg i et sløraktig materiale for så helt å forsvinne. Det jeg så måtte dermed sies å "sveve". Ved øyemål svarte høyden til X.s i levende live, ca. 1.85.

Jeg satte meg og betraktet ham en stund. Bevegelse eller minespill kunne jeg ikke se. Blikket var

uttrykksløst, bare med retning uten å betrakte...

Da det ikke skjedde noe innen rimelig tid, satte jeg meg til med mitt. Han kom nå vel til å - forsvinne igjen? Enhver forstyrrelse, art uansett, var inderlig uvelkommen. Denne gang hadde jeg på langt nær samme fornemmelsen av at konsentrasjon, krefter, oppmerksomhet ble suget ut. - Jeg tittet opp noen ganger. Om jeg ikke ble distraheret til uvirksomhet, koster det å konsentrere seg når det på knappe to meters avstand står en skikkelse og ser på en. Lettere blir det ikke når man vet at denne skikkelsen er av en annen art enn dem man til daglig har rundt seg. Samtidig er jeg klar over at manifestasjonen har en hensikt, forstår bare ikke hva den gjelder? - Jeg følte meg noe distraheret.

Dette riss er ikke uttrykk for noen flabbet bråkkekhet. Det er beskrivelsen av e situasjon slik den forelå. Hindre eller påvirke kunne jeg ikke. Skikkelsen sto der den sto.

Jeg var klar over at den ville meg noe; men også at *jeg (!)*-var avskåret fra kontakt. Reagere så man *hørte* gjorde disse skikkelsene jo aldri. Ikke de jeg har hatt foran meg. Dermed var det ikke annet å gjøre enn en gang imellom å se opp; hvilket jeg gjorde.

Denne påtvungne enveis-kontakt uten mulighet for gjensidig er vel den enkeltfaktor som virker ubehageligst...

Tre dager etter var han der igjen. Samme måten. Samme mangel på minespill og ansiktsuttrykk. Også jeg forholdt meg som forrige gang. Konstaterte; fortsatte med mitt og så opp en gang imellom. - Med ett kom det liv over ansiktet. øynene, leppene, munnen; ikke så meget for å få sagt noe, mer som om han kjempet med gråten. (Sikkert usedvanlig. I levende live var X. en mann det lyste beherskethet av.) Også her var kjevne lukket. - Ute skinte solen, inne var det lyst...

Jeg gjorde meg all møye for å oppfatte hva det gjaldt, lytte med ører og sinn; uten resultat. - Omsider smeltet skikkelsen vekk. Atter hadde det vart en halv time. - Notat eller anførsel gjorde jeg ikke. Fenomenet var kjent, ingen særtrekk; om man da så bort fra at skikkelsen "svevet", mens andre hadde vært til forveksling jordbundne. -

Også her forelå det som har vært karakteristisk for i alle fall min opplevelse av disse fenomener: Mer opptatt av *hva* han ville enn av fenomenets *art*. Men all den stund jeg ikke skjønnte foranledningen, så foretok jeg meg heller ingen ting...

Atter gikk det to dager. Den tredje var herr X. der igjen. Nesten på samme tid, men denne gang straks med synbare anstrengelser, og nå for å få sagt meg noe; som jeg ikke oppfattet. Dette gjentok seg hver tredje dag til 9. oktober. Da, og først da - fant jeg at "nå får jeg ta kontakt med familien...!"

Det var ikke meget jeg nødigere ville. Uten basis i tidligere kontakt å komme der, rive opp sår som vel hadde fått i alle fall resignasjonens skorpe; kanskje skremme? Folk er jo avgjort ikke vant til sånt. På den annen side: Besøk hver tredje dag...? For ikke å nevne de synbare anstrengelser. Ett eller annet måtte det jo være som lå bak en slik vedholdenhet! All den stund det vanskelig kunne være meg, så måtte det jo være familien det gjaldt. Men hva? Jeg hadde ingen anelse om dens problemer; eller om den hadde noen i det hele tatt. All min viten var begrenset til bygdens generelle vurdering: Stillferdig fornuftige mennesker som ikke rotet seg opp i noe. - Ulysten var deretter. Og likevel; alle faktorer tatt i betraktning? Ikke så at jeg ikke tålte besøk og nærvær lenger. Menneskelig tilpasning er elastisk. Det var hans synbare bekymring, nærmest fortvilelse, som til slutt drev meg av gårde; og jeg gikk. Ille til mote. Jeg hører avgjort ikke til dem som drives av trang til private besøk med "sensasjoner", ***allerminst til nærmest ukjente om hvem man ikke vet hvordan de vil ta det.***

Jeg ba om å få tale med en av døtrene, meddelte at skikkelsen, klart gjenkjent som hennes far, åpenbart hadde noe på hjerte. Hva, kunne jeg ikke oppfatte. Men når besøkene gjentok seg hver tredje dag, "nå i mer enn en måned - så tør jeg ikke la være å oppsøke Dem". Var de oppe i noe som kunne forklare hans åpenbare bekymring? - Selvsagt fikk hun sjokk. Men etter den første forskrekkelsen hadde hun selvdisciplin nok til å ta det fornuftig. I øyeblikket visste hun ingen ting. - Jeg tok avskjed; like klok og enda - flatere. -Hos meg viste herr X. seg ikke mer. Opphøret kunne bare forstås derhen at "nå hadde jeg gjort mitt". På den annen side kunne jeg heller ikke helt la være å undre meg over at en så åpenbar bekymring, på grensen til fortvilelse, ikke skulle ha ett eller annet grunnlag? Ett eller annet som før eller siden kom for dagen?

- Etter hvert gled saken ut av tankene. Jeg hadde mitt å stri med. Månedene gikk. Noen forklaring fikk

jeg ikke. Ytterligere kontakt med familien hadde jeg ikke. -Et halvt år senere fikk jeg besøk av begge X.s døtre. Og nå kom forklaringen: Det gjaldt en for familien meget viktig eiendomsgrense! I årevis hadde X. lett i utmark etter merker og på kontorer etter dokumenter. Intet forelå. Før sin død hadde han forlangt offentlig grensegang. Den var avholdt og grensene satt; om ikke på måfå så etter ”beste skjønn”. Resultatet var verre enn bare ”såsomså”. Selv døde X. uten å ha fått klarhet i forholdet. Familien førte saken videre. Etter flere feilslag nærmet slutten seg for siste frist; førtiåtte timer. -Familiens jurist var ikke bare en fremragende skrankeadvokat, men også meget samvittighetsfull. Uten nye momenter hadde gjenopptakelsen ingen hensikt. Appellene var uttømt. Nye holdepunkter fantes ikke. Alt var gjennomtresket. For familien gjaldt det betydelige verdier, ikke minst etter X.s død. Det var på dette tidspunkt søstrene oppsøkte meg.

Hva hverken de, jeg, eller noen annen visste: Jeg var den siste gjenlevende som kunne *påvise* grensen. - Femogtredve år tidligere hadde jeg fått tillatelse til å drive jakt på naboeiendommen, som nå hadde skiftet eier. Den forrige hadde vist meg grenser og merker for at jeg ikke skulle komme inn på områder der jakt var uønsket. I mer enn tyve år hadde jeg respektert disse grensene, satt i 1810. Dermed før loven om skylddeling ble vedtatt; siden prisgitt overlevering. Merker var nedmosset, bolter rustet vekk til uanselighet. Og jeg - den siste som med støtte i disse uavviselige rester kunne påvise grensen. -To år senere inngikk den nye eier av naboeiendommen et av familien akseptert forlik.

Liknende beretninger har man i tusenvis. I seg selv og som ”sensasjon” har fenomenet dermed liten eller ingen interesse. Desto mer analysen:

Manifestasjonen er ikke noen engangs foreteelse. Den gjentar seg hver tredje dag fra 4. sept. til 9. okt. Hensiktsfaktoren er dermed nokså uavviselig. Sannsynligheten for subjektiv illusjon tilsvarende redusert. Skulle det enda være tvil, må den på det nærmeste være bortfalt i og med det spontane opphør etter mitt besøk hos familien.

Ved gjentakelsen, men særlig ved den synbare bekymring, blir jeg presset til å ta kontakt med en familie jeg knapt kjenner. Enhver adresse til mine personlige anliggender var utelukket. Manifestasjonene representerer en ytterst uvelkommen forstyrrelse i en situasjon der mine egne praktiske problemer la beslag på hele min oppmerksomhet.

Mens X. lever er han åpenbart uvitende om at jeg kjenner grensen han har lett etter i *femten* år! Han har i denne tid hatt rikelig anledning til å spørre meg. Dette så meget mer som jeg allerede hadde vært hans vitne i en annen sak. **Først etter sin død synes han å vite at jeg kjenner den korrekte grensen.** Hadde han i levende live hatt fjerneste anelse, ville han ha spurt og fått beskjed. - Det går et halvt år før jeg får kjennskap til hva som må ha vært foranledningen. *Sannsynligheten for at det var problemet med grensen forsterkes ved at aldri noe annet er dukket opp som kan forklare hans tilsynekomst.*

Besøkene skjedde *ikke* på nøyaktig samme klokkeslett. Tidspunktene varierte, men alltid innenfor samme kvarter: Fem på fem, ti over fem, et par minutter på eller over.

Totalbildet reiser et nokså nærliggende spørsmål: Hvorfor manifesterte ikke X. seg overfor sin egen familie? Om ikke ved annet, så ved en impuls til å søke meg? Før den så likevel gjorde det - et halvt år senere. Riktignok heller ikke da med spørsmål om *jeg* kjente grensen, men - om en navngitt adresse som kanskje kunne kjenne den...?

I hvor høy grad var jeg så ”disponert” for det fenomen som utspant seg over disse fem ukene? Av natur er jeg neppe ”disponert” for disse fenomener i det hele tatt: Et stakk konservativt forestillingsliv, skeptisk til alt som ikke har fått tradisjons patina; passivt analytisk i motsetning til aktivt konstruktiv. Allermest var jeg det i den tid det her er tale om. Ikke engang såpass interessert at jeg satte meg til å stirre ”i påvente av”. Oppsatt på bare én ting: Få fred! - Hvert besøk var en fornyet oppfordring til noe som bød meg inderlig imot. Bare i ett tilfelle kom jeg til å se hvordan skikkelsen ”dannet seg”. Det foregikk over noen sekunder og var enten en *konsentrasjon* av et nærværende element eller en *belysning* av noe som allerede var til stede. Usiktbart før, synlig etter at den var der. **Alltid på samme sted, rett i front av meg ved skrivebordet. I samtlige tilfeller ellers har manifestasjonen vært ferdigdannet før den tiltrakk seg oppmerksomhet.**

Som nevnt tror jeg ikke at disse fenomener er mer ”okkulte” enn så meget annet man i årtuseners løp har stått uforstående til. Bare har trangen i senere tider gått i retning av spesialisering, dermed også begrensning i tilknytning til denne - mer enn til frigjøring inn i den uendelighet vi tross alt er utgått fra; og vel atter vender tilbake til. -En kjensgjerning det kan være nyttig å gjøre seg klar: Ennå erkjenner mennesket sin bevissthet bare gjennom fornemmelse, fortrinnsvis fysisk, fatteevne, planmessig gjerning. Tanken selv, bevisstheten selv? Er begge ukjent.

Eksisterer det faktisk et ikke-stofflig element som bevisstheten er utgått fra - og dermed har artslikhet med - skulle det ikke være noe i veien for at denne bevissthet kan eksistere ut over døden. På annen måte lar disse fenomener seg vanskelig forklare. Felles for dem er at de alle var knyttet til mennesker som hadde levet men nå var døde; klare i konturer og sansbarhet, uventet i manifestasjon. Ikke i noe tilfelle var det jeg som ”mante”, suggererte; ikke engang forventet jeg noen verdens ting. For meg synes samtlige skikkelser å ha vært av en eller annen *fysisk* beskaftenhet. Begrepet utvidet til samtlige områder som har eller kan ha med ”fysikk” å gjøre; nå eller fremtidig. Så langt man av de samlede detaljer kan danne seg en mening, var alle manifestasjoner resultat av et initiativ utenfra. Et eller annet sansbart ble alltid formidlet; inntrykket dermed greit nok. Men det formidlende element, det som bringer fenomenene innenfor sanseområdet, hva var det? Hva *er* det? Hva består det av? - Det går ikke an å feie disse fenomener av med et ”det er noe som foregår inne i Deres hode min herre/dame -og bare der!” Jeg skal villig medgi at mennesket er et vidunderlig vesen! Selv om arten vel stundom tillegger seg selv litt mer av denne ”vidunderlighet” enn det strengt tatt er hjemmel for?

Bortsett fra X. fremsto de øvrige skikkelsene i gedigen helfigur; tilsynelatende stofflig. Til gjengjeld oppveide han denne mangel ved å komme igjen og igjen. -I to tilfeller var jeg skikkelsene så nær at jeg kunne ha tatt i dem ved å rekke hånden ut. I episoden med direktør G. lot jeg det være for ikke å starte en batalje i utrengsmål, med ødelagte møbler som resultat. I tilfellet med ”den lille hvite mann” var det ingen foranledning før jeg ble klar over *arten*. Og da -turde jeg ikke. Ble jeg spurt om jeg i dag hadde vært villig til å ta borti slik en skikkelse, ville svaret vært ”nei”! Jeg har sett dem. Jeg er fortrolig med eksistensen av dem. Deres tilstandsform er ukjent, dermed også følgene av berøring eller forsøk på berøring. De sjanser jeg har tatt, og det har vært noen, har alle vært kalkulert med maksimum av risikofaktorer. Har vektskålen en og annen gang vippet under femti-femti, og det har hendt - så har risikoen i alle fall vært kjent og akseptert. Men å gå med f. eks. en lammet arm livet igjennom, for bare å nevne én mulighet? For noe som i seg selv er av underordnet betydning? Nei.

Det jeg har iaktatt ser for meg ut som konsentrasjon av noe vi ikke kjenner. Og skulle det være bare subjektivt blendverk, hvorfor har jeg da aldri greid å suggerere frem så meget som en antydning til et resultat? Fenomenene har jo nokså nærliggende oppfordret til forsøk. Ingen ting er kommet ut av det. - Fire av disse fem manifestasjoner synes å ha vært ledet av poengtert hensikt, tre av dem med klar adresse til meg og mine individuelle forhold. **Samtlige episoder synes å vitne om at det etter døden er en eksistens, et liv med fortsatt bevissthet; uavhengig av det fysiske legeme og: At denne bevissthet kan manifestere seg på hensiktspreget måte.**

Uvilkårlig melder spørsmålet seg: *Hvorfor opplever ikke alle mennesker disse fenomener?* Det er like umulig å besvare, som hvorfor enkelte opplever dem; noen en enkelt gang, andre såpass ofte at de ”tar dem som de kommer” uten synderlig fundering over art og opphav. Noen muligheter kan gi en pekepinn:

De fleste blir mer eller mindre vettskremt. Er disse manifestasjoner ledet av bevissthet, er det rimelig å anta at denne unnlater tilkjennegivelser der det foreligger risiko for skade.

Den neste: Vi ville bli mentalt sprenget. Dette kan være årsaken til at heller ikke de av oss som er mer eller mindre fortrolig med slike er prisgitt dem hver dag.

Og sist men ikke minst: Det finnes mange flere som har opplevd dem enn de man kjenner som ”synske”. På landsbasis går det vel opp i titusener, selv om de fleste tier med dem. Status som helt ”aktverdige” har disse fenomener nemlig enda ikke fått. Og med vår mangel på forutsetninger er det ingen grunn til å bebreide folk en viss varsomhet i omtalen av egne opplevelser. Den allmenne avhengighet av, og begrenset til, det som er akseptert, tilvant og forståelig, er et uhyre sterkt sosial bindeledd. Presenteres

noe utenfor eller i strid med dette, får kontakten lett en liten brist. Støter man ikke på frykt, møter man ofte mistenksomhet; såfremt man ikke kan trylle frem fenomen på fenomen og likesom redusere det hele til - sirkus. Det er underholdende, det kjenner man, og den kontrollerbare gjentakelse forplikter ikke til mer inngående befatning med bakenforliggende problemer og konsekvenser. Dem ber man seg fri for...

Før jeg avslutter denne gruppen må jeg atter understreke:

Ved egne anstrengelser har jeg aldri kunnet etablere kontakt med disse fenomener. Alle er inntruffet overraskende. Ingen har hatt kontakt med hva jeg i øyeblikket tenkte på eller var beskjeftiget med. Heller ikke er de foranlediget ved noen "tro", langt mindre "overtro".

Fra tidlig barndom har mitt hele livs-bilde vært forankret i håndfaste realiteter. Noe som mer enn en gang har innbragt meg spørsmål om jeg ikke hadde noen "tro, håp, tillit til" så det ene, så det andre.

- Nei. Der jeg ikke rent intellektuelt har kunnet bane vei gjennom faktorenes jungel, har jeg aldri søkt hjelp i noen entusiasme; den som bygger bro fra nutidens "illusjoner" til fremtidens realiteter. At disse fenomener har ført til et endret syn på troens og det kristne budskaps struktur, er en annen sak. Riktignok uten at jeg av den grunn ser noen oppfordring til å omgi dem med sakral mystikk, om man da ikke anser selve døden som et sakralt anliggende. Noen uvesentlig bagatell er den neppe, hverken for den døende eller de pårørende. Det er inngangen til noe vi ikke kjenner. Å betrakte den som bare en mekanisk prosess er å forflute et av *livets* høydepunkter. Enda tvinger den for noen minutter blikket opp fra hverdagens problemer - inn i ærefryktens holdning . . .

Fysisk er den neppe mer enn opphøret av en syntese mellom *to* komponenter: For den enes vedkommende kjenner vi den videre utvikling. For den annens - gjør vi det ikke.

Episode 30

PÅ DØDENS TERSKEL

(=eksempel på hva man kan utrette via rett kontakt til OVERSELV'et og den åndelige verden via BØNN)

Vinteren halvannet år etter. En venn fra tidligere, gårdbruker G., spurte om jeg ville gi ham en håndsrekning med en virksomhet som alltid har fascinert meg, tømmerhogst. Med mine førti-åtte år hadde jeg enda det fysiske overskudd det er en nytelse å få bruke. Hogsten var beregnet å vare tre-fire uker. Jeg hadde intet å forsømme og slo til.

For den som er øvet, har tømmerhogst, i alle fall slik den ble drevet enda dengang, sin faste rutine: Ut om morran, hvert grep automatisk - til man om kvelden hverken ser eller orker mer; særlig når sneen på flatmark nærmer seg meteren og man balanserer på grener og kvist for ikke å synke i.

En kveld trådte jeg feil, og dermed var det hendt. Med hele kroppstyngden trengte spisskanten av den knivskarpe økseeggen seg inn i kneet. Det var mørkt. Vi gjorde oss ferdig, og jeg stabbet hjem, halvt løftet av kjempen G. Han var innpå to meter høy og veide vel med stålharde muskler sine hundre kilo. For ham kjentes mine nå åtti neppe tyngre enn en passelig vadsekk for andre.

Snittet var ikke bredt. Men en mindre pulsåre var åpenbart kuttet. Kneet fikk en veldig hevelse. Vi gjorde hva vi kunne for å få blodet ut. Det gikk ikke. Hevelsen var nå på størrelse med et mannshode. Ved titiden ringte G. etter drosje, jeg ble stablet inn og kjørt avgårde. Sjøføren, H., var en sped liten kar. Men hans omtanke og villighet tross nattemørke, dårlige veier og grisevær med drivende snefokk, samt min noe reduserte tilstand, spant et eget takknemlighetens bånd fra meg til ham.

Sommeren to og et halvt år etter var jeg samme sted, denne gang på tynningshogst i min svigerfars skog. På oppvei var jeg innom G. for å si fra, avtale når han kunne begynne å lunne, og kom da til å

spørre om han hadde sett H.? **Han som hadde hentet og kjørt meg til sykehuset hin bedrøvelige kveld?**
”**Han? Han ligger for døden han!** Der er det nok ikke mange timene igjen; det kan ikke vare natta over.
. ” ”Nå.. h? Hva, hva er det som feiler ham. . . ?”

- ”Kreft i nyrene!”

Oppe på hytta fikk jeg atter denne besynderlige fornemmelsen av en ukjent Makt som tar en i besittelse på en måte jeg ikke kan forklare eller helt beskrive. Det er som en halvt frykt-blandet spaltning jeg er prisgitt mer enn selv i stand til å fremkalle.

- Som sist, mistet jeg også her sans for tid. Bare fjernt fikk jeg fornemmelsen av at underlaget ble temmelig hardt for knærne.

- Av H., den syke, hadde jeg denne gang intet *bilde*; hverken i erindring eller transcendent. Den kontakt jeg merket var uten ethvert forestillings- eller sansebilde, totalt blottet for tilmed tankens tinglige, objektbestemte programmering. Det var forbønn i den mest selvutslettende konsentrasjon; dirigert av en Makt hinsides alle konturer, all innfatning. Tilmed uten begripelig hensikt all den stund H. allerede var inne i den siste strid og uten bevissthet. **Det som ”bad” i meg var noe annet, noe langt dypere enn det som kan trekkes opp og ut i hverdagens gjengse, tilgjengelige, klare og begripelige uttrykk.** Og til slutt dette ”klipp over”; dette brudd uten overgang.

- En måned senere ble H. skrevet ut fra sykehuset. Jeg ville oppsøke ham, men fikk vite at han skulle ha absolutt ro.

- Med hogsten gjorde jeg meg etterhånden ferdig. **Riktignok først etter å ha vært vitne til det fenomen som for meg står uten sidestykke i min erfaringsmasse på dette område.** Et som jeg avslutter dette arbeid med. Teknisk står det i særklasse.

-Under gjennomfart noen tid senere var jeg atter på disse trakter og så at H.s lille landhandel, en han drev ved siden av drosjekjøringen, var åpen. Jeg stoppet og gikk inn. Bak disken sto en eldre frøken som passet forretningen. - Var han til stede? - Jo, han var inne på kontoret. - Kunne jeg få snakke med ham? Hun ga beskjed og han kom ut. - Hva det gjaldt?

- Vel, det gjaldt en personlig samtale. - Vi gikk inn, jeg ble budt en stol. Spurte om han kjente meg igjen? Han studerte meg; nei, han kunne ikke huske å ha sett meg. - Jeg nevnte kjøreturen fra G. til sykehuset. Jo, den husket han. Jeg fortalte hvorfor jeg var kommet, fortalte min side av episoden og ba ham fortelle sin side - ”såfremt det foreligger noen Deres side . . . ”

Først så han på meg; nesten pinlig lenge - og deretter ned:

”Jasså, det var sånn det var . . . Ja, jeg var jo i det man kaller coma; eller dødskampen da. - Og den må vel nesten ha vært forbi. - Jeg hadde lissom forlatt legemet og svevde en stund under taket i sykestuen. **Jeg så legemet ligge der, så de som sto rundt, så det alt sammen.** Så var det som jeg ble ført gjennom taket, ut av sykestuen, over taket på sykehuset. Jeg så byen, jorden under meg, så alt sammen helt tydelig. Og jeg beveget meg med en voldsom fart mot et veldig lys, og det var en vidunderlig følelse; så fri, hva skal jeg si, så løsgjort fra alle bånd på vei mot dette veldig lyset . . . Men best som det var, så var det som jeg kjente en hånd ta meg i nakken og tvinge meg tilbake til jorden og inn i legemet igjen . . . ”

- Han stoppet et øyeblikk og jeg studerte ham. Jeg merket, jeg visste hva han tenkte der han satt. - ”Så det var sånn det var; ja for jeg har ofte undret meg på hva det var for en hånd jeg kjente ta meg i nakken og tvinge meg tilbake...”

Vi hadde hver især fortalt vår side av fenomenet. Ett spørsmål trengte seg enda på, og jeg stilte det: ”Vil De svare meg helt oppriktig på et spørsmål?” - ”Tjah, hvis jeg kan.” ”Var De glad for å vende tilbake til legemet og livet her?”

Det var åpenbart at han kvidde seg. Jeg tilføyde at her var det ikke snakk om høflighet, bare om et oppriktig svar.

- ”Vel, tiår De sier det på den måten der, så får jo jeg si det som det er at - nei. Jeg hadde foretrukket å få slippe da.”

- ”På grunn av smertene?”

- Nei han hadde egentlig ikke hatt noe større smerter - ”men det var en så vidunderlig frihet og jeg var så glad; ja jeg kan nesten si jeg var så *lykkelig!*”

- Hvordan det gikk ham nå? - ”Joh, jeg må jo være varsom og holde diett, men ellers har jeg det all right.” Om han gledet seg til atter en gang å få dø? - ”Jeg vil ikke si at jeg *gleder* meg, men er det Sånn å dø, så er det i alle fall ikke noe å grue seg til eller være redd for.”

Jeg hadde fått rede på det jeg kom innom for, takket ham og tok avskjed. Og her har jeg da fortalt historien slik jeg opplevde den; slik jeg nå hørte hans side av den. Og slik den endte.

- Ytterligere kontakt med ham hadde jeg ikke. Gjennom andre fikk jeg vite at han døde noen år senere, visstnok av lungebetennelse. Og ble vel da forent med det Opphav, det Lys - all Bevissthet synes utgått fra.

Episoden skiller seg fra den forrige i flere detaljer. Mest iøynefallende, men neppe den viktigste, er pasientens håpløse tilstand. Dødskampen hadde åpenbart stått på en stund og var nå inne i siste fase etter som G. visste at H. var bevisstløs.

Jeg kjenner ikke utsiktene for en pasient med kreft i nyrene. De er sannsynligvis bedre enn pasienten frykter og mindre gode enn legen kunne ønske. I dette tilfelle hadde situasjonen i alle fall passert *the point of no return* så langt utsikter og medisinsk hjelp rakk.

I tilfellet med pater K.s søster, besto hennes lidelse i at bakteriefloraen i kroppen var drept ved overdoser av penicillin. Noe som igjen førte til at benmargsfunksjonene ble forstyrret.

I begge tilfelle var en helbredelse tilsynelatende utelukket, etter medisinske kriterier. Likevel inntraff den. Hypotesen om en ukjent Faktor melder seg igjen - en Faktor som kan gripe inn i den materielle virkelighet, ubundet av alle vanlige natur-lover. Under en slik hypotese tør det være akseptabelt at selv-utslettende forbønn faktisk kan endre en sykdoms forløp. Som nevnt, er dette bare en hypotese. Men en forklaring må jo fenomenet ha? Og resultatet må telle mer enn om det stemmer med gjeldende oppfatninger såfremt forklaringen i alle fall teoretisk gir et mulig innblikk. -Episodens konkrete detaljer gir visse holdepunkter, så langt de rekker.

H. erklærer at ”jeg hadde forlatt legemet”. Han tilkjennergir dermed: Dels at tilstanden har nådd ut over det punkt da han identifiserer seg med legemet, dels at han opplever to komponenter der den ene betrakter den andre. Den ene er ”ham selv”, om enn i en ny eksistensdimensjon. Den andre er et objekt han ikke lenger har tilknytning til. Han ser ikke bare det døende legeme men også de som står og betrakter dødskampen; *synsinntrykket dermed oppfattet uavhengig av legemet*. - I denne frigjorte tilstand merker han ”en hånd” som tvinger ham tilbake til jorden og ”inn i legemet igjen”; etter alt å dømme i det øyeblikk jeg på min side fornemmer kontakt på et plan der alle konturer og enhver målbarhet er opphevet. - **Gjennom analysen av totalbildets mange fasetter trer erkjennelsen av at bevisstheten er mer enn en underordnet komponent til legemet stadig sterkere frem;** mens idéen om at den skulle være utgått fra og begrenset til dette, blir tilsvarende redusert. Og til slutt spør man seg: Hvor meget *begrenser* legemet? Og parallelt: Hvor langt rekker egentlig nøkternt vurdert Intellettets muligheter inn i universets talløshet av faktorer? - Fra mikro- til makrokosmos? Fra den stofflige til en a-stofflig virkelighet? Og videre: Har mennesket, tross sin fysiske og intellektuelle begrensning, i *troen* et aktivt instrument som rekker ut over denne legemets og tankens utilstrekkelighet?..

Jeg hadde som nevnt intet ”bilde” av objektet for min *forbønn*; hverken i erindring eller transcendent. Like lite som jesuittpaterens søster, hadde H. noen anelse om den. Hun kjente neppe til min eksistens i det hele tatt og H. hadde visselig grundig glemt den. Dermed er enhver suggestiv påvirkning utelukket. - Også hos meg er det som en ytre Makt ”tar meg i nakken”, tvinger meg i kne, og fører meg inn i den tilstand der legemets følsomhet ikke lenger dominerer fornemmelsesbildet. I samtlige tilfeller, også under et tredje så sent som i 1975, er jeg klar over at det ikke er *jeg* som helbreder eller utretter. Jeg er bare et redskap som tas i bruk; sannsynligvis med siktepunkt hinsides den 'konkrete situasjon. Dermed blir jeg den mottakende part, ikke den ytende. Hva som i hvert enkelt tilfelle skjer ut over dette, tilkommer det ikke meg å ha noen mening om.

Vil så andre kunne oppleve det samme? Ut fra menneskelig bedømmelse kan jeg ikke se at ikke nærsagt alle skulle ha de samme latente muligheter; selv om utviklingen dit tør bli ganske lang i fall den

skulle følge samme mønster for dem som for meg. Det er en tvilens, utilfredshetens, bitterhetens, spenningens, håpløshetens vandring på en kaldt *upersonlig* erkjennelses vei; der bare viljen til å fullføre hindrer en i å sette seg i grøftekanten - og hvile i fornektelsen. Jeg skal være den siste til å nekte for at tomhet og skuffelser som flirer en i møte, illusjoners luftspeilinger over fastlagte mål og kriterier - gjør vandringen ganske lang og slett ikke enkel.

- De vanlige fenomener har ikke krevd annet enn litt passiv tålsomhet. Ved denne siste gruppen er det noe annet: Den krevende balansegang mellom illusjonen om å være "utvalgt"; og en ydmyk erkjennelse av at man personlig bare er et mer eller mindre likegyldig redskap for andre Krefter enn - de egne. *Også fristelsen til å tie ligger nær; uviljen mot å bli grepet og forflatet av "sensasjonens" billighet ved fenomener som peker mot andre verdier.* Der feiltrinn i erkjennelsen av egen uformuenhet vil koste en muligheten for å hjelpe, der man i annet fall - kanskje kunne vært til hjelp...

Og ut over dette lever man ofte under press av ønsket om å hjelpe ved en innsats man ikke er forberedt på; eller - kallet til.

En ting bør enhver som i det dype alvor vil føre "sak" inn for denne *court of last resort*, når alt annet svikter, være klar over; særlig da om denne bønnens appell blir tatt til følge: Man gjør ikke mer - den dagen! Bortsett fra å søke ensomheten. - Bare en ting er lettere enn ellers; vende tilbake - og takke. Det hender man er så rystet at man glemmer nettopp det.

Om jeg så kan betegnes som "mystiker"?

Tja, så lenge man mener at disse krefter og manifestasjoner tilhører et område av uvirkelighet, fordi man ikke forstår dem, kan betegnelsen vel ha en viss berettigelse. Personlig finner jeg ikke noe særlig mystisk ved dem. På den annen side er det neppe mange som ut fra legning er mer innstilt på realiteter enn jeg. Livet igjennom har jeg irritert mine omgivelser ved nettopp denne illusjonsløse holdning. Andre har trukket veksler på min høflighet ved sin mangel på konsekvens, ved sine illusjoner, sin "tro" på ditt og datt i det praktiske liv. Der de uvisse faktorer var så mange at det positive resultat - når det inntraff - syntes å måtte tilskrives William James' maksime. -Her står ikke problemet om hvem som har rett. Jeg har bare markert en grunnholdning: min. Nettopp av denne grunn er det ubegripelig at disse fenomener, ikke minst mengden av dem, skulle krysse akkurat min vei. Men de har tvunget meg til å utvide grensen for realitetenes verden hinsides enhver snevert tilmålt *forståelsens* rekkevidde.

-Episode 31

DET VAR SISTE OPERASJON

John var i sitt høflig reserverte vesen preget av stil og omgangstone i de Ny England-stater der han var født, vokst opp og hadde hatt sitt virke. - En aften jeg satt på verandaen under en subtropisk stjernehimmel, henvendte han noen ord til meg. Det var spurt at jeg var utlending, noe som får amerikanere til å søke kontakt, vise vennlighet og ta seg av en. På det personlige plan skal man lete lenge for å finne en nasjon hvis borgere har menneskelig kontaktvillighet så sterkt forankret i sitt psykiske grunntrekk som nettopp amerikanerne. Skulle noen trekke utsagnet i tvil, kan jeg bare si: Ta over og opplev den selv.

- Kveld etter kveld snakket vi sammen og kom hinannen langsomt nærmere. Det gikk et år før jeg av andre fikk vite at John var syk. Men en dag lot det seg ikke skjule lenger; siste mulighet var cobolt-behandling. Noe han ikke var villig til i de områder det her gjaldt. Som han selv uttrykte det - "å la meg brenne opp". At det var kommet så langt, fikk jeg vite først noen uker før jeg skulle reise. Jeg ba ham over, men han kom ikke. Det var åpenbart at han kvidde seg. Dagene gikk, ukene gikk. På min side fikk jeg atter for meg at jeg kunne være redskap for en hjelp som rakk ut over medisinsk teknikk. Vel ikke bedre, ikke sikrere; *men rett og slett fordi dens midler var oppbrukt.*

Til slutt var det siste dagen. Jeg ba min slektning ringe. Selv turde jeg ikke. Dels var mitt engelsk for dårlig, dels svettet jeg "angstens sved" ved å foreslå noe som for denne nøkterne mann måtte ta seg ut

som det rene fjolleri. I slike tilfeller føler jeg meg inderlig uvel. På den ene side under press; på den annen - frykt for å vekke falske forhåpninger: Det overbærende smil såfremt resultatet uteblir.

- Anmodningen krevde åpenbart overtalelse. Nå var det bare noen timer igjen. Omsider kom han, spurte hva jeg ville? Var det en slags - massasje? Nei, bare legge hånden lett på det syke område. (Bortsett fra boksingen, der er den jo helt upersonlig, har jeg alltid mislikt fysisk berøring.) - Det beroliget ham; "vel, det er jo den eldste form for behandling". - Han blottet det angrepne område. For første gang formet jeg taust i ord: "Hva dere enn ber om i mitt navn, det skal jeg gjøre, for at Faderen må bli æret gjennom Sønnen. Ja, hver bønn bedt i mitt navn vil jeg oppfylle." (*Erik Gunnes fra de greske originaltekster. Imprimatur, biskop John W. Gran.*)

Selve tilsagnet hadde jeg kjent i lang tid. Men skeptisk av natur, innså jeg at det der med "mitt navn" kunne innebære noe mer enn bare en referanse for ekspedisjon. At tilsagnet, oversatt korrekt nok ord for ord, kanskje hadde et annet innhold enn det vi forstår ved de samme ordene i dag.

Jeg begynte derfor, fremdeles taust, med en bønn om at utilstrekkelighet i både forutsetninger og forståelse ikke måtte begrense den hjelp som i annet fall ville blitt John til del. Dermed la jeg hånden over det kreftsyke parti. Atter dette merkelige "fravær"; men med tilsvarende kontakt på et plan der jeg mildt sagt har følt meg lite hjemme, hvor fortrolig jeg enn måtte være blitt med selve eksistensen.

- Situasjonens ytre bilde': En skeptiker i fryktsom bønn for en hvis hele yrkesliv har vært viet teknisk avanserte formål . .

Uten overgang var kontakten atter brutt; og jeg - ferdig. Jeg har ikke lett for å ta til tårer, men her måtte jeg kjempe for å holde dem tilbake; av tretthet, rystethet, - uten forklarlig grunn. -

Før vi skiltes ba jeg ham for kontrollens skyld skrive opp tids-punkter ved endringer. Noen timer senere var jeg på vei til fly-plassen.

Et par dager etter hjemkomsten fornemmer jeg det som John har store smerter. Den tredje mai har jeg en eiendommelig psykisk opplevelse, skriver og spør om han på sin side hadde merket seg noe særskilt på de oppgitte tidspunkter. Først 26. juni får jeg svar:

"Thank you so much for your kind letter. I have delayed answering because I wanted to see just how things would go. As for the dates that you mentioned I'm sorry to say that I did not notice anything out of the ordinary. It was just that right away there was immediate relief (there still is) and gradual relief of annoying troubles in other areas close by. For the past ten days I have felt more like my old self and pray that it will continue. It was a wonderful feeling. Am I cured? I would like to believe so but I am willing to leave it in Gods hands."

*

"TakK så mye for ditt vennlige brev. Jeg har utsatt å svare fordi jeg ville se hvordan tingene ville skje. Når det gjelder datoene du nevnte, beklager jeg å si at jeg ikke la merke til noe utenom det vanlige. Det var bare det med en gang følte en umiddelbar lettelse (det fortsatt er der) og gradvis bli fri av irriterende problemer i andre områder i nærheten. I de siste ti dagene har jeg følt meg mer som mitt gamle selv og ber om at det vil fortsette. Det var en fantastisk følelse. Er jeg helbredet? Jeg vil gjerne tro det, men jeg er villig til å legge det i Guds hender. "

Dette er to måneder og fire dager etter scenen jeg har beskrevet. Fra min slektning har jeg så sent som i forgårs, 2. okt., fått vite at det går ham godt. Etter som jeg ba ham holde meg underrettet, er det grunn til å tro at den bedring/helbredelse som ble satt i gang har fortsatt. -Dette er første gang jeg opplever helbredelse ved direkte berøring og inngivelsen bygget opp over lengre tid. I de to første tilfellene var den spontan, resultatet likeså; berøring utelukket. Hadde så den i seg selv noen effekt?

- Neppe.

- Dermed gjenstår at den har vært bare et ledd i en prosess med andre faktorer. Offeret ved villigheten til å risikere under lydighetens imperativ? - Så langt jeg forstår disse fenomener der et dynamisk element griper inn, er resultatet avhengig av en rekke faktorer der det ytre mønster endres fra gang til gang. Man får inngitt hva man skal gjøre. I tilfeller uten denne inngivelse har jeg mine tvil når det gjelder meg.

- *Jeg tar med et tilfelle som i teknisk struktur ligger opp til situasjonen her:*

Det er en smellhet sommerdag i Oslo, der jeg hadde mer å gjøre enn det dagen rakk til for. - Under ett av mine ærender passerer jeg St. Olavs kirke. Straks før jeg når opp, får jeg den inngivelse at jeg skal gå inn. Jeg hadde ikke tid og nærmest tvang meg forbi til jeg - bokstavelig talt - ble "tatt i skulderen". Fysisk? I alle fall påtagelig nok til at jeg snudde, gikk tilbake og inn. (Katolske kirker er åpne fra syv morgen til syv aften.) Kirken var tom. Noe annet hadde jeg heller ikke ventet.

- Nå kan særlig en tom kirke gi fornemmelsen av noe latent levende; også om utenfor sansenes rekkevidde. Men denne dagen merket jeg ikke noe slikt. Impulsen, tilmed fornemmelsen, som hadde tvunget meg tilbake og inn var likevel så sterk at jeg ikke kunne la være å undre meg. Dette på en dag som skulle bli kort nok også uten forsinkelser? Etter en slik en opptakt ventet jeg at noe skulle hende, ett eller annet som forklarte hva og hvorfor! Intet skjedde. Kirken var og forble mer enn vanlig - tom. Jeg prøvde å finne noe å be om. Heller ikke det lyktes. Etter en stund gikk jeg, snudde meg i døren mot krusifikset over alteret

- og ristet bokstavelig på hodet: "*Aldri har jeg fått så lite ut av et besøk her inne som denne gang. Her var det sannelig tomt.*" Gikk så langs kirkeskipet mot den brede stentrappen ned til gaten. - Vis-a' -vis den står en ung mann og fikserer meg. Jeg så ham og tenkte det var en av dem som av og til står der og betrakter forskrudde katolikker som går inn i en tom kirke midt på blanke hverdags formiddagen! I stedet for å "gjøre noe"! Og akkurat i dag var jeg på det nærmeste enig. Men nei-da, han sto ikke og glodde; eller "betraktet" for å si det litt elskverdiggere. Han sto og ventet, han! Krysset gaten, kommer målbevisst mot meg, stopper og spør med dypt alvor - "er den kirken der - åpen"? - Mannen kunne være mellom femogtyve og tredve; middels høy, kraftig bygget. Et litt bredt, flatt ansikt preget av fortvilelse under tilkjempet kontroll; åpenbart typen som aldri mister beherskelsen.

- "Ja, ønsker De å gå inn der?"

- "Ja .."

Jeg fulgte ham opp, åpnet den lille sidedøren bak pilasteren som skjuler den. Der stoppet han, snudde seg mot meg og bukket demonstrativt dypt: "Mange takk!"

- Holdning, ansikt, takknemlighet bar bud om en som trengte en stille stund - med Vårherre. Hva han ville og hva det gjaldt, angikk ikke meg. Selv hadde jeg hverken skjønt eller visst hvorfor.

Men den Makt som tvang meg tilbake har åpenbart både skjønt og visst. . . Parallellen til inngivelsen at jeg skulle legge hånden på stedet som var angrepet av kreft. Resultatene var i begge tilfeller åpenbare; også uten at jeg, det være seg da eller senere, har skjønt sammenhengen mellom det ene og det andre.

Enkelte trossamfunn bekjenner seg til helbredelse utelukkende ved bønn. Det står selvsagt enhver fritt å lide, eventuelt dø, fremfor å la seg behandle av kyndige leger; forutsatt at dette gjelder en selv, at man er ved sine fulle fem, og i den alder da man normalt bør vite hva man gjør. Personlig oppfatter jeg innstillingen som sidestykke til personer som nekter å ta til seg mat - såfremt oppvarteren ikke er i galla. Med andre ord, over-spent hysteri. Jeg må, ut fra dette, på det bestemteste avvise at de gjengitte episoder blir tatt til inntekt. I samtlige tilfeller hadde legevitenskapen gjort hva som sto i dens makt. I siste tilfelle - coboltbehandling eller død - sto ikke valget mellom helbredelse og selvvalgt plage, men mellom to lidelser der det var tvilsomt hvilken som var verst. Tilfellet var spesielt, legen hadde klart sagt fra og overlatt valget, avgjørelsen til pasienten 'selv.

Hva disse helbredelser tilkjennegir, er en eneste ting: Når alle menneskelige muligheter er uttømt(!), da hender det at selvutslettende forbønn til en Makt som ikke er prisgitt noen begrensning - kan snu sykdommen...

I hvert enkelt tilfelle handlet jeg under imperativ inngivelse.

- Når hører det med til bildet at *smerten*, særlig andres, og i hva form den ytrer seg, alltid har hatt engasjerende appell til meg som etisk problem. Så skulle jeg først få svar som slettet tvil, måtte det være på en måte så overbevisende som i disse tilfellene. At svaret ble gitt på et felt jeg hadde beskjefteget meg med fra barn av, var neppe noen tilfældighet. Den følsomhet som på denne måte og på *forhånd* var utviklet, kom i noen grad til å nøytralisere en nesten uutryddelig skepsis. ***Pr. instinkt og intellektuelt hadde jeg beskjefteget meg med smertens, lidelsens plass i tilværelsen;*** i en verden som kunne være et paradys. Og selv om jeg ikke kan si meg fri for å ha tilføyd smerte en og annen gang, dessverre, så har den

som selvstendig fenomen alltid stått for meg som noe gåtefullt, om ikke av den grunn også meningsløst.

- Jeg drøftet problemet med en nå avdød venn og gjengir hans svar:

”Hvor hovmodig tror du ikke menneskeheten ville bli om den ikke hadde smerten til å holde seg i age? Og ved den måtte tvinge blikket bort fra sin egen navle!” - Synspunktet er neppe uten berettigelse.

-Samtlige fysiske fenomener har inntruffet først etter at jeg selv kom tjl troen på Jesus Kristus: Inkarnasjonen av Åndens herredømme over alt stoff og dets fysiske lover; Bindeleddet mellom en allmektig, altomfattende Opphavs-Bevissthet hvis eksistens og universalitet vi i annet fall ikke hadde hatt noe bevis for. Og enda mindre noen mulighet for å gjøre oss et i alle fall beskjedent begrep om. En bevissthet som i erkjennelse av var utilstrekkelighet legemliggjør seg selv og imøtekommer vare muligheter for å erkjenne i alle fall visse sider: De av dem som viser en bevissthet som står over og utenfor sitt skaperverk. En Sønn som i sitt suverene forhold til de lover Hans allmektige Opphav har instituert beviser sitt herredømme over og sin uavhengighet av dem. Og i kraft av herredømmets identifiserende legitimasjon kan si: ”Jeg er Veien, Sannheten og - Livet!” Veien til. Sannheten om - livets Opphav...

En og annen gang har jeg fått spørsmål om hvorvidt det at jeg er katolikk har hatt noen betydning på dette felt? - For en med underkjølt kritisk-analytisk legning er Den Katolske Kirke den naturlige kilde for religions-filosofisk innføring, stadiet før man tar standpunkt til ”tro eller ikke tro” i det hele tatt. Kirken er, med direkte suksess, grunnlagt av Kristus selv i ordene til Peter - ”vokt mine får!” Karakteristikken er billedlig treffende. Store deler av kloden er snart å likne med et avbeitt sauekve.

-Med sine snart to tusen års tradisjon har Kirken vært stilt overfor alle menneskelivets forhold til det Opphav Jesus Kristus er det historiske vitnesbyrd om. Selv er Kirken båret oppe av mennesker, lider av menneskelige svakheter og kjenner dem allerede av den grunn; uten derfor å kanonisere dem til akseptable foreteelser, fritatt fra tilgivelse. Og uten å tape sin guddommelige misjon av syne, nettopp gjennom lidelser; selvforskyldte som andre. Kort sagt: Med sine feil og mangler har den som organisme bevart noe av denne udefinerbare mystikk som merkes u'ten å skiltes med. Den leder til å anerkjenne ut over sansenes ramme og hinsides Intellettets perimeter, og likevel beholde kontakten med de livsforhold den i kraft av sitt mandat er satt til å overvåke. - Forutsetningen for dens eksistens er dermed at den holder seg til sitt mandat; ikke om dens lære passer våre skiftende oppfatninger av ditt og datt. Læren passer oss ikke mer i dag enn den gjorde det fra Kristi egen munn. Den vil alltid måtte opprettholde det spenningsforhold som passer oss mindre enn måtelig. Men samtidig representere også den annen side ved Kristi budskap: Tilgivelsen når lengsler kommer i konflikt med våre altfor menneskelige svakheter. Og vi selv blir slagmark for strid mellom disse og det udefinerbare korrektiv som også er nedlagt i oss.

-To år gikk undervisningen over spørsmål og svar. Jeg har aldri beklaget å ha tatt den undervisning som ga i alle fall meg den klarhet jeg søkte.

<< neste og siste eksempel er om hvordan en stor bjørk ble snudd av magiske krefter- ja, uten påviselig fysisk årsak:

-Episode 32

TREET SOM TROSSET TYNGDEKRAFTEN

Med alt hva disse fenomener måtte ha vitnet om, sto ett område enda åpent: De transeendente energiens under-, over-, eller sideordning med de mekaniske. Ikke så at problemet engasjerte, etter som jeg ikke regnet med noen praktisk betydning av det. Men det var på denne tid jeg enda strevde med bønnens generelle kinetikk. Av helbredelser hadde jeg opplevd bare den ene. H.s tilstand kjente jeg enda ikke; bortsett fra at han ikke, som ventet, var død.

-Vel installert skulle jeg atter ta fatt på det som var blitt en pasjon; tømmerhogst. - Nå er den som **så** meget annet underlagt visse vedtekter og bestemmelser. Blinking foretas av en autorisert blinker, i dette tilfelle G. - Hoggeren må ikke arbeide alene i skauen. Uhellet kan være ute for selv den mest øvde. Så ligger man der, drept på stedet eller prisgitt en langsom død. - En tredje vedtekt går ut på at intet tre må forbli i ”oppheng” natta over. Disse og andre regler går hoggeren i blodet som ubrytelige lover. Men med års øvelse bak meg brøt jeg den om ikke å være alene.

-Blant trærne G. hadde blinket var et monstrum av en bjerk.

Hovedstammen var neppe mer enn ti halvmetre; men allerede fra seks stakk den første kransen av lårtykke grener ut som egne stammer. Ikke bare det. Nye kranser satt oppover med bare halvmeters mellomrom, mange ikke det engang. Attpåtil var buska frodig, uten antydning til forfall og dermed tilsvarende tung. Ut over dimensjonene var det et annet problem:

Bjerka hellet mot en gruppe store men vekstfriske grantrær. Av hensyn til disse måtte den vekk.

Jeg hadde nå gått og sett på kjempen. Den måtte tas en blikk-stille dag så jeg kunne få kilet den over. Hellingen var ikke større enn at det skulle gå. - Endelig var dagen der. Ikke et vindpust. Løvmassene hang stille ned. Veden viste seg å være hard som fjorgammelt kubein, noe som tilsa å kile varsomt så ikke rotfestet røk. - Kiler ble satt etter som sagen arbeidet seg inn, fra de smaleste til stadig grovere. Treet rettet seg. Bare litt til ennå, så ville det falle i fellingsretning. Forsiktig førte jeg sagen - til et brak som fra en pistol sendte meg unna i et eneste hopp. Ned raste kjempetreet, ned mot tregruppen som skulle spares, flådde bark og grener av før det la seg over granleggene som sto i bue under presset, ferdig til å brette eller velte. Motorsagen fastklemt. Og det var det.

Tømmersvansen lå på hytta; og hva med den? Hvilken sjanse hadde jeg for å komme unna seks-syv meter lange stammetykke grener, tett i tett? Med klaring på bare et par-tre meter før de raste helt ned ved første svikt i det ene av de to trær som bar. Med meg rett under. Et tiendels sekund, og jeg var smadret.

- Jeg fjernet meg ti-tolv skritt for å få et overblikk. Helligsvinkelen var på førtifem grader og formodentlig vel så det. Av alt jeg så der jeg sto, var det én ting jeg ikke så: Muligheten for å komme levende fra dette. Ned måtte uhyret, og jeg var alene..

Hvorfor så ikke vente til dagen etter da G. skulle komme? -Det er sånt en øvet tømmerhogger ikke gjør. Det er det samme som for en sjømann å be kameraten om å gå over dekket i orkan fordi han selv ikke tør. Utsette G.s liv for å spare mitt eget Med ”ei buske” på mellom tre og fire tonn, under forholdene slik de var, spilte det ingen rolle hva enten vi var en eller to. En måtte ta sjansen. Ventet jeg til dagen etter, ville det bli forstått som en oppfordring til ham. Jeg hadde hogd så mange tusen trær at jeg kunne både se og bedømme det som - var å se...

Øyeblikket var et av dem der man med trett fatalisme ser sitt eget lik før man er død. Og som siste impuls kneler ned og ber. Der er jo ingen som ser en her - dypt inne i skogen. Hva jeg ba om? Ganske enkelt: At jeg måtte komme fra det med livet. Reiste meg så for å gå etter tømmersvansen, kastet enda et blikk på dødsfellen der fremme - og hva! Hva ser jeg:

Langsamt retter treet seg som tvunget over av en veldig kraft, sliter seg løs fra stammene, retter seg videre! Går mot tyngde-kraften over stag, rettlinjet hundreogåtti grader - og braser ned i motsatt retning...

Hva var det jeg egentlig her hadde sett!? - Jeg sto der og stirret og ristet' på hodet. - Vinden . . .? Jeg gikk frem og så på kjempen som nå lå presis der den skulle. En tornado hadde kanskje greid det. Men her? Uten et vindpust. - Jeg stirret opp-etter granleggene; nesten i håp om at det hele skulle vært et synsbedrag. - Barkflådd gliste hvite lange flerrer. Tykke grener hang i barkfillene...

Om jeg noen gang har glemt å takke?

Jeg satte meg på stammen; plutselig så underlig - trett. Av arbeid kunne det ikke være. Vanligvis var jeg i sving fra 'åtte om morgenen til seks ettermiddag, med to halvtimers pauser; og ble på langt nær så trett som nå.

- Spenningen?
- Nepe.
- -Bønnen hadde vært preget av halvslapp fatalisme. Jeg hentet metermålet, skanten hadde bare halvmetre. Jeg ville ha alle tilgjengelige detaljer og tok middelmålet over skjæringsflaten;

Toogåtti centimeter! Jeg slo på den med øksehammeren. Det var som å slå på en ambolt. -All kraft var tappet av meg. Jeg gikk hjem på hytta; og ble der...

Neste dag kom G. opp med hest for å lunne. Uten å si noe ba jeg ham bli med bort, sa fremdeles ikke noe, pekte bare opp på de flekkete, flerrete granleggene. Som gammel fagmann skjønte han straks den

første halvdel, så på buska, på meg og opp på granleggene igjen: "Men jøss, åssen har'u fått den over?" - Skulle jeg fortelle eller bare trekke på skuldrene? Vi var nok nære venner; men den gode G. hadde en lun humor som tillot ham å si hva han mente uten akkurat å "si det". Og direkte innby til en av de bemerkninger G. var en mester i? Uten selv å flire en ned i ansiktet...? På den annen side...

"Harald! Vil du love meg ikke å flire av meg?" - Nei, han skulle ikke flire. Jeg fortalte; og glemte heller ikke at jeg hadde knelt og bedt...

<ikke den faktisk situasjonen- kun av ill.messige årsaker.

Han ble underlig stille, denne kjempen av en mann. Stille, og mer enn det:

"Merkelig; akkurat det samme hendte meg for to år siden."

- "Knelte du!? Og bad?" - "Jah; jeg gjorde det." - "Fortalte du det til kona da du kom hjem?" - "Nei langtifra. Jeg vil jo ikke anses for å være gær'n heller." - Før vi skiltes sa jeg: "Om jeg noen gang skulle fortelle det som her har hendt, er du da villig til å bevitne det?" - "Ja det skal jeg gjøre." Nærmere atten år er gått. Om Harald enda lever vil vi være to som husker hin 20. august, der ute i skogen...

Jeg kuttet bjerka opp. Alt den var brukelig til var ved på hytta; fire en halv favn foruten rundkavl og kvist. Hva mere var: Jeg hadde opplevd noe som ikke er mange forunt: En Makt hinsides vår, hinsides det vi forstår - hadde grepet inn som svar på min lunkne, oppgitte bønn. Den kraft, den tro, det håp jeg hadde å legge i den - kunne ikke rikket en fyrstikk...

Flere har frarådd meg å ta med denne siste beretningen: "Folk vil bare trekke på skuldrene; det vil svekke troverdigheten av de andre fenomener . . ." etc. etc.

- Men like lite som jeg har ønsket å gi de foregående fenomener noen sensasjonens koloritt, like lite er jeg villig til å utelate den episode som mer enn noen kaster lys innover i sfærer vi bare glimtvis og en sjelden gang får føling med. - **For meg personlig kom denne siste episoden til å bety mest.** *Det er den som uten noe mellomledd, psykisk eller annet, mest uformidlet peker i retning av en uoverskuelig Allmakts bevisste eksistens og nærvær...*

Mangen gang har jeg bedt også siden; oftest med inntrykk av at bønnen uhørt er været hen. Men etter et liv i mange slags situasjoner og vekslende forhold har jeg lært å bøye meg for at det, etter alt å dømme, finnes en Makt som med de lange linjers perspektiv vet bedre enn vi...

Visdommens harmoniske resignasjon, uten selvoppgivelse, er frukten av problemer vi ikke løste, kamper vi - ikke vant..

Etterskrift

Det kan etter lesning av denne bok se ut som om min hovedsakelige beskjeftigelse i livet har vært omgang med transcendent fenomener. Med virkeligheten har en slik oppfatning ingen kontakt. - Inntruffet og atter vært vekkt har disse fenomener enkeltvis og hver for seg spilt liten rolle. En annen sak er at mengden etter hvert tvang blikket mot nye horisonter. Og når jeg sier "tvang", så er det presis hva de gjorde. Med min orientering mot denne klode og denne verdens fryd, min forakt for illusjoner på nærsagt alle livets felter, troen på det nærværende håndfaste, og intet annet - passet de mitt intellekt og min legning omtrent som en silkestrømpe man med vold og makt trer over et pinnsvin; med en ubehagelig mangel på harmonisk orientering som resultat. Og da jeg aldri selv fikk noen fritt etablert kontakt med dem, kom de heller aldri *i seg selv* til å spille den rolle dette arbeid kanskje kan gi inntrykk av. (Også det resultat av et tilfelle mer enn av ønske og plan.)

Fenomenene har inntruffet når jeg minst ventet dem. Har jeg en gang imellom selv ønsket, selv søkt fordi jeg trengte dem - er de uteblitt.

- De er dermed blitt stående som suverent uavhengige om ikke vilkårlige manifestasjoner; fra en ukjent verden...

CAPPELENS FORLAG

ISBN 82-02-03532-5 (hf.)

Slutt kommentar av Rune;

For meg virker det at denne personen, forfatteren til denne boken, har en delvis DAGSBEVISST forbindelse til sin underbevissthet, og delvis sitt OVERSELV! Som er ens "personlige del" av superselvet, kalt Gud! For folk flest er disse forbindelser kun underbevisste. Vil man forske eller lese mer om det og forstå hvorfor jeg trekker denne konklusjonen, så anbefales å lese bøkene til LOBSANG RAMPA om dette emne, samt studere de kosmiske analyser gitt via [Martinus' bøker](#).

Sider der dette med overselvet berøres i Rampa-bøkene - ut fra de engelske bøker:

Overself: CA 33; YF 20, 59; WA 95; ChL 36, 94; FTF 85, 98, 133, 173

Subconscious: YF 198; ChL 37; BT 121; FTF 77; TC 99

Og der disse bokstaver har flg. "koding";

The Third Eye =TE

Doctor from Lhasa =DFL

The Saffron Robe = SR

The Hermit =TH (dansk EREMITTEN)

The Rampa Story = RS (dansk HISTORIEN OM RAMPA)

(for the present - only extracts from these above in danish/norw.language)

Cave of the Ancients = CA

Living with the Lama = LWL

You - Forever = YF

Wisdom of the Ancients = WA (dansk DEN GAMLE (EVIGE) VISDOM)

Chapters of Life = ChL

Beyond the Tenth = BT

Feeding the Flame = FTF

The Thirteenth Candle =TC

↓↓Bildet- den åndelige vitenskapen ([Martinus](#)-) og det teosofiske verdensbilde- sistnevnte som delvis bygger på den [Tibetanske buddhisme](#)/Rampa, gir logiske

forklaringer på sammenhengen mellom "kropp og sjel"/bevissthet. Her illustrert astral-kroppens adskillelse.

Ekstra:

Når man ikke vet at man faktisk er "død" og har forlatt dette nivået, planet:

En østrigsk baronesse -Adelma von Vay* (som selv var et udmerket medium) - beretter i "**Studien über die Geisteswelt**" hvordan en officer, kaptajn A., som faldt i krigen i 1866, *selv flere måneder etter sin død ikke var bevidst om sin forandring*. Hun nedskrev (som medium) en meddelelse fra ham.

Han var kommet, sagde han, for at treffe sin gamle venn og krigskammerat, kaptajn K., som på den tiden gjestet baronesse von Vay.)* For ham fortalte han, at han ble såret ved trefningen ved Nachod og siden falt i en slags dvale. Men, da han kom til bevidsthed igjen, opsøkte han sine kamerater, styrte sig inn i den verste kampen og "slo Preusserne skikkelig", merkelig nok uten at et hår ble krummet på hans eget hode.

Siden reiste han til sit hjem, -først med tog, deretter i vogn og det sidste korte stykke gik han til fods. **Men hjemme var der ingen, som kendte ham igen, ja, han fandt til sin forbavelse, at han måtte blitt usynlig og grublet mye over det.** Nu hadde han oppsøkt sin ven K., som han vidste var spiritist, for å spørre om *han* kunne forklare dette. Han uttrykte også sin forbauselse over, at baronesse von Vay "satt og førte protokoll over alt, hva han sa".

(I virkeligheten var det A.'s skyts-ånd som førte mediets hånd og på denne måte gengav hans tanker). Han erkendte, at han neppe hadde noen kropp, ja, at han var bleet så tynd, at han kunne gå igennem den mindste dørsprekk. Og dog ejede han en kropp, han følte sult (han var i jordelivet en stor gourmand) og syntes, det var trist, at han ikke kunne spise så meget som før. En cigar måtte han dog have, og så ville han passiare, for det hadde alltid veret hans største fornøelse.

Først etter flere seanser lykkedes det hans ven K. at overbevise ham om, at han hadde forladt jordelivet. Så virkeligt stod dette endnu for ham, og så jordbundet var han. Men, da han hadde veret et god-hjertet menneske, gik det forholdsvis let for ham, etter at han var kommet til klarhed om sin tilstand, at afryste de jordiske lenker.

Dette var plukket fra boken [DEN EVIGE TILVERELSE av Oscar Bush](#) (strubes forlag -73, visstnok [gjenopptrykke som papir-bok](#), under tittelen "sjelens lange reise mellom himmel og jord" på [skt.ansgers forlag i dk](#) - boken er fremragende på dette med livet på den andre siden. R.Ø.anm.)

)* baronesse von Vay var et medium og hun har også [tatt ned denne bok](#)- dvs - er oversatt fra tysk til svensk txt.